

III DAĻA

MADONAS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2013.-2025.

TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI

Izdoti saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas
likuma 7. pirmās daļas panta 6.punktu

1.REDAKCIJA

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

2012. GADS, MADONA

SASTĀVS

I DAĻA	PASKAIDROJUMA RAKSTS
II DAĻA	GRAFISKĀ DAĻA
III DAĻA	TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEKUMI
IV DAĻA	PĀRSKATS PAR TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDI

SATURS

I VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI.....	6
1.1. Ievads.....	6
1.2. Apbūves noteikumos lietotie termini:	7
II VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI TERITORIJU IZMANTOŠANAI UN APBŪVEI.....	20
2.1. Visās teritorijās atļautā izmantošana	20
2.2. Visās teritorijās aizliegtā izmantošana.....	20
2.3. Pieklūšanas noteikumi un vides pieejamības nodrošinājums	21
2.4. Prasības jaunizveidojamo zemes vienību minimālajām platībām	21
2.5. Zemes vienību sadalīšana, apvienošana un robežu pārkārtošana	22
2.6. Publiskās infrastruktūras nodrošinājums.....	23
III NOTEIKUMI ATĻAUTAJAI IZMANTOŠANAI UN APBŪVEI	23
3.1. Funkcionālais zonējums	23
3.2. SAVRUPMĀJU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJA (DzS).....	25
3.3. MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJA (DzM)	27
3.4. DAUDZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJA (DzD)	29
3.5. JAUKTAS CENTRA PBŪVES TERITORIJA (C)	31
3.6. PUBLISKĀS APBŪVES TERITORIJA (P)	33
3.7. RŪPNIECĪBAS APBŪVES TERITORIJA (R).....	34
3.8. TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAS TERITORIJA (TR).....	37
3.9. TEHNISKĀS APBŪVES TERITORIJA (TA).....	38
3.10. DABAS UN APSTĀDĪJUMU TERITORIJAS (DA)	40
3.11. MEŽU TERITORIJAS (M)	42
3.12. LAUKU ZEMES (L)	43
3.13. ŪDEŅU TERITORIJA (Ū).....	46
IV PRASĪBAS ATSEVIŠĶU TERITORIJU PLĀNOŠANAI UN IZMANTOŠANAI	47
4.1. Prasības ciemu un pilsētu teritoriju plānošanai.....	47
4.2. Prasības vasarnīcu un ģimenes dārziņu teritorijām	48
4.3. Prasības lauku teritorijām	48
V PRASĪBAS TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAS PLĀNOŠANAI.....	54
5.1. Vispārējās prasības transporta tīkla plānošanai	54
5.2. Ielu iedalījums.....	54
5.3. Ielu sarkanās līnijas	55
4.4. Ielu un autoceļu pievienojumi (pieslēgumi)	55
5.5. Ietves.....	55
5.6. Gājēju pārejas	55
5.7. Gājēju tuneļi	56
5.8. Gājēju celiņi	56
5.9. Sabiedriskā transporta pieturvietas	57
5.10. Veloceliņi.....	57
5.11. Prasības redzamības nodrošinājumam	57

5.12. Prasības transporta infrastruktūras objektu ierīkošanai un uzturēšanai	57
VI VISPĀRĪGĀS PRASĪBAS APBŪVEI.....	58
6.1. Apbūves parametri.....	58
6.2. Prasības būvju augstuma noteikšanai	59
6.3. Pagalma noteikumi.....	60
6.4. Būvlaides	60
6.5. Prasības apbūves atbilstībai zemes vienību robežām	61
6.6. Prasības attālumiem starp ēkām un būvēm	62
6.7. Prasības saimniecības ēkām un būvēm, kas paredzētas mājlopiem	62
6.8. Atklāta āra (ārpustelņu) uzglabāšana	63
6.9. Aizsardzība pret trokšņiem un piesārņojumu	63
VII PRASĪBAS INŽENIERKOMUNIKĀCIJU BŪVNIECĪBAI, REKONSTRUKCIJAI, EKSPLUATĀCIJAI.....	64
7.1. Vispārīgās prasības teritoriju inženiertehniskajai apgādei	64
7.2. Ūdensapgāde:	65
7.3. Kanalizācija:	66
7.4. Elektroapgāde:	67
7.5. Alternatīvie elektroapgādes objekti:	67
7.6. Siltumapgādes un gāzes apgāde:	69
7.7. Lietus ūdens novadīšanas sistēmas:.....	69
7.8. Citas komunikācijas:.....	69
7.9. Atkritumu savākšana un apsaimniekošana	70
VIII PRASĪBAS PUBLISKĀS ĀRTELPAS PLĀNOŠANAI	70
8.1. Vispārīgās prasības:.....	70
8.2. Prasības publiskām atpūtas vietām un dabas takām	71
8.3. Žogi un prettrokšņa sienas:	71
8.4. Jumti, notekcaurules:.....	72
8.5. Skatloģi, reklāmas, markīzes:	73
8.6. Apgaismes ķermeņi:.....	73
8.7. Mazās arhitektūras formas un citi ārtelpas elementi:.....	73
8.8. Prasībās grāvjiem, ūdensnotekām un mākslīgām ūdenskrātuvēm	75
8.9. Reljefa un augsnes virskārtas aizsardzība	76
IX PRASĪBAS AUTOMAŠĪNU UN VELOSIPĒDU NOVIETOŠANAI.....	76
X RISKĀ TERITORIJAS UN PIESĀRŅOTĀS TERITORIJAS	76
10.1. Riska teritorijas	76
10.2. Potenciāli piesārņotās teritorijas	78
XI AINAVU SAGLABĀŠANA, AIZSARDZĪBAI UN PLĀNOŠANA.....	78
11.1. Vispārīgās prasības.....	78
11.2. Prasības un ieteikumi īpašas nozīmes ainavu telpās.....	79
XII KULTŪRAS PIEMINEKĻI UN TO AIZSARDZĪBA	81
12.1. Prasības valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu aizsardzībai	81
12.3. Prasības autentiskas apbūves ēkām	82

XIII PRASĪBAS ĪPAŠI AIZSARGĀJAMO DABAS TERITORIJU IZMANTOŠANAI...	82
XIV AIZSARGJOSLAS UN APROBEŽOJUMI TAJĀS.....	89
14.1. Vispārīgās prasības aizsargjoslās.....	89
14.2. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas:.....	90
14.3. Eksploatācijas aizsargjoslas:.....	100
14.4. Sanitārās aizsargjoslas:.....	104
14.5. Drošības aizsargjoslas:.....	106
14.6. Tauvas josla.....	107
XV TURPMĀKĀS IZPĒTES UN PLĀNOŠANAS TERITORIJAS.....	108
15.1. Vispārīgās prasības.....	108
15.2. Prasības lokālplānojumu, detālplānojumu, tematisko plānojumu un zemes ierīcības projektu izstrādei.....	108
XVI BŪVTIESĪBU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA.....	110
16.1. Prasības būvprojektēšanai, kas uzsākta līdz jaunā teritorijas plānojuma spēkā stāšanās dienai.....	110
16.2. Prasības zemes vienībām, kurām iesākta apbūve vai saimnieciskā nav atbilstoša teritorijas plānotai (atļautai) izmantošanai.....	111
16.3. Prasības ēku un būvju rekonstrukcijai, restaurācijai un renovācijai, prasības ēkas un būves vai to daļu funkcijas maiņai.....	111
16.4. Ēku un citu būvju nojaukšana.....	112
16.5. Prasības teritorijas, ēku un būvju uzturēšanai.....	112
16.6. Nekustamā īpašuma lietošanas mērķa noteikšana.....	113
16.7. Teritorijas plānojuma grozīšanas kārtība.....	113
16.8. Noteikumu kontrole un ievērošana.....	113
XVII PIELIKUMI.....	114
17.1. Pielikums. Rekomendējamie ielu šķērsprofili.....	114
17.2. Pielikums. Redzamības nodrošināšana ielu krustojumos.....	115
17.3. Pielikums. Ēkas augstuma noteikšana.....	116
17.4. Pielikums. Ēkas stāvu skaita noteikšana.....	117
17.5. Pielikums. Pagalmi.....	118
17.6. Pielikums. Mājas numuru zīmes un ielu plāksnes.....	119
17.7. Pielikums. Krāsu pase.....	120
17.8. Pielikums. Valsts nozīmes kultūrvēsturiskie objekti.....	122
17.9. Pielikums. Dižkoki.....	126
17.10. Pielikums. Pašvaldības nozīmes dabas, kultūrvēsturiskie objekti un teritorijas	128

I VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

1.1. Ievads

1. Madonas novada teritorijas plānojuma 2013.-2025.gadam izstrādātājs:
2. SIA „Zemes dati” Reģ. Nr. 40103314942 un SIA „B&Lprojekti” Reģ. Nr. 45403026924

Izstrādes darba grupa:
Proj. vad. Kristaps Vucāns
Arch. Jānis Liepiņš
Kartogrāfs – Nora Vucāne

GIS un IT specialists – Andra Samulēviča

3. Madonas novada teritorijas plānojums 2013.-2025.gadiem izstrādāts saskaņā ar LR MK 2009. gada 6. oktobra noteikumiem Nr.1148 “Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” kā arī ir saskaņā ar augstākstāvošajiem plānošanas dokumentiem: Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumu, Madonas novada attīstības programmu u.c. normatīvajiem aktiem.

4. Teritorijas plānojums sastāv no paskaidrojuma raksta, grafiskās daļas, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem, pārskata par vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādi. Madonas novada teritorijas plānojums 2013.-2025.gadiem sastāvā saistošās daļas – saistošie noteikumi ir **grafiskā daļa** un novada **teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi** (turpmāk tekstā - **Apbūves noteikumi**), kuros izstrādātas prasības zemes vienībām un to apbūvei.

5. Apbūves noteikumi veidoti pēc VARAM 2012. gadā izstrādātā **Vietējā līmeņa vispārīgo teritorijas attīstības plānošanas, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu** projekta. Saglabājot nepieciešamo pēctecību, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi ir mantojuši svarīgākās prasības no Madonas pilsētas un Madonas novada pagastu - Aronas pagasta, Barkavas pagasta, Bērzaunes pagasta un Dzelzavas pagasta, Kalsnavas pagasta, Lazdonas pagasta, Liezēres pagasta, Ļaudonas pagasta, Mārcienas pagasta, Mētrienas pagasta, Ošupes pagasta, Praulienas pagasta, Sarkaņu pagasta un Vestienas pagasta iepriekšējo gadu plānošanas dokumentiem.

6. **Apbūves noteikumu** mērķis ir veicināt ilgtspējīgu un līdzsvarotu novada attīstību, sabalansējot privātpersonu un sabiedrības intereses ar novada ekonomiskās attīstības interesēm, veicinot iedzīvotāju veselību, drošību, kārtību, ērtības, dabas un kultūras mantojuma attīstību un saglabāšanu, vispārēju labklājību un labvēlīgu vidi, kā arī racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu.

7. **Apbūves noteikumi** attiecas uz visu **Pašvaldības** administratīvo teritoriju un ir saistoši visām fiziskajām un juridiskajām personām - zemes īpašniekiem, tiesiskajiem valdītājiem un nomniekiem, uzsākot jebkuru zemes vienību sadalīšanu vai apvienošanu, ēku un būvju projektēšanu, detālplānojumu, zemes ierīcības projektu un lokālplānojumu izstrādi, veicot būvdarbus, ēku un būvju rekonstrukciju, renovāciju, restaurāciju, nojaukšanu vai citu saimniecisko darbību.

8. **Apbūves noteikumi** tiek precizēti lokālplānojumos un detālplānojumos atbilstoši to detalizācijas pakāpei un mēroga precizitātei.

9. Tie **Apbūves noteikumu** punkti, kuros ir atsauce uz iespēju noteikt, detalizēt vai precizēt, veicot papildus darbības, piemēram, izstrādājot detālplānojumu, uzskatāmi par nosacījumiem un nav klasificējami kā **Teritorijas plānojuma** un **Apbūves noteikumu** grozījumi.

7. Mainoties normatīvajiem aktiem vai to nosacījumiem, uz kuriem dotas atsauces šajos **Apbūves noteikumos**, praksē jāpiemēro aktuālās normatīvajos aktos noteiktās prasības, un tie nav klasificējami kā **Teritorijas plānojuma** un **Apbūves noteikumu** grozījumi.

8. Ja kādai teritorijai jau ir izstrādāts un spēkā esošs detālplānojums, jāievēro detālplānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.

9. **Apbūves noteikumi** regulāri jāaktualizē (jāpapildina) ar informāciju par spēkā esošajiem detālplānojumiem un lokālplānojumiem, norādot to robežas (*VIII nodaļas 8.9.pielikums*) un īpašas nozīmes ainavu telpām, ainaviskajiem ceļiem un to posmiem (*VIII nodaļas 8.15.pielikums*). Minētie papildinājumi nav uzskatāmi par Teritorijas plānojuma un Apbūves noteikumu grozījumiem.

10. **Apbūves noteikumi** Aizsargājamā ainavu apvidus „Vestiena”, dabas liegumu „Lubānas mitrājs” un kultūras pieminekļu teritorijās piemērojami tiktāl, ciktāl tie nav pretrunā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un kultūras pieminekļu aizsardzību un izmantošanu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem.

11. Ar jautājumiem par **Apbūves noteikumu** prasībām jāgriežas **Pašvaldībā**.

12. **Pašvaldība** nodrošina ikvienam interesentam iespēju iepazīties ar **Teritorijas plānojumu** un tā grozījumiem.

13. **Apbūves noteikumi** stājas spēkā reizē ar **Teritorijas plānojuma** vai tā grozījumu stāšanos spēkā, pēc to pieņemšanas **Pašvaldības** domes sēdē un lēmuma, ar kuru apstiprināts **Teritorijas plānojums** un izdoti **Pašvaldības** saistošie noteikumi, publikācijas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”.

14. Ja tiesa atzīst kādu **Apbūves noteikumu** nodaļu, punktu vai noteikumu par spēkā neesošu, pārējā **Apbūves noteikumu** daļa saglabā spēku.

1.2. Apbūves noteikumos lietotie termini:

1. ainava - cilvēka redzeslokā esošu zemes virsmas ģeomorfoloģisko, floras un faunas un antropomorfo (cilvēka radīto) elementu kopums. Teritorija, kas sastāv no vairākām savstarpējā mijiedarbībā esošām ekosistēmām (vai elementiem), kuras telpiski atkārtojas. Dabiska ainava ir cilvēka neietekmēta vai maz ietekmēta ainava. Kultūrainava ir cilvēka saimnieciskās darbības un dabas procesu mijiedarbībā veidojusies ainava, kura satur cilvēku veidotas vēsturiskās struktūras vai atsevišķu telpisko elementu kopu, kas ir vismaz 70 gadus veci;

2. ainavu aizsardzība - darbības, lai aizsargātu un saglabātu Vidzemei raksturīgās dabiskās un kultūrvēsturiskās ainavas vērtības;

3. ainavisks ceļš - ceļš vai ceļa posms, kas šķērso ainaviski pievilcīgas teritorijas vai skatu punktus un pa kuru pārvietojoties vērojamas augstvērtīgas skatu perspektīvas uz Vidzemei unikālām un raksturīgām ainavām. Šie ceļi iedalās ainaviski augstvērtīgos ceļos un ceļa posmos, ka arī ainaviski vērtīgos ceļos un ceļa posmos;
4. aizliegtā izmantošana - izmantošana, kas neatbilst normatīvo aktu un **Teritorijas plānojuma** prasībām;
5. aizsargjoslas - noteiktas platības, kuru uzdevums ir aizsargāt dažāda veida (gan dabiskus, gan mākslīgus) objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību vai pasargāt vidi un cilvēkus no kāda objekta kaitīgās ietekmes;
6. apbūve - noteiktā teritorijā izvietotu, izmantotu vai plānotu ēku, būvju, inženierkomunikāciju un labiekārtojuma elementu kopums, kur ēkas ir galvenais elements;
7. apbūves blīvums - procentos izteikta zemes vienības visu apbūves laukumu summas attiecība pret zemes vienības platību;
8. apbūves intensitāte - procentos izteikta virszemes ēku stāvu platības summa attiecība pret zemes vienības platību;
9. apbūves laukums - zemes vienības visas ar būvēm apbūvētās platības summa, izņemot pazemes būves, piebraucamos ceļus un labiekārtojumu. Apbūves laukumā ieskaita laukumu zem ēkas un ēkas daļām, kuras izvietotas uz kolonnām, caurbrauktuvju laukumus zem ēkām, kā arī laukumus zem lieveņiem, terasēm un ārējām kāpnēm. Apbūves laukumu nosaka pa ēkas vai būves ārsienu ārējo kontūru zemes līmenī;
10. apbūves līnija - līnija, kas nosaka minimālo attālumu no zemes vienības robežas, sākot no kura drīkst izvietot ēkas un būves;
11. apbūves teritorija - izbūves teritorija, kas **Teritorijas plānojumā** paredzēta apbūvei;
12. apdzīvotā vieta - teritorija, kurā dzīvo cilvēki, ir izveidoti materiālie priekšnoteikumi tās apdzīvošanai un kurai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā piešķirts attiecīgais apdzīvotās vietas statuss.
13. applūstošās teritorijas - teritorijas ar appludinājuma varbūtību vismaz reizi 10 gados (10% plūdu varbūtības teritorijas), kas noteiktas izmantojot inženiertehnisko aprēķinu metodi un precizētas pēc dabā konstatējamās regulāra applūduma pazīmēm, atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai metodikai;
14. arhitektonisks akcents- būves arhitektoniskajam veidolam nozīmīgs elements, kurš parasti neveido izmantojamu telpu un atrodas ārpus galvenās būvmasas un tās silueta;
15. atklāta (ārpustelpu) uzglabāšana - zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta preču vai produkcijas uzglabāšanai brīvā dabā vai būvju vajējās platībās, kas nav iekļautas sienās un nozīmē izmantošanu, kas ietver preču uzglabāšanu brīvā dabā un atklātās, ēkā vai tās daļā neiekļautās platībās, bet neietver autostāvvietas;

16. atļautā izmantošana - zemes, ēkas, būves vai tās daļas esoša vai plānota izmantošana, saskaņā ar **Teritorijas plānojuma** nosacījumiem. Pēc prioritātēm nosaka:

16.1. atļautā galvenā izmantošana - zemes, ēku, būvju vai to daļu izmantošana, kas zemes vienībā ir dominējošā,

16.2. atļautā papildizmantošana ciemos un citās urbanizētās vietās nozīmē zemes, ēkas, būvju vai to daļas izmantošanu, ja tā ir pakārtota galvenajai izmantošanai, papildina to un ir izvietota tajā pašā zemes vienībā, kur galvenā izmantošana,

16.3. atļautā papildizmantošana lauku teritorijā nozīmē zemes, ēkas, būvju vai to daļas izmantošanu, kas var nebūt pakārtota galvenajai izmantošanai un var būt vienīgā izmantošana zemes vienībā;

17. autentiska ēka - autentiska kultūrvēsturiski nozīmīga ēka ir ēka ar augstu arhitektonisko detaļu un materiālu saglabātības pakāpi, tai saglabātas raksturīgās ēkas arhitektoniskās detaļas - logi un durvis, slēgi, aplodas, dekoratīvie kokgriezumi u.c., kā arī saglabāts ēkas apjoms un fasādes apdare;

18. autoceļš - kompleksa inženierbūve, kas izmantojama transportlīdzekļu satiksmei:

18.1. valsts autoceļš - izmantošana, kas veido Latvijas Republikas ceļu tīklu un ietver galvenos, reģionālos un vietējos valsts autoceļus. Valsts autoceļš ietver teritoriju ceļa zemes nodalījuma joslas platumā un krustojumus ar pašvaldības ceļiem un ielām (valsts autoceļš blīvi apdzīvotās vietās var būt arī iela),

18.2. pašvaldības ceļš - ceļš, kas pieder pašvaldībai un kalpo pašvaldības iekšējiem autotransporta sakariem, apdzīvoto vietu un atsevišķu zemes vienību savienošanai ar citām apdzīvotām vietām. Pašvaldības ceļš ietver teritoriju tā zemes nodalījuma joslā un krustojumus ar apdzīvoto vietu ielām un piebrauktuvēm, bet neietver krustojumus ar valsts autoceļiem. Pašvaldības ceļš apdzīvotās vietās var būt arī iela,

18.3. komersantu ceļš - ceļš, kas pieder uzņēmumam (uzņēmējsabiedrībai) kā tiesību subjektiem, kā arī citām privāto tiesību fiziskām un juridiskām personām,

18.4. māju ceļš - ceļš, kas nesavieno citus augstāka līmeņa ceļus;

19. autostāvvietā ir automašīnu novietošanas veids un nozīmē izmantošanu, kas ietver

vienas vai vairāku automašīnu novietošanu uz laiku, kā arī autostāvvietas piebraucamos ceļus un vertikālās komunikācijas. Autostāvvietas var būt:

19.1. atklāta autostāvvietā - nozīmē autostāvvietu, kas nav iekļauta ēkā vai tās daļā un kas ir nodalīta (arī nožogota) transportlīdzekļu novietošanai uz laiku,

19.2. pazemes autostāvvietā - nozīmē autostāvvietu, kas iekļautas ēkas vai tās daļas pagraba stāvā, vai arī ir atsevišķa būve pazemes līmenī transportlīdzekļu novietošanai uz laiku, bet nav garāža;

20. brīvā zaļā teritorija ir zemes vienības neapbūvētā platība, no kā atskaitīta autostāvvietu un piebraucamo ceļu platība. **Apbūves noteikumos** izteikta procentos no virszemes stāvu platību summas;
21. buferzona - detālplānojumā vai būvprojektā noteikta zaļo stādījumu josla vai dabiska meža vai krūmāju josla (blīva zarojuma 2 m augsta un 1 m plata necaurredzama no saknēm līdz galotnēm), kuras galvenais uzdevums ir mazināt teritorijas negatīvo ietekmi uz apkārtējām teritorijām;
22. būtisks piesārņojums ir valsts kompetentu iestāžu noteikta jebkādas kaitīgas vielas koncentrācija gaisā, augsnē vai ūdenī, kā arī skaņas līmenis, ko nav atļauts pārsniegt vispār vai kādā konkrētā teritorijā;
23. būvatļauja - Vispārīgajos būvnoteikumos paredzētajā kārtībā izsniegts dokuments, kas apliecina tiesības veikt objekta būvdarbus, saskaņā ar akceptēto projektu;
24. būve - būvniecības procesā radies ar zemi saistīts veidojums, kam ir noteikta funkcija:
- 24.1. galvenā būve - būve, parasti ēka, kas plānota, izmantota vai nodomāta galvenajai izmantošanai uz zemes vienības,
 - 24.2. pagaidu būve - būvdarbu veikšanai nepieciešama būve, kas jānojauc pirms būves nodošanas ekspluatācijā,
 - 24.3. būve mājlopiem - saimniecības ēka (kūts) mājlopu un/vai mājputnu izmitināšanai.;
 - 24.4. dīķis - tiek uzskatīts par būvi (hidrobūve), ja tā platība ir virs 0,1 ha;
25. būvdarbi - būvniecības procesa sastāvdaļa, darbi, kas tiek veikti būvlaukumā vai būvē, arī nojaukšana:
- 25.1. konservācija - pasākumi būvē, kas novērš tās konstrukcijas bojāšanos, sabrukumu, vai nonākšanu cilvēku veselībai, dzīvībai vai videi bīstamā stāvoklī,
 - 25.2. rekonstrukcija - būves vai tās daļas pārbūve, mainot būves vai tās daļas apjomu un mainot vai saglabājot funkciju, vai funkcijas maiņa, nemainot apjomu. Vienkāršota rekonstrukcija ir būves vai tās daļas funkcijas maiņa bez pārbūves,
 - 25.3. renovācija - būves vai tās daļas remonts (kapitālais remonts), lai atjaunotu būvi vai tās daļu, nomainot nolietoto nesošos elementus vai konstrukcijas, kā arī mērķtiecīgu funkcionālu vai tehnisku uzlabojumu ieviešana būvē, nemainot tās apjomu un funkciju. Vienkāršota renovācija ir būves vai tās daļas renovācija, neskarot nesošās būvkonstrukcijas, ēkas fasādi, koplietošanas telpas un koplietošanas inženierkomunikācijas,
 - 25.4. restaurācija - būves vēsturiskā veidola atjaunošana, pamatojoties uz vēsturiskās informācijas zinātnisku izpēti;
26. būvlaide nozīmē līniju zemes vienības iekšpusē, kas parasti noteikta paralēli ielas sarkanajai līnijai vai ceļa zemes nodalījuma joslas robežai un kas iedibina minimālo attālumu starp ielas sarkano līniju vai ceļa zemes nodalījuma joslas robežu un jebkuru virszemes būvi, ko drīkst ierīkot;

27. būvnormatīvi - būvniecību un būvju ekspluatāciju reglamentējoši un visiem būvniecības dalībniekiem saistošu normu un noteikumu kopums;
28. būvprojekts - ar normatīvajiem aktiem noteikts būvniecības ieceres īstenošanai nepieciešamo dokumentu, rasējumu un tekstu materiālu kopums;
29. ceļš - satiksmei nodomāta, plānota vai izbūvēta teritorija zemes vienībā vai zemes vienība. Ceļu veido vismaz brauktuve, kā arī, nepieciešamās inženierbūves un satiksmes organizācijas tehniskie līdzekļi. Ciema teritorijā ceļam (ārpus zemes vienības apbūves teritorijas) ir ielas statuss;
30. ciems (blīvi apdzīvota vieta) nozīmē juridisku statusu teritorijai, kurā dominē atļautās izmantošanas ar apbūves raksturu. Madonas novada ciemu robežas noteiktas **Grafiskajā daļā**;
31. dabas un apstādījumu teritorijas - saglabātas vai speciāli izveidotas ar augiem apaugušas vai apaudzētas, gan publiski pieejamas, gan arī privātīpašumā esošas teritorijas, kas plānotas un izmantotas dzīves un darba videi vietējiem iedzīvotājiem, tranzīta videi iebraucošajiem atpūtniekiem, kultūras mantojuma aizsardzībai, pašvaldības tēla veidošanai un vides kvalitātes uzturēšanai;
32. darījumu objekts (darījumu iestāde, komerciestāde), nozīmē izmantošanu, kas ietver banku, apdrošināšanas sabiedrību, viesnīcu, moteli, biroju, kantori, gadatirgu, izstāžu, kongresu un konferenču centru, kā arī citu komerciāla rakstura iestādi, bet neietver nekādu rūpniecību vai vairumtirdzniecību;
33. dārza māja (vasarnīca) nozīmē brīvstāvošu būvi, kas plānota, izmantota vai nodomāta rekreācijas nolūkiem vienai mājsaimniecībai;
34. daudzdzīvokļu mājas:
- 34.1. mazstāvu daudzdzīvokļu māja nozīmē izmantošanu, kas ietver ēku vai tās daļu līdz 3 stāviem (ieskaitot) ar dzīvokļiem, kam ir kopīga ieeja no zemes līmeņa. Mājas iedzīvotājiem ir tiesības kopīgi lietot priekšelpas, kāpnis un palīgtelpas, kas neatrodas dzīvoklī, kā arī pagalmus uz zemes vienības,
- 34.2. daudzstāvu daudzdzīvokļu māja nozīmē izmantošanu, kas ietver 4 un vairāk stāvu ēku vai tās daļu ar dzīvokļiem, kuriem ir kopīga ieeja no zemes līmeņa, un kuru iedzīvotājiem ir tiesības kopīgi lietot priekšelpas, kāpnis un palīgtelpas, kas neatrodas dzīvoklī, kā arī pagalmus uz zemes vienības;
35. degvielas uzpildes stacija (DUS) nozīmē izmantošanu, kas ietver degvielas, eļļas un smērvielu pārdošanu, kā arī mazumtirdzniecības un pakalpojumu objektu un automašīnu mazgāšanu kā palīgizmantošanas;
36. dvīņu māja nozīmē divas bloķētas ar kopēju sienu viendzīvokļa dzīvojamās mājas;
37. dzīvoklis kā papildizmantošana nozīmē papildizmantošanu, kas ietver atsevišķu dzīvokli un kas sastāv no istabas vai istabām, virtuves un palīgtelpām;
38. dzīvžogs - blīvs un kopts rindu krūmu vai zemu koku stādījums, kas izvietots gar zemes vienības robežu vai ielas sarkano līniju ar mērķi

norobežot vienu privāto no citas privātās telpas, privāto - no publiskās telpas, vai teritorijas ar specifisku izmantošanu, vai nelabvēlīgu ietekmi;

39. ēka (nams, māja) nozīmē atsevišķu arhitektonisku, tehnisku un konstruktīvu virszemes, arī daļēji pazemes veidojumu, kam ir vismaz pamati, sienas un jumts:

39.1. mazēka nozīmē atsevišķu vienkāršu ēku, kuras apbūves laukums nav lielāks par 25 m²;

40. ferma nozīmē izmantošanu, kas ietver atsevišķu specializētu, rūpnieciska rakstura lopkopības, cūkkopības, putnkopības, vai kažokzvēru audzēšanas saimniecību (ar 20 un vairāk liellopiem, vai 30 un vairāk cūkām, vai 100 un vairāk putniem, vai 30 un vairāk aitām, vai 10 un vairāk zirgiem, vai 50 un vairāk kažokzvēriem), kā arī ietver pastaigu laukumus, bet neietver ganības;

41. garāža nozīmē būvi vai tās daļu, kas ietver pastāvīgu automašīnas vai citu transportlīdzekļu novietošanu, un kas var būt gan privātā, gan publiskā garāža. Šajos **Apbūves noteikumos** garāža privātas garāžas nozīmē netiek lietota, ja ir ietverta dzīvojamajā ēkā vai palīgēkā;

42. grausts - ēka vai būve, kura ir pilnīgi vai daļēji sagrūvusi vai atrodas tehniskā stāvoklī, kas apdraud garāmgājējus, būvju lietotājus vai kaimiņus vai arī tās vizuālais veidols bojā ainavu;

43. gāzes uzpildes stacija (GUS) - nozīmē izmantošanu, kas ietver gāzes, eļļas un smērvielu pārdošanu, kā arī mazumtirdzniecības un pakalpojumu objektus kā palīgizmantošanas;

44. iedibināta būvlaide ir esošās apbūves frontes veidotā līnija, ja kvartāla robežās vismaz piecās zemes vienības galvenās būves pie ielas atrodas uz vienas līnijas;

45. ielā - zeme, būve, vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai paredzēta satiksmes nodrošināšanai blīvi apdzīvotās vietās - pilsētā ciemos, un vietējās satiksmes pievadišanai autoceļiem. Iela ietver teritoriju ielu sarkanajās līnijās un krustojumus ar ielām un piebrauktuviem. Šajos **Apbūves noteikumos** ielas tiek klasificētas:

45.1. maģistrālās nozīmes iela nozīmē izmantošanu, kas nodrošina transporta un gājēju sakarus starp blīvi apdzīvoto vietu daļām, kā arī nodrošina transporta izvadīšanu uz pašvaldības ceļiem un valsts autoceļiem. Maģistrālā iela ietver teritoriju ielas sarkanajās līnijās un krustojumus ar vietējās nozīmes ielām,

45.2. vietējas nozīmes iela nozīmē izmantošanu, kas ietver dzīvojamo ielu, gājēju ielu un ceļu (gatvi), parka ceļu, piebrauktuvi un veloceļu un nodrošina transporta izvadīšanu uz maģistrālajām ielām. Vietējās nozīmes iela ietver teritoriju ielas sarkanajās līnijās, bet neietver krustojumus ar maģistrālajām ielām;

46. individuālās lietošanas vēja elektrostacijas nozīmē vēja elektrostacijas un vēja enerģijas torņus ar jaudu līdz 12 kW, un kurās elektroenerģija tiek ražota tikai pašpatēriņam; Pieļaujama saražotās elektroenerģijas pārpalikuma nodošana tīklā, atbilstoši normatīvajos aktos noteiktām prasībām;

47. insolācija (izsauļojums) ir rādītājs, kas norāda iekštelpu nepieciešamo izsauļojuma ilgumu. To nosaka attiecīgi būvnormatīvi;
48. intensīvās audzēšanas komplekss nozīmē fermu ar vairāk nekā 85 000 vietām broileriem, vai 60 000 vietu vistām, vai 3000 vietu cūkām, kuru masa ir lielāka par 30 kilogramiem, vai 900 vietām sivēnmātēm;
49. inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti - virszemes, pazemes un zemūdens inženierkomunikācijas (ūdensapgādes, kanalizācijas, elektroapgādes, gāzes apgādes, siltumapgādes, drenāžas, sakaru u.tml. līnijas un iekārtas) un citi tīkli, inženierbūves, kā arī citas būves, kas paredzētas teritorijas un apbūves apgādei ar izejvielām, sakariem energoresursiem un citiem resursiem:
- 49.1. maģistrālā inženierkomunikācija nozīmē izmantošanu, kas ietver valsts vai pašvaldības inženiertehniskās apgādes (infrastruktūras) maģistrālos tīklus, arī maģistrālo transportvadu un līdzīgu būvi, kas nepieciešama teritorijas un apbūves apgādei ar izejvielām, sakariem, enerģētiskajiem un citiem resursiem, kā arī slēgtu notekūdeņu novadīšanu,
- 49.2. inženierbūves - būves, kurām nav ēku pazīmju, tādas kā sliežu ceļi, autoceļi un ielas, tilti un estakādes, inženiertīkli, cauruļvadi, sakaru un elektropārvades līnijas, dambji u.tml.;
50. īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT) - teritorijas un objekti, kas noteikti ar normatīvajiem aktiem un atrodas valsts aizsardzībā;
51. īpašas nozīmes ainavu telpas - **Teritorijas plānojumā** noteiktas teritorijas, kurās **Apbūves noteikumos** noteikti specifiski nosacījumi to izmantošanai, ar mērķi saglabāt nacionālas nozīmes, kā arī augstvērtīgas Vidzemes reģiona un Madonas novada ainavas;
52. izbūve - kopīgs nosaukums plānotai, izmantotai vai paredzēta visu veidu teritorijas izmantošanai un attīstības pasākumiem, apbūvei, labiekārtojumam un ainavu veidošanai;
53. izmantošana nozīmē tādu plānotu, esošu vai nodomātu zemes, ēku, būvju vai to daļas izmantošanu, kas atbilst **Apbūves noteikumiem** (atļautā izmantošana) vai neatbilst **Apbūves noteikumiem** (aizliegtā izmantošana vai neatbilstošā izmantošana);
54. kapsēta nozīmē izmantošanu, kas ietver mirušo apbedīšanu un ar to saistītās būves un pasākumus;
55. karjers nozīmē pagaidu izmantošanu, kas ietver derīgo izrakteņu iegūšanu ar atklāto paņēmienu;
56. kokaudzētava - zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai paredzēta augļu koku, ogu krūmu, dekoratīvo augu un meža koku stādu audzēšanai un pavairošanai;
57. kūtsmēslu glabātava - zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai paredzēta kūtsmēslu savākšanai, uzkrāšanai, kompostēšanai, biotermiskai un bioloģiskai apstrādei;
58. kultūrvēsturiski nozīmīga apbūve - valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi, pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiski objekti un autentiskas apbūves ēkas;

59. lauksaimnieciska izmantošana nozīmē izmantošanu, kas ietver augkopību, dārzenkopību, dārzkopību, lopkopību, putnkopību, zivsaimniecību un ar to saistītos pakalpojumus, izņemot veterināro darbību, un var ietvert arī dzīvnieku kopšanu, kažokzvēru audzēšanu, ogu krūmu un augļu koku audzēšanu un ražas novākšanu, siltumnīcas, velēnu audzēšanu un sēņu audzēšanu, gliemežu un slieku audzēšanu, kā arī fermu;
60. likumīgi uzsākta izmantošana - ēka vai būve nodota ekspluatācija;
61. lokālais ainavu plāns - **Pašvaldības** plānošanas dokuments (tematiskais plānojums), kas atspoguļo konkrētas ainavas veidošanās vēsturi un uzbūvi, dabas un kultūras mantojuma vērtības un nosaka turpmākās attīstības iespējas un īpašos nosacījumus. Lokālais ainavu plāns ir detālais ainavu plāns, kurš pēc būvvaldes pieprasījuma, zemes īpašnieku vai lietotāju iniciatīvas izstrādājams konkrētām vietām īpašo ainavu telpu robežās vai ārpus tām, perspektīvajiem demonstrāciju objektiem u.c., lai realizētu konkrētās ainavas pārvaldības mērķus (tas var būt detālplānojumu sadaļa);
62. mežsaimnieciska izmantošana nozīmē izmantošanu, kas ietver mežsaimniecību, kokmateriālu sagatavošanu un ar to saistītos pakalpojumus, medniecību, savvaļas dzīvnieku audzēšanu, kā arī var ietvert arī malkas, meža, celulozes meža, lietaskoku, Ziemassvētku eglīšu un citu meža produktu audzēšanu un ciršanu, tūrismu un rekreāciju;
63. mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts nozīmē izmantošanu, kas ietver preču pirkšanu un pārdošanu tieši patērētājam vai sadzīves un citu pakalpojumu nodrošināšanu, arī tirdzniecības centru, universālveikalu, tirgu, veikalu, salonu, aptieku, restorānu, bāru, kafejnīcu, pakalpojumu darbnīcu, bet neietver nekādu rūpniecību, montēšanu, pārstrādi vai vairumtirdzniecību;
64. meliorācijas sistēma - specializētu būvju un ierīču kopums zemes ūdens režimaregulēšanai:
- 64.1. aizsargdambis - grunts hidrotehniska būve teritorijas aizsardzībai pret applūšanu,
 - 64.2. hidrotehniska būve - būves, uz kurām iedarbojas ūdens spiediens un kuras kalpo ūdens resursu izmantošanai un ūdeņu kaitīgās iedarbības novēršanai,
 - 64.3. novadgrāvis - mākslīgi veidota valsts, koplietošanas vai privāta (viena īpašuma robežās) ūdensnoteka virsūdeņu uztveršanai un novadīšanai, kas iekļauta vienotā noteces sistēmā un ir valsts, pašvaldības vai privātā pārziņā;
65. multifunkcionāls objekts šo **Apbūves Noteikumu** izpratnē nozīmē ēku vai būvi, kurā ir apvienotas vairākas līdzvērtīgas funkcijas - sabiedriskā un darījuma funkcija ar sabiedriskajām, darījumu un pakalpojumu iestādēm un dzīvojamā funkcija ar īres vai privātiem dzīvokļiem;
66. navigācijas būve nozīmē izmantošanu, kas ietver būves kuģošanas nodrošināšanai;
67. paaugstināta riska objekts nozīmē objektu ar paaugstinātu iespējamību radīt draudus videi, cilvēka dzīvībai, veselībai un īpašumam;

68. pagalms - šo **Apbūves noteikumu** izpratnē nozīmē zemes vienības daļu starp galveno būvi (ēku) un kādu no zemes vienības robežām (arī sarkano līniju) plānotās atļautās izmantošanās, kurās apbūve ir galvenais to izmantošanas veids:

68.1. aizmugures pagalms - zemes vienības daļa starp zemes vienības sānpagalmiem no zeme vienības aizmugures robežas līdz tuvākajai jebkuras galvenās būves aizmugures fasādes sienai,

68.2. aizmugures pagalma dziļums - mazākais horizontālais attālums starp zemes vienības aizmugures robežu un tuvāko jebkuras galvenās būves sienu,

68.3. priekšpagalms nozīmē zemes vienības daļu visā tā platumā no zemes vienības frontes (sarkanās līnijas) līdz tuvākajai jebkuras galvenās būves galvenās fasādes sienai,

68.4. priekšpagalma dziļums nozīmē mazāko horizontālo attālumu starp zemes vienības fronti (sarkano līniju) un tuvāko jebkuras galvenās būves sienu,

68.5. sānpagalms nozīmē zemes vienības daļu no priekšpagalma līdz aizmugures robežai un no zemes vienības sānu robežas līdz tuvākajai jebkuras galvenās būves sānu fasādes sienai. Ārējais sānpagalms nozīmē sānpagalmu, kas tieši robežojas ar ielu,

68.6. sānpagalma platums nozīmē mazāko horizontālo attālumu starp zemes vienības sānu robežu un tuvāko jebkuras galvenās būves sienu;

69. pašvaldības nozīmes aizsargājamie kultūrvēsturiskie un dabas objekti - ēkas un būves, kā arī izcili dabas veidojumi un teritorijas, kam ir sevišķa zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska un sociāla nozīme, un kas atrodas īpašā pašvaldības aizsardzībā;

70. peldvieta - atbilstoši normatīvo aktu prasībām labiekārtota vieta pie virszemes ūdensobjektiem, kas paredzēta peldēšanai;

71. planēšana - zemes planēšanas, uzbēršanas, rakšanas darbi, kas saistīti ar augstuma atzīmju maiņu vairāk par 30 cm;

72. pludmale - ūdensteces vai ūdenstilpes krasta teritorija starp ūdens līmeni un vietu, kur sākas dabiskā sauszemes veģetācija;

73. ražošanas objekti un noliktavas - teritorijas, kas izmantotas vai plānotas rūpnieciskas ražošanas, pārstrādāšanas, montēšanas, remontēšanas, materiālu un iekārtu, kā arī citu preču un vielu uzkrāšanas, glabāšanas, komplektēšanas un iesaiņošanas nolūkiem. Ražošanas uzņēmumi var būt:

73.1. vieglās ražošanas uzņēmums - nozīmē izmantošanu, kas ietver sastāvdaļu ražošanu un montēšanu, lai iegūtu mazumtirdzniecībai, vairumtirdzniecībai un pakalpojumiem derīgus galaproduktus, un jebkādu preču, vielu un lietu komplektēšanu un iesaiņošanu, izņemot jebkuru darbību, kas rada būtisku piesārņojumu, kā rezultātā ķīmiskie, fizikālie, radioloģiskie un bakterioloģiskie faktori pārsniedz pieļaujamās higiēnas normatīvus,

73.2. vispārīgās ražošanas uzņēmums nozīmē rūpnieciskās aktivitātes, tajā skaitā saistītās nozares, kas ietver metālapstrādi,

mašīnbūvi, iekārtu, lauksaimniecības pārtikas produktu, dzērienu, tabakas izstrādājumu, tekstilizstrādājumu, ādas, apavu un apģērbu, koksnes, papīra un papīra izstrādājumu, gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošanu, kā arī būvniecības uzņēmumus,

73.3. smagās ražošanas uzņēmums nozīmē pirmās pakāpes apstrādes rūpnieciskās aktivitātes, tajā skaitā saistītās nozares, kas ietver koksēšanu, naftas produktu pārstrādi, pirmās pakāpes metālapstrādi (velmēšana u.c.), nemetālisko minerālu apstrādi (stikla, cementa ražošana u.c.) un ķīmisko rūpniecību (krāsu, laku, sprāgstvielu u.c. ražošana),

73.4. lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmums nozīmē izmantošanu, kas saistīta ar lauksaimnieciskās produkcijas ražošanu (tajā skaitā biogāzes ražošanu), pirmapstrādi un pārstrādi, kā arī ietver intensīvās audzēšanas kompleksus un lauksaimniecības apkalpes objektus - tehnikas novietnes, apkopes un remonta vietas, u.tml.;

74. rekreācijas objekti - būves un labiekārtojums zaļumu teritorijās, kur ēkām un būvēm nav galvenā loma un kas izmantojami atpūtai un brīvdienu pavadīšanai;

75. reliģiska iestāde ietver kulta ēkas (baznīcu, draudžu, klosteru, svētdienas skolas, kapelas, mošejas, sinagogas, izņemot garīgo semināru ēkas) un ar tām saistītās palīgēkas un būves, kā arī autostāvlaukumus;

76. rindu māja nozīmē izmantošanu, kas ietver vertikāli trīs un vairākos dzīvokļos sadalītu ēku uz kopīga vai katru uz savas zemes vienības ar neatkarīgām izejām katram dzīvoklim uz priekšpagalmu un aizmugures pagalmu, kas cieši piekļaujas katra dzīvokļa priekšējai un aizmugures sienai;

77. sabiedriskie apstādījumi nozīmē izmantošanu tādas sabiedrības ērtības, veselības un labklājības labā apzaļumotas un labiekārtotas teritorijas ierīkošanai un uzturēšanai, kas ir brīvi pieejama sabiedrībai, un ietver parku, dārzu, mežaparku, skvēru, bulvāru, aleju, ielu un ceļu stādījumus;

78. sabiedriskā iestāde ietver ēkas, būves vai to daļas, kas tiek izmantotas vai plānotas valsts un pašvaldības iestādes, izglītības un zinātnes iestādes, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestādes, kultūras iestādes, kā arī citu iestāžu izvietojumam;

79. saimniecības ēka nozīmē palīgizmantošanu, un var ietvert privātu garāžu, nojumi automašīnas novietošanai, darbnīcu, siltumnīcu, kā arī dārza inventāra, materiālu un sadzīves priekšmetu glabāšanu u.tml. Ja šāda ēka piebūvēta vai iebūvēta galvenajā būvē, tā jāuzskata par daļu no galvenās būves, nevis par saimniecības ēku;

80. sarkanā līnija ir līnija, kas norobežo ceļa, ielas vai piebrauktuves (arī inženierkomunikāciju koridoru) izbūvei nepieciešamo teritoriju, kurā nekustamā īpašuma lietošanas tiesības aprobežotas saskaņā ar normatīvajiem aktiem, no apbūvējamās vai citādā veidā izmantojamās teritorijas un ko normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nosaka vietējā pašvaldība;

81. savrupmāja nozīmē izmantošanu, kas ietver brīvstāvošu vienas ģimenes vai divu ģimeņu dzīvojamo māju;

82. sezonāla rakstura tirdzniecības vai pakalpojumu iestāde - ēka, būve, vai tās daļa, kas plānota, būvēta vai izmantota ar **Pašvaldības** atļauju preču pārdošanai tieši patērētājam noteiktā sezonā, kā arī sadzīves un citu pakalpojumu nodrošināšanai, bet neietver nekādu ražošanu vai vairumtirdzniecību;
83. skatu punkti ir ainaviski augstvērtīgas un vērtīgas skatu vietas novadā, kurām raksturīgi vizuāli augstvērtīgi skatu vērsumi uz Vidzemes unikālām un tipiskām ainavām.
84. sporta vai rekreācijas būve - ēka, būve, vai tās daļa, kas plānota, būvēta vai izmantota sporta spēļu, fizisko nodarbību, sporta vai rekreācijas (atpūtas) pasākumu norisei, ar to saistīto aprīkojumu skatītājiem, dalībniekiem vai citiem apmeklētājiem;
85. stāvs - ēkas (būves) daļa - telpa starp telpas norobežojošām horizontālajām konstrukcijām vai horizontālo konstrukciju un jumta konstrukcijām:
- 85.1. cokolstāvs - ēkas stāvs, kas attiecībā pret vidējo zemes virsas atzīmi iedziļināts zemē ne vairāk par pusi tā telpu augstuma,
 - 85.2. mansarda stāvs - starp jumta norobežojošajām konstrukcijām, ārsienām un augšējā stāva pārsegumu (bēniņos) izbūvēts stāvs (telpas ar iekšējo apdari), kuram ir noteikts izmantošanas mērķis,
 - 85.3. pagrabstāvs - ēkas stāvs (vai tās daļa), kas attiecībā pret plānoto zemes līmeni ir iedziļināts vairāk kā par pusi no stāva augstuma virs projektētā zemes virsmas vidējā līmeņa un esošās vai projektējamās ielas ass līmeni, ar nosacījumu, ka tā virszemes daļas augstums ir ne lielāks kā vienu metru starp pirmā stāva grīdas un projektētā zemes virsmas vidējā līmeņa, kā arī ielas ass līmeņu atzīmēm;
86. stāva augstums - attālums starp divām stāva norobežojošo pārsegumu konstrukciju augšējām virsmām (grīdu virsmas līmeņiem);
87. stāvu platība ir platība, ko mēra pa katra stāva ārsienu ārējo kontūru, ieskaitot iekšsienas un lodžijas, bet neskaitot balkonus, terases un dabiski ventilējamas neapkurināmas dubultās fasādes, ārējās atklātās kāpnes un arhitektoniskos rotājumus. Aprēķinot stāva platību mansarda stāvam, mērījumu veic 1,6 m augstumā no mansarda stāva grīdas pa ārsienu (augšējā stāva pārseguma) ārējo kontūru. Stāvu platībā neieskaita teritoriju zem būves daļas, kas pacelta virs zemes vismaz 3,5 m augstumā un nepārsniedz 30 % no būves apbūves laukuma. Būvēm, kurām nav ārsienu, stāvu platību mēra pa ārējo norobežojošo konstrukciju kontūru;
88. tauvas josla - sauszemes josla gar dabīgo un mākslīgo virszemes ūdeņu krastu, kas paredzēta ar zveju saistītām darbībām, rekreācijas vajadzībām un nodrošina pieklūšanu ūdenim, neatkarīgi no zemes piederības;
89. teritorijas izmantošanas veidi - **Teritorijas plānojumā** noteikts ciemu, citu urbāno teritoriju un lauku teritorijas iedalījums pēc izmantošanas;
90. trīsdimensiju attēls (3D) - telpisks attēls trijās dimensijās;

91. tūristu un atpūtas mītne - tūrisma uzņēmumi (uzņēmējsabiedrības), kuros ir iespējams diennakti izmitināt un apkalpot tūristus, kā arī teritorijas atpūtai un brīvdienu pavadīšanai:

91.1. viesnīca - šo **Apbūves noteikumu** izpratnē atbilstoši Latvijas valsts standartu prasībām izveidota izmantošana, kas ietver viesu (tūristu) īslaicīgas izmitināšanas un apkalpošanas mītņi, kurā ir vismaz desmit numuru, un ar to saistītās būves un labiekārtojumu,

91.2. kūrortviesnīca - tūristu izmitināšanas un apkalpošanas mītne, kurā ir vismaz desmit gultas vietas un, kur tiek sniegti ārstēšanās, rehabilitācijas vai rekreācijas pakalpojumi,

91.3. pilis un muižas - piedāvā telpas svinībām, semināriem, konferencēm ar vai bez naktsmītnes. Pilis bieži notiek izstādes, svētki, karnevāli, balles un citi pasākumi,

91.4. viesu nams - šo **Apbūves noteikumu** izpratnē atbilstoši Latvijas valsts standartu prasībām izveidota izmantošana, kas ietver viesu (tūristu) īslaicīgas izmitināšanas un apkalpošanas mītņi, kurā ir vismaz pieci numuri un ar to saistītās būves un labiekārtojumu,

91.5. motelis - uzņēmuma īpašumā vai nomā esoša viesu izmitināšanas un apkalpošanas mītne, kurā ir vismaz pieci numuri un kurā galvenokārt apkalpo autotūristus un mototūristus (moteļiem piešķir - pirmo, otro, trešo vai ceturto kategoriju, ko apzīmē ar romiešu cipariem),

91.6. jaunatnes tūristu mītne jeb hostelis - tūristu izmitināšanas un apkalpošanas mītne ar ierobežotu pakalpojumu veidu,

91.7. kempings - ir viesu izmitināšanas un apkalpošanas vieta, kurā ir iespējams novietot teltis, treilerus un viesu transporta līdzekļus kopējā vai atsevišķās stāvvietās, un kura teritorijā var tikt izvietotas vieglas konstrukcijas būves;

92. lauku tūrisma mītne - neliels (ne vairāk kā 40 gultas vietas) viesu izmitināšanas pakalpojumu sniedzējs, kura piedāvājums apvieno personisku uzmanību, klusumu, mieru un garantētus kvalitātes standartus ar labi saglabātu dabas vidi un sabiedrības un kultūras autentiskumu, kas saistīts ar vietējiem iedzīvotājiem, tradīcijām, izstrādājumiem, ēdieniem un kultūrvēsturisko mantojumu, ievērojot drošību un saudzējot minētos resursus:

92.1. brīvdienu mājās - parasti ir guļamistabas, dzīvojamā istaba, virtuve un labierīcības, taču mēdz būt izņēmumi, kad nav dzīvojamās istabas vai labierīcības atrodas pagalmā. Ja mājā nav vannas istabas, tad nomazgāties iespējams pirtī,

92.2. zemnieku saimniecība vai ģimenes māja laukos vai ciemā. Viesiem piedāvā istabas vai atsevišķu mājas daļu. Brokastis iekļautas nakšņošanas cenā, ja tas norādīts pie konkrētās mājas (B&B). Ja brokastis nav cenā, tad norādīts (pers.) un viesiem iespējams gatavot pašiem. saimnieku ģimene piedāvā maltītes, brīvdienu izklaides (pirts, laivas, zirgu izjādes, teniss, slēpju noma, utt.) un iesaka vietas, ko vērts redzēt apkārtnē.

93. tūrisma un rekreācijas infrastruktūra - tūrisma nozares un ar to saistīto citu nozaru pakalpojumu kopums, kas nodrošina tūrisma un rekreācijas nozares darbību;
94. vairumtirdzniecības iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver materiālu, vielu, lietu un citu preču pirkšanu, komplektēšanu, iesaiņošanu, uzkrāšanu, uzglabāšanu un pārdošanu vairumā, bet neietver nekādu preču ražošanu, montēšanu vai pārstrādi;
95. veloceliņš - atsevišķi nodalīta ielas vai ietves daļa, kas paredzēta velosipēdu satiksmei, var būt arī atsevišķi izbūvēti veloceliņi velosipēdu satiksmei;
96. vides pieejamība - iespējas cilvēkiem ar kustības, redzes vai dzirdes traucējumiem pārvietoties vidē atbilstoši plānotajai funkcijai;
97. vēlamā iela vai ceļš - šo **Apbūves noteikumu** izpratnē rekomendējoša rakstura vietējas nozīmes iela vai ceļš, kuru precīzs novietojums un parametri tiek noteikti detālplānojumā vai zemes ierīcības projektā;
98. viensēta nozīmē izmantošanu, kas ietver vienu vienģimenes vai divģimeņu dzīvojamo māju ar saimniecības ēkām un citām būvēm, kā arī pagalmu lauku teritorijā („Lauku zemēs (L)“);
99. vietējas nozīmes mazumtirdzniecības vai pakalpojumu objekts - pārsvarā sniedz pakalpojumus ciema vai tuvējās apkārtnes iedzīvotājiem un nav nepieciešamas atsevišķi stāvošas noliktavu ēkas;
100. zemes ierīcības projekts - teritorijas sakārtošanas un zemes izmantošanas apstākļu uzlabošanas (sadalīšanas, apvienošanas, robežu pārkārtošanas) pasākumu projekts, kas izstrādāts pašvaldības administratīvās teritorijas daļai, zemes vienībai vai zemes vienības daļai;
101. zemes vienība - juridiski noteikta teritorijas pamatvienība (nekustamais īpašums, lietojums) ar piešķirtu kadastra apzīmējumu;
102. zemes vienības dziļums nozīmē horizontālu attālumu starp zemes vienības fronti un aizmugures robežu. Tur, kur šīs robežas nav paralēlas, zemes vienības dziļums nozīmē taisnas līnijas garumu, kas savieno zemes vienības frontes un zemes vienības aizmugures robežas viduspunktus. Ja nav zemes vienības aizmugures robežas, zemes vienības dziļums nozīmē taisnas līnijas garumu, kas savieno zemes vienības frontes viduspunktu ar trīsstūra virsotni, ko veido zemes vienības sānu robežas;
103. zemes vienības fronte nozīmē horizontālu attālumu pa ielas sarkano līniju starp zemes vienības sānu robežām;
104. žogs - būve, kas izvietota gar, vai uz zemes vienības robežas, vai uz ielas sarkanās līnijas, vai gar tām, ar mērķi norobežot vienu privāto no citas privātās telpas, privāto - no publiskās telpas, vai teritorijas ar specifisku izmantošanu. Ja žogs tiek izvietots uz zemes vienības robežas, nepieciešams rakstisks saskaņojums no blakus zemes vienības īpašnieka vai tiesiskā valdītāja.

II VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI TERITORIJU IZMANTOŠANAI UN APBŪVEI

2.1. Visās teritorijās atļautā izmantošana

1. Visā **Pašvaldības** teritorijā atļauts izmantot zemi ēku un būvju izvietošanai atbilstoši attiecīgajā teritorijā atļautajām izmantošanām, ievērojot **Apbūves noteikumus** un **Grafiskās daļas** kartes, kā arī:

- 1) apstādījumu, parku, bērnu rotaļu laukumu u.c. publisko atpūtas vietu, mazo arhitektūras formu un labiekārtojuma elementu izbūvei un ierīkošanai;
- 2) ielas, ceļa, velosipēdistu vai gājēju ceļa, piebrauktuves vai cita piebraucamā ceļa izbūvei;
- 3) inženiertehniskās apgādes tīklu, objektu un būvju izvietošanai, ja to paredz detālplānojums, būvprojekts vai inženiertehniskās apgādes shēma;
- 4) automašīnu un velosipēdu novietošanai, tajā skaitā transportlīdzekļu stāvvietu ierīkošanai, ja tas nav pretrunā ar vides aizsardzības un normatīvo aktu prasībām;
- 5) alternatīvo energoapgādes objektu izvietošanai, ja tas nav pretrunā ar **Apbūves noteikumu** citu punktu prasībām;
- 6) dīķa ierīkošanai;
- 7) erozijas riska ierobežošanas, pretplūdu aizsardzības būvju un meliorācijas sistēmu izbūvei;
- 8) atļautajai papildizmantošanai.

2.2. Visās teritorijās aizliegtā izmantošana

1. Nevienā teritorijā netiek atļauta tāda zemes, ēku, būvju vai kādas to daļas izmantošana, kas rada augstāku iedzīvotāju apdraudējuma līmeni par maksimāli pieļaujamo vai būtisku piesārņojumu - nepieļaujami augstu risku un neatbilstību valsts vides aizsardzības un sabiedrības veselības institūciju vides kvalitātes normatīvo aktu prasībām.

2. Visās teritorijās ir aizliegts:

- 1) izvietot ēkas, ja tas ir pretrunā citu normatīvo aktu prasībām;
- 2) veikt būvniecību piesārņotās teritorijās, ja nav veikta to rekultivācija un/vai sanācija, kā arī izmantot ēkas un būves pirms nav novērsts esošais vides piesārņojums, izņemot pagaidu lietošanas būves teritorijas rekultivācijai un/vai sanācijai;
- 3) veidot karjerus būvmateriālu un melnzemes iegūšanai komerc nolūkos, ja **Apbūves noteikumos** nav noteikts citādi;
- 4) atklātā veidā uzkrāt vai uzglabāt atkritumus, metāllūžņus, būvgružus, pamestus, nelietojamus motorizētus satiksmes līdzekļus, ja **Apbūves noteikumos** nav noteikts citādi;
- 5) uzglabāt radioaktīvos atkritumus;

6) izmantot jebkādus ceļojumu treilerus un vagoniņus kā ilglaicīgas lietošanas (vairāk kā trīs kalendārie mēneši) dzīvojamās telpas, izņemot gadījumus, ja zemes vienībai ir būvlaukuma statuss, vai kempings.

2.3. Pieklūšanas noteikumi un vides pieejamības nodrošinājums

1. Drīkst izveidot tikai tādu zemes vienību, kurai ir nodrošināta piebraukšana.
2. Būvniecības process nav uzsākams, kamēr nav nodrošināta piebraukšana no zemes vienības līdz pašvaldības ceļam vai ielai, vai valsts autoceļam.
3. Ja zemes ierīcības projekts vai detālplānojums paredz servitūta veidošanu, jānoslēdz līgums par servitūta nodibināšanu, uzturēšanu un apsaimniekošanu, savstarpēji vienojoties ar nekustamā īpašuma īpašnieku. Ja puses nevar vienoties, servitūtu nodibina ar tiesas spriedumu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
4. Teritorijās, kurās apbūve ir primārā zemes izmantošana, izstrādājot detālplānojumus, būvēm un ēkām jāparedz piebrauktuves vai caurbrauktuves ugunsdzēsības un glābšanas tehnikai atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
5. Piebrauktuvi un caurbrauktuvi pieslēgumus pie maģistrālas un vietējas nozīmes ielām jāparedz saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.
6. Dzīvoklim kā palīgizmantošanai, darījumu vai pakalpojumu objektam ir jānodrošina pieklūšana ar atsevišķu ieeju.
7. Publiska pieklūšana gājējiem un velosipēdistiem pie publiskajiem ūdeņiem ir jānosaka lokālplānojumā, detālplānojumā vai zemes ierīcības projektā, atbilstoši teritorijas plānojuma **Grafiskajā daļā** noteiktajam un **Pašvaldības** prasībām, kas noteiktas attiecīgajā darba uzdevumā. Publiskajās pieejas vietās pie ūdeņiem aizliegta transportlīdzekļu mazgāšana un cita piesārņojoša darbība.
8. Izstrādājot lokālplānojumus, detālplānojumus un būvprojektus, ir jāparedz speciāli pasākumi un speciāls aprīkojums, lai nodrošinātu pieejamu vidi cilvēkiem ar īpašām vajadzībām sabiedriskajos un apkalpes objektos, daudzdzīvokļu mājās un publiskajā ārtelpā - ielās, laukumos, parkos u.c.
9. Esošajās sabiedriskajās un darījumu ēkās, kurās tehniski nav iespējams nodrošināt iekļūšanu personām ar īpašām vajadzībām, ir jābūt iespējai attiecīgās iestādes pakalpojumus saņemt citā veidā (piemēram, ierīkojot zvana pogu pie ieejas vai veicot citus pasākumus).

2.4. Prasības jaunizveidojamo zemes vienību minimālajām platībām

1. Minimālās jaunveidojamo zemes vienību platības noteiktas **Apbūves noteikumu III nodaļā**.
2. Tiem teritorijas izmantošanas veidiem, kuriem **Apbūves noteikumos** nav noteiktas minimālās jaunveidojamo zemes vienību platības, ņemot vērā

plānoto (atļauto) izmantošanu, tās pieņem tādas, kas atbilst spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un ievēro šo **Apbūves noteikumu** citas prasības.

3. Izstrādājot lokālplānojumus, detālplānojumu vai zemes ierīcības projektu, ņemot vērā zemes lietderīgas izmantošanas iespējas, apkārtējās apbūves un zemes vienību robežu struktūru, kā arī dabiskos robežu elementus, pieļaujama atsevišķu zemes vienību platības samazināšana, bet ne vairāk kā 10% par minimālo pieļaujamo zemes vienības lielumu attiecīgajā apbūves teritorijā.

4. Lauku zemēs esošās ēkas un būves ar pagalmu atļauts atdalīt no pārējās zemes vienības, neievērojot minimālo platību¹⁵, ja tām ir nodrošināta piekļūšana (piebraukšana) un ja paliekošās zemes vienības platība nav mazāk par apbūves noteikumos noteikto minimālo platību attiecīgajā zonā.

5. Veidojot jaunas apbūves teritorijas ar vairāk kā 20 apbūves gabaliem, ir jāparedz publiskās zaļās teritorijas - apstādījumi, bērnu rotaļu laukumi u.c. elementi.

2.5. Zemes vienību sadalīšana, apvienošana un robežu pārkārtošana

1. Nekustamā īpašuma (zemes vienības) sadalīšanu vai apvienošana, vai robežu pārkārtošanu atļauts veikt tikai nekustamajiem īpašumiem, kas nostiprināti Zemesgrāmatā.

2. Jaunas zemes vienības (sadalot, apvienojot vai pārkārtojot to robežas), ievērojot attiecīgās teritorijas **Apbūves noteikumus**, atļauts veidot:

- 1) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādājot detālplānojumu;
- 2) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādājot zemes ierīcības projektu teritorijām, kurām normatīvie akti neparedz detālplānojumu izstrādi;
- 3) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apvienojot divas vai vairākas blakus esošas zemes vienības bez zemes ierīcības projekta izstrādes.

3. Atļauts veidot jaunu zemes vienību:

- 1) ievērojot apkārtējās apbūves teritoriju un zemes vienību robežu struktūru un dabiskos robežu elementus;
- 2) kurām ir nodrošinātas vai zemes ierīcības projektā, vai detālplānojumā noteiktas tiešas piekļūšanas iespējas no ceļa vai ielas, vai kas ir pieejams pa ne mazāk kā 4,5 m platu servitūta ceļu (piebrauktuvi), ja zemes vienība tieši nerobežojas ar ceļu, ielu vai laukumu;
- 3) kuras platība nav mazāka par attiecīgajā teritorijā **Apbūves noteikumos** noteikto minimālo platību, izņemot, ja **Apbūves noteikumos** nav noteikts savādāk;
- 4) valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu aizsardzības zonās, ja tas neapdraud kultūras pieminekļu saglabāšanu vai pieejamību un ir saskaņots ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju (VKPAI).

4. Nav pieļaujama zemes vienības dalīšana:
 - 1) ja nav nodrošināta piekļūšanas iespēja;
 - 2) ja sadalīšanas rezultātā zemes vienība būs mazāka par attiecīgajā teritorijā noteikto minimālo pieļaujamo platību, izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams esošās apbūves sadalīšanai un ir nodrošināta pārējo kritēriju izpilde;
 - 3) reāli nav iespējams sadalīt kopīpašumā esošās būves atbilstoši būvnormatīvu prasībām;
6. Zemes vienībās, kurās atrodas Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi un teritorijas nav pieļaujama zemes vienības dalīšana, ja tās rezultātā tiek dalīts valsts aizsargājamais kultūras piemineklis vai tā teritorija.
7. Apvienojot zemes vienības nedrīkst slēgt esošos pašvaldības ceļus, ielas, laukumus, piebraucamos ceļus.

2.6. Publiskās infrastruktūras nodrošinājums

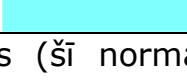
1. Plānojot jaunu apbūvi un veidojot jaunas zemes vienības teritorijās, kur nav izbūvētas vai izplānotas ielas, ceļi un inženierapgādes infrastruktūra, līdz 20% no projektējamās teritorijas paredz publiskiem mērķiem – ielām, ceļiem, laukumiem, skvēriem, rotaļu laukumiem u.tml.
2. Publiskiem mērķiem paredzētās teritorijas uzturēšanu un apsaimniekošanu nodrošina zemes īpašnieks.

III NOTEIKUMI ATĻAUTAJAI IZMANTOŠANAI UN APBŪVEI

3.1. Funkcionālais zonējums

1. Pašvaldība teritorijas plānojumos, lokālpānojumos vai detālpānojumos nosaka funkcionālo zonējumu, lai parādītu un nodalītu dažādu teritoriju atšķirīgās funkcijas un pazīmes, kā arī noteiktu tajās atļauto izmantošanu.
2. Funkcionālo zonu robežas:
3. nosaka teritorijas **plānojumā** atbilstoši izvēlētajā kartogrāfiskā materiāla mēroga noteiktībai;
4. precizē lokālpānojumos un detālpānojumos, ievērojot skaidri izšķiramas robežas – ielas, ceļus, stigas, ūdensteces u.tml., vai zemes vienību robežas.
5. Ir šādas funkcionālās zonas:

	Teritorijas izmantošanas veids ar NīLMK kodu	Apzīmējums plānā
1.1	SAVRUPMĀJU APBŪVES TERITORIJA (pilsētā) 0601, 0600	/DzS1/
1.2	SAVRUPMĀJU APBŪVES TERITORIJA (Cielos) 0600, 0601	/DzS2/
2.	MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJA 0700, 0701, 0702	/DzM/

3.	DAUDZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJA 0700, 0701, 0702	/DzD/
4.	JAUKTAS CENTRA APBŪVES TERITORIJA 0700, 0701, 0702, 0800, 0801; 0900, 0901, 0902, 0903, 0904, 0905, 0906, 0908, 0503, 1103, 1106	/C/
5.	PUBLISKĀS APBŪVES TERITORIJA 0800, 0801, 0900, 0901, 0902, 0903, 0904, 0905, 0906, 0908, 0503, 1103, 1104, 1106	/P/
6.	RŪPNIECĪBAS APBŪVES TERITORIJA 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 0105, 0104, 1105, 0401	/R/
7.	TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAS TERITORIJA 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106	/TR/
8.	TEHNISKĀS APBŪVES TERITORIJA 1201, 1202	/TA/
9.1	DABAS APSTĀDĪJUMU TERITORIJAS 0303, 0501, 0502, 0503, 0907	/DA/
9.2	DABAS APSTĀDĪJUMU TERITORIJAS – kapsētu teritorijas	/DA1/
10.	MEŽU TERITORIJA 0201, 0202	/M/
11.1	LAUKU ZEMES (laukos) 0101, 0303, 0401, 0501, 0502, 0503, 0601, 0801, 1002, 1003, 1004	/L1/
11.2	LAUKU ZEMES (urbanizētajās teritorijās) 0101, 0501, 0502, 0503, 0601, 0801, 1002, 1003	/L-2/
12.	ŪDEŅU TERITORIJA 0301, 0302, 0303	/Ū/

6. Urbānajās teritorijās noteiktas šādas funkcionālās zonas (šī norma neattiecas uz esošo situāciju):

- 1) savrupmāju apbūves teritorijas (DzS);
- 2) mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM);
- 3) daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD);
- 4) jauktas centru apbūves teritorijas (C).

7. Pārējās funkcionālās zonas ir noteiktas gan pilsētās un ciemos, gan lauku teritorijā.

8. Līnijveida inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti (elektropārvades līnijas, cauruļvadi, kabeļi, transformatoru punkti, mobilo sakaru torņi u.tml.) teritorijas plānojumā tiek parādīti kā objekti tajā funkcionālajā zonā, kurā tie atrodas. Tas pats attiecas uz meliorācijas būvēm un iekārtām, kā arī uz vēja elektrostacijām.

9. Lauku teritorijām nav noteikts detalizēts teritorijas funkcionālais zonējums, teritorijas atļauto izmantošanu nosaka saskaņā ar aktualizētas

topogrāfiskās kartes informāciju, atbilstoši šādām funkcionālajām zonām – mežu teritorijas (M), lauku zemes (L) un ūdeņu teritorijas (Ū).

10. Lokālpilnvarojumā var precizēt apbūves noteikumus katrai funkcionālajai zonai nosakot atļautās izmantošanas un papildizmantošanas nosacījumus, un nepieciešamos apbūves parametrus, ņemot vērā III nodaļā noteikto.

3.2. SAVRUPMĀJU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJA (DzS)

1. **Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorija (DzS)** nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir savrupmāju un dvīņu māju apbūve, kā arī vasarnīcas un dārza mājas, bet papildizmantošana - citas šajā teritorijās atļautās izmantošanas.

2. Vietas ar īpašiem noteikumiem:

- 1) DzS1 – Madonas pilsētā;
- 2) DzS2 – ciemu teritorijās.

3. Atļautā galvenā izmantošana:

- 1) savrupmāja,
- 2) dvīņu māja,
- 3) vasarnīca;
- 4) dārza māja;
- 5) vietējas nozīmes mazumtirdzniecības vai pakalpojumu objekts, sabiedriskā iestāde, atklāta sporta būve, viesu māja, amatniecība, autotransporta līdzekļu remonts un apkope, pārtikas produktu izgatavošanu un pārstrāde utml., ja to paredz lokālpilnvarojums, detālpilnvarojums vai veikta publiskās apspriešanas procedūra ar pozitīvu iznākumu.

4. Atļautā papildizmantošana: 40%

- 1) saimniecības ēkas un palīgēkas;
- 2) telpas saimnieciskās darbības veikšanai, ar nosacījumu, ka netiek pasliktināti kaimiņu dzīves apstākļus ar trokšņa, smaku vai cita veida piesārņojumu. **Pašvaldība** katrā atsevišķā gadījumā izvērtē potenciālo saimniecisko darbības ietekmi un izvirza nosacījumus tās atļaušanai vai aizliegšanai.

5. Aizliegtas darbības, kas var pasliktināt kaimiņu dzīves apstākļus ar trokšņa, smaku vai cita veida piesārņojumu - degvielas un gāzes uzpildes stacijas (DUS, GUS), kokapstrāde, akmens pieminekļu izgatavošanu, dzīvnieku patversmes utml.

6. Jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība:

- 1) DzS1 - 600 m², katrai no dvīņu mājas daļām - 400 m²;
- 2) DzS2 - 1200 m², katrai no dvīņu mājas daļām - 800 m²;
- 3) sabiedriskajiem un darījumu objektiem - 1200 m².

7. Maksimālais apbūves blīvums % / maksimālais apbūves laukums m²:

- 1) DzS1 – 30% / 400m²
- 2) DzS2 – 20% / 500m²
- 3) sabiedriskajiem un darījumu objektiem - 40%.

8. Ēku un būvju skaits uz zemes vienības: ievērojot atļautos apbūves rādītājus (palīgizmantošanas īpatsvaru un apbūves blīvuma un laukuma prasības).

9. Maksimāls stāvu skaits: 3 stāvi (ieskaitot pagrabstāvu un mansarda stāvu);

10. Apbūves maksimālais augstums:

- 1) 9 m;
- 2) saimniecības ēkām un palīgēkām - DzS1 līdz 6 m; DzS2 - 8m.

11. Zemes vienības minimālā fronte:

- 1) 20 m;
- 2) dvīņu mājas vienai daļai - 15 m;
- 3) atsevišķos gadījumos, pamatojot ar lokālpārplānojumu, detālpārplānojumu vai zemes ierīcības projektu, zemes vienības minimālo fronti var samazināt par 20%..

12. Citi izmantošanas noteikumi:

- 1) Teritorijās uz esošajām zemes vienībām, kas ir mazākas par **Apbūves noteikumos** noteiktajām minimālajām platībām, atļauta tikai jaunu dārza māju un mazēku būvniecība;
- 2) dvīņu māju būvniecības gadījumā obligāti jāparedz zemes vienības sadalīšanas iespēja katrai atsevišķai mājas daļai;
- 3) ielu un inženierkomunikāciju izveidei, nepieciešamības gadījumā jāizstrādā detālpārplānojums vai lokālpārplānojums, kurā jāaptver teritorija, kas nodrošina atsevišķu zemes vienību sasaisti funkcionālās telpas ietvaros, lai veidotu racionālu piekļūšanu un sasaistītu ielu un inženierkomunikāciju shēmu (tīklu). Būvvalde izvērtē katrā atsevišķā gadījumā projekta robežās iekļaujamos nekustamos īpašumus, lai nodrošinātu iespējamus kopīgus risinājumus ielu un inženierkomunikāciju izbūvei un sakārtošanai plānotās apbūves teritorijā;
- 4) jaunveidojamajām apbūves teritorijām, obligāti jāparedz pieslēgšanās esošajiem centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, ja tas ir tehniski iespējams un/vai maģistrālie ūdensvada kanalizācija tīkli ir izbūvēti pa apbūves teritorijai pieguļošo ielu;
- 5) komposta vietu aizliegts ierīkot priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā, kā arī bez kaimiņa rakstiskas piekrišanas tuvāk kā 5 m no kaimiņa zemes vienības robežas.
- 6) Izteikta reljefa gadījumā ēku minimālie attālumi pamatojami ar insolācijas modelēšanu.

3.3. MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJA (DzM)

1. **Mazstāvu dzīvojamā apbūves teritorija (DzM)** nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir līdz trīs stāvu daudzdzīvokļu dzīvojamā māju un rindu māju apbūve, kā arī savrupmāju un dvīņu māju dzīvojamā apbūve, bet papildizmantošana - citas šajā teritorijās atļautās izmantošanas.

2. Atļautā galvenā izmantošana:

- 1) 1 -3 stāvu daudzdzīvokļu dzīvojamā māja;
- 2) rindu māja,
- 3) savrupmāja;
- 4) dvīņu māja;
- 5) vasarnīca;
- 6) dārza māja;
- 7) atsevišķā zemes vienībā vai daudzdzīvokļu namos - vietējas nozīmes mazumtirdzniecības vai pakalpojumu objekts, sabiedriskā iestāde, atklāta sporta būve, viesu māja, amatniecība, autotransporta līdzekļu remonts un apkope, pārtikas produktu izgatavošanu un pārstrāde utml., ja to paredz lokālplānojums, detālplānojums vai veikta publiskās apspriešanas procedūra ar pozitīvu iznākumu.

3. Atļautā papildizmantošana: 30%

- 1) saimniecības ēkas un palīgēkas;
- 2) telpas saimnieciskās darbības veikšanai, ar nosacījumu, ka netiek pasliktināti kaimiņu dzīves apstākļus ar trokšņa, smaku vai cita veida piesārņojumu. **Pašvaldība** katrā atsevišķā gadījumā izvērtē potenciālo saimniecisko darbības ietekmi un izvirza nosacījumus tās atļaušanai vai aizliegšanai.

4. Aizliegtas darbības, kas var pasliktināt kaimiņu dzīves apstākļus ar trokšņa, smaku vai cita veida piesārņojumu - degvielas un gāzes uzpildes stacijas (DUS, GUS), kokapstrāde, akmens pieminekļu izgatavošanu, dzīvnieku patversmes utml.

5. Jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība:

- 1) 1200 m²;
- 2) katrai no dvīņu mājas daļām - 600 m²;
- 3) rindu mājas vienai sekcijai - 400 m²;
- 4) sabiedriskajiem un darījumu objektiem - 1200 m².

6. Maksimālais apbūves blīvums:

- 1) Savrupmājām un dvīņu mājām atbilstoši DzS1 un DzS2;
- 2) Pārējām izmantošanām netiek izvirzīts

7. Maksimālā apbūves intensitāte:

- 1) Savrupmājām un dvīņu mājām netiek izvirzīts;
- 2) Pārējām izmantošanām 60%

8. Minimālā brīvā teritorija:
- 1) 100%
 - 2) savrupmāju un dvīņu māju apbūvei šie **Apbūves noteikumi** nenosaka.
10. Ēku un būvju skaits uz zemes vienības: ievērojot atļautos apbūves rādītājus.
11. Maksimāls stāvu skaits: 3 stāvi (ieskaitot pagrabstāvu un mansarda stāvu).
12. Apbūves maksimālais augstums:
- 1) 12 m;
 - 2) saimniecības ēkām un palīgēkām - līdz 8 m.
12. Zemes vienības minimālā fronte:
- 1) 20 m;
 - 2) dvīņu mājas vienai daļai - 15 m;
 - 3) rindu mājas vienai sekcijai - 10 m;
 - 4) atsevišķos gadījumos, pamatojot ar lokālpārplānojumu, detālpārplānojumu vai zemes ierīcības projektu zemes vienības minimālo fronti var samazināt par 20%.
13. Attālumi starp daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām:
- 1) izvietojot tās ar garākajām fasādēm vienu pretī otrai, attālums starp tām jāpieņem ne mazāks par 15 m;
 - 2) izvietojot pretī vienas ēkas garākajai fasādei otras ēkas gala fasādi ar dzīvojamo istabu logiem, attālums starp tām jāpieņem ne mazāks par 10 m.
14. Autostāvvietas:
- 1) uz katru dzīvokli daudzdzīvokļu mājā jāparedz autostāvvietas vienai automašīnai;
 - 2) citai atļautai izmantošanai - ievērojot normatīvās prasības, nesamazinot minimālo brīvo teritoriju.
15. Citi izmantošanas noteikumi:
- 1) esošo mazstāvu daudzdzīvokļu namu apbūves iekšpagalmos jauna apbūve un tās izvietojums izvērtējams ievērojot noteiktos apbūves rādītājus, kā arī insolācijas un izgaismojuma prasības, ar detālpārplānojumu vai piemērojot būvniecības ieceres publiskās apspriešanas procedūru;
 - 2) jauna mazstāvu daudzdzīvokļu namu apbūve ir obligāti pamatojama lokālpārplānojumā vai detālpārplānojumā, izvērtējot tās atbilstību apkārtējo teritoriju apbūvei, nepieciešamības gadījumā pieprasot izstrādāt teritorijas telpisko vizualizāciju (3D) un iekļaušanos apkārtējo teritoriju apbūvē un ainavā;

- 3) jaunveidojamajās mazstāvu daudzdzīvokļu apbūves teritorijās ne mazāk kā 20% no teritorijas kopējās platības, jāparedz publiskajai ārtelpai (ielām, apstādījumiem, bērnu rotaļu laukumiem utt.);
- 4) dvīņu māju būvniecības gadījumā obligāti jāparedz zemes vienības sadalīšanas iespēja katrai atsevišķai mājas daļai;
- 5) ielu un inženierkomunikāciju izveidei, nepieciešamības gadījumā jāizstrādā detālplānojums vai lokālplānojums, kurā jāaptver teritorija, kas nodrošina atsevišķu zemes vienību sasaisti funkcionālās telpas ietvaros, lai veidotu racionālu pieklūšanu un sasaistītu ielu un inženierkomunikāciju shēmu (tīklu). Būvvaldē izvērtē katrā atsevišķā gadījumā projekta robežās iekļaujamos nekustamos īpašumus, lai nodrošinātu iespējamus kopīgus risinājumus ielu un inženierkomunikāciju izbūvei un sakārtošanai plānotās apbūves teritorijā;
- 6) jaunveidojamajām apbūves teritorijām, obligāti jāparedz pieslēgšanās esošajiem centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, ja tas ir tehniski iespējams un/vai maģistrālie ūdensvada kanalizācija tīkli ir izbūvēti pa apbūves teritorijai pieguļošo ielu.
- 7) visām mazstāvu daudzdzīvokļu apbūves teritorijām ir obligāta centralizēta ūdensapgāde un kanalizācija un siltumapgāde vai vienota lokālā ēkas siltumapgādes sistēma;
- 8) komposta vietu aizliegts ierīkot priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā, kā arī bez kaimiņa piekrišanas tuvāk kā 5 m no kaimiņa zemes vienības robežas;
- 9) palīgēkas - šķūniši, kūtiņas utml. pie daudzdzīvokļu mājām atļautas tikai vēsturiski veidojušajās teritorijās un saskaņojot ar **Pašvaldības** būvvaldi.

3.4. DAUDZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJA (DzD)

1. **Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD)** nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūve, bet papildizmantošana - citas šajā teritorijās atļautās izmantošanas.

2. Atļautā galvenā izmantošana:

- 1) daudzstāvu daudzdzīvokļu nams;
- 2) mazstāvu (1 -3 stāvu) daudzdzīvokļu nams;
- 3) esoša savrupmāja;
- 4) atsevišķā zemes vienībā vai daudzdzīvokļu namu pirmajos stāvos - vietējas nozīmes mazumtirdzniecības vai pakalpojumu objekts, sabiedriskā iestāde, atklāta sporta būve, viesu māja, amatniecība, autotransporta līdzekļu remonts un apkope, pārtikas produktu izgatavošanu un pārstrāde utml., ja to paredz lokālplānojums, detālplānojums vai veikta publiskās apspriešanas procedūra ar pozitīvu iznākumu.

3. Atļautā papildizmantošana: 40%

- 1) telpas saimnieciskās darbības veikšanai, ar nosacījumu, ka netiek pasliktināti kaimiņu dzīves apstākļus ar trokšņa, smaku vai cita veida piesārņojumu. **Pašvaldība** katrā atsevišķā gadījumā izvērtē potenciālo saimniecisko darbības ietekmi un izvirza nosacījumus tās atļaušanai vai aizliegšanai.
 - 2) palīgēkas - šķūnīši, garāžas utml. Kūtiņas (izņemot Madonas pilsētu) pie daudzdzīvokļu mājām atļautas tikai vēsturiski veidojušajās teritorijās un saskaņojot ar **Pašvaldību**.
4. Aizliegtas darbības, kas var pasliktināt kaimiņu dzīves apstākļus ar trokšņa, smaku vai cita veida piesārņojumu - degvielas un gāzes uzpildes stacijas (DUS, GUS), kokapstrāde, akmens pieminekļu izgatavošanu, dzīvnieku patversmes utml.
5. Jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība:
- 1) daudzstāvu daudzdzīvokļu mājai - ar vienu sekciju 2000 m², katrai nākamai sekcijai - 1000 m²;
 - 2) mazstāvu (1 - 3 stāvi) daudzdzīvokļu namiem - 1200 m²;
 - 3) sabiedriskajiem un darījumu objektiem - 1200 m².
6. Maksimālā apbūves blīvums: netek noteikts
7. Maksimālā apbūves intensitāte:
- 1) Atbilstoši stāvu skaitam: 2-40%; 3-60%; 4-90%; 5-120%; 6-150%;
 - 2) atļautajiem sabiedriskajiem un darījumu objektiem atsevišķā zemes vienībā atbilstoši „Publisko teritoriju (P)” noteikumiem.
8. Minimālā brīvā teritorija:
- 1) Atbilstoši stāvu skaitam: 2-120%; 3-100%; 4-80%; 5-60%; 6-40%;
 - 2) atļautajiem sabiedriskajiem un darījumu objektiem atsevišķā zemes vienībā atbilstoši „Publisko teritoriju (P)” noteikumiem.
9. Ēku un būvju skaits uz zemes vienības - ievērojot atļautos apbūves rādītājus.
10. Maksimāls stāvu skaits:
- 1) 6 stāvi;
 - 2) sabiedriskajiem un darījumu objektiem atsevišķā zemes vienībā - 3 stāvi (ieskaitot pagraba un mansarda stāva izbūvi).
11. Apbūves maksimālais augstums: 21 m.
- 1) 21m;
 - 2) sabiedriskajiem un darījumu objektiem - 15m
12. Priekšpagalma minimālais platums (būvlaide): ievērojama iedibinātā būvlaide;
13. Attālumi starp daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām:

- 1) izvietojot tās ar garākajām fasādēm vienu pretī otrai, attālums starp tām jāpieņem ne mazāks par 15 m līdz 3 stāvu apbūvē un ne mazāks par 20 m - 4 līdz 6 stāvu apbūvē;
- 2) izvietojot pretī vienas ēkas garākajai fasādei otras ēkas gala fasādi ar dzīvojamo istabu logiem, attālums starp tām jāpieņem ne mazāks par 10 m.

14. Autostāvvietas:

- 1) uz katru dzīvokli daudzdzīvokļu mājā jāparedz autostāvvietu vienai automašīnai, kas jāizvieto zemes vienībā;
- 2) citai atļautai izmantošanai - ievērojot normatīvās prasības, nesamazinot minimālo brīvo zaļo teritoriju.

15. Citi izmantošanas noteikumi:

- 1) esošo daudzdzīvokļu namu apbūves iekšpagalmos jauna apbūve un tās izvietojums izvērtējams ievērojot noteiktos apbūves rādītājus, kā arī insolācijas un izgaismojuma prasības, ar detālplānojumu vai piemērojot būvniecības ieceres publiskās apspriešanas procedūru;
- 2) jauna vairākstāvu daudzdzīvokļu namu apbūve ir obligāti pamatojama lokālplānojumā vai detālplānojumā, izvērtējot tās atbilstību apkārtējo teritoriju apbūvei, nepieciešamības gadījumā pieprasot izstrādāt teritorijas telpisko vizualizāciju (3D) un iekļaušanos apkārtējo teritoriju apbūvē un ainavā;
- 3) jaunveidojamajās vairākstāvu apbūves teritorijās ne mazāk kā 20% no teritorijas kopējās platības, jāparedz publiskajai ārtelpai (ielām, apstādījumiem, bērnu rotaļu laukumiem utt.);
- 4) visām daudzstāvu apbūves teritorijām ir obligāta centralizēta ūdensapgāde un kanalizācija un siltumapgāde vai vienota lokālā ēkas siltumapgādes sistēma;
- 5) ielu un inženierkomunikāciju izveidei, nepieciešamības gadījumā jāizstrādā detālplānojums vai lokālplānojums, kurā jāaptver teritorija, kas nodrošina atsevišķu zemes vienību sasaisti funkcionālās telpas ietvaros, lai veidotu racionālu piekļūšanu un sasaistītu ielu un inženierkomunikāciju shēmu (tīklu). Būvvaldē izvērtē katrā atsevišķā gadījumā projekta robežās iekļaujamos nekustamos īpašumus, lai nodrošinātu iespējamus kopīgus risinājumus ielu un inženierkomunikāciju izbūvei un sakārtošanai plānotās apbūves teritorijā;

3.5. JAUKTAS CENTRA PBŪVES TERITORIJA (C)

1. **Jauktas centra apbūves teritorija (C)** nozīmē teritorijas, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir vēsturiski izveidojies pilsētas kodols ar līdzvērtīgām un daudzveidīgām funkcijām - sabiedrisko un komercapbūvi, dzīvojamo apbūvi, kā arī videi nekaitīgiem ražošanas uzņēmumiem.

2. Galvenā atļautā izmantošana:
- 1) sabiedrisko iestāžu apbūve - valsts un pašvaldības pārvaldes iestāžu, izglītības un zinātnes iestāžu, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu, sabiedrisko organizāciju un biedrību ēku, sakaru un masu mediju iestāžu apbūve, reliģisko iestāžu ēku, muzeju un bibliotēku ēku apbūve, kultūras un sporta u.c. apbūve;
 - 2) komerciestāžu apbūve - finanšu un kredītiestāžu, kā arī biroju ēku apbūve, mazumtirdzniecības un sadzīves pakalpojumu ēku apbūve, tirgus, sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apbūve, viesnīcu, viesu māju, moteļu ēku apbūve u.c.;
 - 3) tūrisma mītnes, ar rekreāciju saistītas ēkas un būves;
 - 4) teritorijas labiekārtojuma būves;
 - 5) sporta būves;
 - 6) multifunkcionāls objekts;
 - 7) mazstāvu un daudzstāvu daudzdzīvokļu nams;
 - 8) vieglās ražošanas uzņēmums, darbnīca, kas rada nebūtisku vides piesārņojumu;
 - 9) slēgtas un atklātas autostāvvietas.
3. Atļautā papildizmantošana: 30%
- 1) saimniecības un palīgēkas.
4. Jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība: 600m²
5. Maksimālā apbūves intensitāte: 120%.
6. Minimālā brīvā teritorija:
- 1) 50%;
 - 2) komerciestāžu apbūvei - 10%;
 - 3) pirmskolas izglītības iestādei – 100%.
7. Maksimāls stāvu skaits: 3 stāvi un mansarda stāva izbūve.
8. Apbūves maksimālais augstums: 16 m.
9. Ēku un būvju skaits uz zemes vienības - ievērojot atļautos apbūves rādītājus.
10. Priekšpagalma minimālais platums (būvlaide): ievērojama iedibinātā būvlaide.
11. Citi izmantošanas noteikumi:
- 1) par publiskām telpām atļauts pārbūvēt dzīvokļus ēku pirmajos stāvos, ja tos iespējams nodrošināt ar atsevišķu ieeju no ielas un šo telpu ekspluatācija pēc pārbūves nepasliktina citu ēkas iedzīvotāju dzīves apstākļus, un tas ir rakstiski saskaņots ar mājas īpašnieku/kiem vai īpašnieku valdi un mājas apsaimniekotāju;

- 2) pārbūvējot dzīvokļus par publiskajām telpām, ir jānodrošina papildus autostāvvietu izbūve, atbilstoši autostāvvietu normatīvam;
- 3) par publiskām telpām (mazumtirdzniecības un sadzīves pakalpojumu uzņēmumiem) aizliegts pārbūvēt daudzdzīvokļu dzīvojamo namu koplietošanas telpas (piemēram, koridorus, ratiņtelpas, vējtverus);
- 4) pirms apbūves blīvuma palielināšanas esošo namu pagalmos ir jāizstrādā detālplānojums vai jāorganizē publiskās apspriešanas procedūru (ar pozitīvu rezultātu);
- 5) jaunveidojamajām apbūves teritorijām, obligāti jāparedz pieslēgšanās esošajiem centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, ja tas ir tehniski iespējams un/vai maģistrālie ūdensvada kanalizācija tīkli ir izbūvēti pa apbūves teritorijai pieguļošo ielu;
- 6) jaunveidojamajās sabiedrisko iestāžu apbūves teritorijās jāveido publiski pieejama ārtelpa (apstādījumi, bērnu rotaļu laukumi u.c.) vismaz 20% no teritorijas kopējās platības.

3.6. PUBLISKĀS APBŪVES TERITORIJA (P)

1. **Publiskās apbūves teritorija (P)** nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir publiski pieejamu sabiedrisko iestāžu un komerciāla rakstura iestāžu un uzņēmumu apbūve.

2. Atļautā galvenā izmantošana:

- 1) sabiedrisko iestāžu apbūve - valsts un pašvaldības pārvaldes iestāžu, izglītības un zinātnes iestāžu, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu, sabiedrisko organizāciju un biedrību ēku, sakaru un masu mediju iestāžu apbūve, reliģisko iestāžu ēku, muzeju un bibliotēku ēku, kultūras un sporta u.c. apbūve;
- 2) komerciestāžu apbūve: finanšu un kredītiestāžu, kā arī biroju ēku apbūve, tajā skaitā biznesa inkubators, mazumtirdzniecības un sadzīves pakalpojumu ēku apbūve, tirgus, sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apbūve, viesnīcu, viesu māju, moteļu ēku apbūve u.c. tūrisma mītnes;
- 3) ar rekreāciju saistītas ēkas un būves, teritorijas labiekārtojuma būves, sporta būves;
- 4) autoserviss, autotirdzniecība;
- 5) DUS, GUS;
- 6) slēgtas un atklātas autostāvvietas;
- 7) ugunsdzēsības depo;
- 8) multifunkcionāls objekts;
- 9) vieglās ražošanas uzņēmums, kas rada nebūtisku piesārņojumu, vairumtirdzniecības bāzes, saskaņojot ar **Pašvaldību**.

3. Atļautā papildizmantošana:

30%

- 1) daudzstāvu daudzdzīvokļu nams;
- 2) mazstāvu (1 -3 stāvu) daudzdzīvokļu nams;

- 3) telpas saimnieciskās darbības veikšanai, ar nosacījumu, ka netiek pasliktināti kaimiņu dzīves apstākļus ar trokšņa, smaku vai cita veida piesārņojumu. **Pašvaldība** katrā atsevišķā gadījumā izvērtē potenciālo saimniecisko darbības ietekmi un izvirza nosacījumus tās atļaušanai vai aizliegšanai;
 - 4) garāžas, saimniecības ēkas un palīgēkas.
4. Jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība: 1200m².
 5. Maksimālā apbūves intensitāte: 110%, komerciestāžu apbūvei - 150%;
 6. Minimālā brīvā teritorija:
 - 1) 30%;
 - 2) komerciestāžu apbūvei - 15%;
 - 3) pirmskolas izglītības iestādei – 100%.
 7. Ēku un būvju skaits uz zemes vienības - ievērojot atļautos apbūves rādītājus.
 8. Apbūves maksimālais augstums:
 - 1) 18 m – 5 stāvi;
 - 2) noteiktais apbūves maksimālais augstums neattiecas uz sakrālām būvēm, kā arī tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai nepieciešamajām konstrukcijām.
 9. Citi izmantošanas noteikumi:
 - 1) jaunveidojamajās sabiedrisko iestāžu apbūves teritorijās jāveido publiski pieejama ārtelpa (apstādījumi, bērnu rotaļu laukumi u.c.) vismaz 20% no teritorijas kopējās platības;
 - 2) Papildizmantošanu apbūves rādītājus skatīt attiecīgās izmantošanas apbūves noteikumu sadaļā.

3.7. RŪPNIECĪBAS APBŪVES TERITORIJA (R)

1. **Rūpniecības apbūves teritorija (R)** nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir rūpnieciskās un lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi, transporta un noliktavu uzņēmumi, derīgo izrakteņu ieguve, kā arī uzņēmumi, kuriem atbilstoši normatīviem ir noteiktas sanitārās aizsargjoslas vai arī īpašas prasības transportam.
2. Atļautā galvenā izmantošana:
 - 1) vieglās ražošanas uzņēmumu apbūve;
 - 2) vispārīgās ražošanas uzņēmumu apbūve;
 - 3) lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve;
 - 4) smagās rūpniecības ražotņu apbūve, veicot būvniecības publisko apspriešanu;
 - 5) kokapstrādes uzņēmumu apbūve;
 - 6) elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanas uzņēmumu apbūve; Veicot būvniecības publisko apspriešanu
 - 7) transporta uzņēmumu apbūve;

- 8) loģistikas, noliktavu, vairumtirdzniecības uzņēmumu apbūve un atklātas noliktavu teritorijas;
- 9) biznesa inkubators;
- 10) biroji, mazumtirdzniecības, pakalpojumu un sabiedriskās ēdināšanas u.tml. objekti, kas funkcionāli saistīti ar galveno izmantošanas veidu;
- 11) komunālo uzņēmumu un iestāžu, kā arī atkritumu vākšanas, apstrādes un pārstrādes uzņēmumu apbūve;
- 12) intensīvās audzēšanas kompleksi un lopkopības un putnkopības fermas (atļautas tikai ārpus ciemiem un citām urbānām vietām);
- 13) degvielas un gāzes uzpildes stacijas (DUS, GUS);
- 14) autoserviss un autotirdzniecība;
- 15) atklātas un slēgtas autostāvvietas un autostāvlaukumi (tajā skaitā kravas transportlīdzekļu);
- 16) atklātas un slēgtas teritorijas metāllūžņu, nolietotās sadzīves tehnikas, transportlīdzekļu utml. vākšanai un uzglabāšanai;
- 17) ugunsdzēsības depo;
- 18) derīgo izrakteņu ieguves karjeri;
- 19) būves, kas nodrošina karjeru izmantošanu;
- 20) ražošanas uzņēmums, kas saistīts ar derīgo izrakteņu ieguvi un pārstrādi;
- 21) noliktava;
- 22) inženiertehnisko komunikāciju objekts;
- 23) mežsaimnieciska izmantošana, pēc karjeru rekultivācijas un veicot zemes lietošanas kategorijas maiņu;
- 24) lauksaimnieciska izmantošana, pēc karjeru rekultivācijas un veicot zemes lietošanas kategorijas maiņu;
- 25) zivsaimniecības izmantošana, pēc karjera rekultivācijas un veicot zemes lietošanas kategorijas maiņu;
- 26) ar tūrismu, rekreāciju un sportu saistīta izmantošana, pēc karjera rekultivācijas un veicot zemes lietošanas kategorijas maiņu.

3. Atļautā papildizmantošana: 10%
 - 1) Saimniecības ēkas un palīgēkas;
 - 2) Dzīvoklis pamatfunkcijas nodrošināšanai;
 - 3) Sakaru komunikāciju tornis.
4. Jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība – 1200m².
5. Maksimālā apbūves intensitāte - 120%.
6. Minimālā brīvā zaļā teritorija - 15%.
7. Ēku un būvju skaits uz zemes vienības - ievērojot atļautos apbūves rādītājus.
8. Maksimāls stāvu skaits: 4 stāvi.

9. Apbūves maksimālais augstums – 16m, izņemot tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai nepieciešamās konstrukcijas (torņus, antenas, skursteņus u.c.).

10. Priekšpagalma minimālais platums (būvlaide) - ievērojot iedibināto būvlaidi.

11. Citi izmantošanas noteikumi:

1) atklāta uzglabāšana nav atļauta priekšpagalmā. Atklāta uzglabāšana ir jānožogo, saskaņā ar **Pašvaldības** būvvaldes nosacījumiem;

2) vismaz 5% no zemes vienības kopējās platības jāparedz apstādījumiem;

3) detālplānojumā vai būvprojektā jāparedz pasākumi apkārtējo teritoriju aizsardzībai pret trokšņiem, smakām un cita veida piesārņojumu - prettrokšņa sienas, aizsargstādījumi u.tml.;

4) ja ražošanas teritorija robežojas ar citas atļautās izmantošanas teritorijām, izņemot „Tehniskās apbūves teritorijām (Ta)”, ražotājs sev piederošajā teritorijā gar zemes vienības/u robežu ierīko buferzonu, kuras platumu nosaka un pamato detālplānojumā vai būvprojektā, atkarībā no ražošanas uzņēmuma darbības veida un ietekmes uz apkārtējo teritoriju vides un dzīves kvalitāti. Teritorija jānožogo ar nepārtrauktu un necaurredzamu žogu H 1.2-2.0m;

5) sanitārās un citas nepieciešamās aizsargjoslas jaunveidojamajiem ražošanas, komunālajiem un noliktavu objektiem nedrīkst pārsniegt zemes vienības robežas, izņemot gadījumus, ja tas ir rakstiski saskaņots ar kaimiņu zemes vienības īpašnieku;

6) kokogļu ražošanas rūpnīcas nav atļauts izvietot ciemos un urbānās vietās (blīvas dzīvojamās apbūves teritorijās), kā arī 1 km attālumā no tām;

7) derīgo izrakteņu ieguvi drīkst veikt atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kā arī ievērojot 4.3.apakšnodaļas – 4.3.4. prasības;

8) karjeru teritorijās nav atļauta atkritumu izgāšana;

9) jaunu darbību teritorijā drīkst uzsākt tikai pēc teritorijas pilnīgas rekultivācijas;

10) pēc karjeru rekultivācijas, atļauta to teritoriju izmantošana lauksaimnieciskiem vai mežsaimnieciskiem mērķiem, attiecīgi ievērojot „Lauku zemju (L)” (*skatīt 3.12.apakšnodaļā*) vai „Meža teritoriju (M)” noteikumus (*skatīt 3.11.apakšnodaļā*);

11) pēc karjeru rekultivācijas, zivsaimnieciskas vai ar tūrismu, rekreāciju un sportu saistītas izmantošanas gadījumā jāievēro „Ūdeņu teritoriju (Ū)” (*skatīt 3.13.apakšnodaļā*) un „Lauku zemju (L)” (*skatīt 3.12.apakšnodaļā*) teritoriju izmantošanas noteikumi, lauksaimnieciskas izmantošanas gadījumā - „Lauku zemju (L)” (*skatīt 3.12.apakšnodaļā*) mežsaimnieciskas izmantošanas gadījumā - „Mežu teritoriju (M)” (*skatīt 3.11.apakšnodaļā*) noteikumi.

3.8. TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAS TERITORIJA (TR)

1. **Transporta infrastruktūras teritorija (TR)** nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir transporta infrastruktūras tīklu un objektu un ar tām saistīto būvju apbūve.

2. **Atļautā galvenā izmantošana:**

- 1) valsts autoceļi, pašvaldības, komersantu un māju ceļi;
- 2) maģistrālās, kravas transporta un vietējas nozīmes ielas, gājēju ielas;
- 3) divlīmeņu krustojums kā izbūves teritorija;
- 4) veloceļi;
- 5) tilti, estakādes, tuneļi;
- 6) dzelzceļš;
- 7) reģionālas nozīmes lidostas;
- 8) atklātas un slēgtas autostāvvietas un auto stāvlaukumi (tajā skaitā kravas transportlīdzekļu);
- 9) sabiedriskā transporta pieturvietas;
- 10) dzelzceļu un ceļu apkopes objekts;
- 11) satiksmes un sakaru ēkas un būves;
- 12) garāžas;
- 13) servisa un tehniskās apkopes stacijas;
- 14) degvielas un gāzes uzpildes stacijas (DUS, GUS),
- 15) transporta komunikācijas;
- 16) ugunsdzēsības depo;
- 17) noliktavas;
- 18) tirdzniecības iestādes, kas saistītas ar transporta pakalpojumiem.

3. **Atļautā papildizmantošana:** 10%

- 1) dzīvoklis pamatfunkcijas nodrošināšanai;
- 2) saimniecības ēkas un palīgēkas;
- 3) publiskās tualetes.

4. **Jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība:** pēc funkcionālās nepieciešamības.

5. **Maksimālā apbūves intensitāte:** 120%

6. **Minimālā brīvā zaļā teritorija:** 15%

7. **Maksimāls stāvu skaits:** 2

8. **Apbūves maksimālais augstums:** 8 m, izņemot tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai nepieciešamās konstrukcijas (torņus, antenas, skursteņus u.c.).

9. **Citi izmantošanas noteikumi:**

- 1) atklāta uzglabāšana nav atļauta ir priekšpagalmā. Atklāta uzglabāšana ir jānožogo, saskaņā ar **Pašvaldības** būvvaldes nosacījumiem;
- 2) jānodrošina zemes vienību ārpus „Transporta infrastruktūras teritorijām (Tr)” aizsardzība pret transporta infrastruktūras radītajiem trokšņiem un citu veidu piesārņojumiem, ja blakus esošās zemes vienības nav „Rūpniecības apbūves teritorijas (R)” vai „Tehniskās apbūves teritorijas (Ta), vai „Transporta infrastruktūras teritorijas (Tr)”;
- 3) izstrādājot detālplānojumus, ceļi un ielas¹ jāizdala kā atsevišķas zemes vienības. Izstrādājot zemes ierīcības projektus, ciemu un citās urbānajās teritorijās - ceļi un ielas¹ jāizdala kā atsevišķas zemes vienības, lauku teritorijā - atļauta servitūta izveidošana, neizdalot kā atsevišķas zemes vienības, **Pašvaldība** izvērtē katru atsevišķu gadījumu un izvirza nosacījumus zemes ierīcības projekta darba uzdevumā;
- 4) izstrādājot detālplānojumus un tehniskos projektus, ielu un ceļu šķērsprofilos jāuzrāda esošās un obligāti jāparedz vieta perspektīvajām inženierkomunikācijām (ūdensapgāde, kanalizācijai, lietus ūdeņu kanalizācijai, elektroapgādei, gāzes apgādei, telekomunikācijām, centralizētas siltumapgādes gadījumā - siltumapgādei u.c. pēc nepieciešamības) tā, lai nodrošinātu visu nekustamo īpašumu pieslēgšanas iespējas;
- 5) atļauto objektu (ceļu apkalpes u.c.) būvniecību jaunbūvējamajiem nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras objektiem noteiktajās teritorijās drīkst uzsākt tikai pēc perspektīvā autoceļa un dzelzceļa līnijas būvniecības pabeigšanas;
- 6) laukumu teritorijās ir atļauts izvietot rekreācijas objektus un ar tiem saistīto labiekārtojumu (apstādījumus, soliņus u.c.);
- 7) ielu tirdzniecība atļauta tikai attiecīgi šim nolūkam paredzētajās vietās pēc tirdzniecības atļaujas saņemšanas **Pašvaldībā**;
- 8) atklātas un slēgtas autostāvvietas un autostāvlaukumus, sabiedriskā transporta pieturvietas, ceļu apkalpes objektus un degvielas un gāzes uzpildes staciju (DUS, GUS) izbūvi pie valsts autoceļiem jāsaņemas ar VAS „Latvijas Valsts ceļi”;
- 9) prasības ielu projektēšanai *skatīt 5.2.apakšnodaļā*;

3.9. TEHNISKĀS APBŪVES TERITORIJA (TA)

1. **Tehniskās apbūves teritorija (TA)** nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir inženierkomunikāciju tīklu un objektu teritorijas un ar tām saistīto ēku un būvju apbūve.

2. **Atļautā galvenā izmantošana:**

¹neattiecas uz piebrauktuvēm atsevišķām mājām un servitūta ceļiem

- 1) inženierkomunikāciju (ūdensapgādes, kanalizācijas, gāzes, elektroapgādes, siltumapgādes, telekomunikāciju u.c.) tīkli un objekti;
- 2) upju un kanālu ūdens uzkrāšanas, regulēšanas un krastu nostiprināšanas būves;
- 3) atklātas un slēgtas autostāvvietas un autostāvlaukumi (tajā skaitā kravas transportlīdzekļu);
- 4) atklātas un slēgtas teritorijas metāllūžņu, nolietotās sadzīves tehnikas, transportlīdzekļu utml. vākšanai un uzglabāšanai;
- 5) ugunsdzēsības depo;
- 6) dzelzceļu un ceļu apkalpes objekts;
- 7) satiksmes un sakaru ēkas un būves;
- 8) garāžas;
- 9) servisa un tehniskās apkopes stacijas;
- 10) degvielas un gāzes uzpildes stacijas (DUS, GUS),
- 11) noliktavas;
- 12) vieglās ražošanas uzņēmumi;
- 13) industriālie un tehnoloģiskie parki;
- 14) tirdzniecības un pakalpojumu iestādes.

3. Atļautā papildizmantošana: 10%

- 1) pamatfunkciju nodrošināšanai nepieciešamās pārvaldes ēkas;
- 2) dzīvoklis pamatfunkcijas nodrošināšanai;
- 3) saimniecības ēkas un palīgēkas.

4. Jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība - pēc funkcionālās nepieciešamības.

5. Maksimālā apbūves intensitāte – 150%

6. Minimālā brīvā zaļā teritorija – 10%

7. Maksimāls stāvu skaits: 4

8. Apbūves maksimālais augstums - 16 m, izņemot tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai nepieciešamās konstrukcijas (torņus, antenas, skursteņus u.c.).

9. Citi izmantošanas noteikumi:

- 1) atklāta uzglabāšana nav atļauta priekšpagalmā. Atklāta uzglabāšana ir jānožogo ar nepārtrauktu un necaurredzamu žogu H 1.2-2.0m;
- 2) jānodrošina zemes vienību ārpus „Tehniskās apbūves teritorijām (Ta)” aizsardzība pret tehniskās apbūves radītajiem trokšņiem un citu veidu piesārņojumiem, ja blakus esošās zemes vienības nav „Rūpniecības apbūves teritorijas (R)”, „Tehniskās apbūves teritorijas (Ta) vai „Transporta infrastruktūras teritorijas (Tr)”;

3) izstrādājot detālplānojumus un tehniskos projektus, ielu un ceļu šķērsprofilos jāuzrāda esošās un obligāti jāparedz vieta perspektīvajām inženierkomunikācijām (ūdensapgāde, kanalizācijai, lietus ūdeņu kanalizācijai, elektroapgādei, gāzes apgādei, telekomunikācijām, centralizētas siltumapgādes gadījumā - siltumapgādei u.c. pēc nepieciešamības) tā, lai nodrošinātu visu nekustamo īpašumu pieslēgšanas iespējas;

4) laukumu teritorijās ir atļauts izvietot rekreācijas objektus un ar tiem saistīto labiekārtojumu (apstādījumus, soliņus u.c.);

5) atklātas un slēgtas autostāvvietas un autostāvlaukumus, sabiedriskā transporta pieturvietas, ceļu apkalpes objektus un degvielas un gāzes uzpildes staciju (DUS, GUS) izbūvi pie valsts autoceļiem jāsaskaņo ar VAS „Latvijas Valsts ceļi”.

3.10. DABAS UN APSTĀDĪJUMU TERITORIJAS (DA)

1. **Dabas un apstādījumu teritorija (DA)** ir sabiedrībai brīvi pieejamas dabas vai daļēji pārveidotas un apbūvētas teritorijas ar īpašu kultūrvēsturisko, ekoloģisko un estētisko nozīmi rekreācijas, tūrisma aktivitāšu vai kvalitatīvas dabas vides nodrošināšanai, kā arī vietas ar specifiskām funkcijām, kurām nepieciešama regulāra kopšana.

2. Vietas ar īpašiem noteikumiem:

1) DA1 - kapsētu teritorijas.

3. Galvenā atļautā izmantošana:

1) sabiedriskie apstādījumi;

2) parki un skvēri;

3) labiekārtota atpūtas vieta;

4) labiekārtojuma objekti un infrastruktūra (soliņi, galdi, atkritumu urnas, pārgērbšanās kabīnes, apgaismes ķermeņi, norādes, gājēju un veloceliņi, laipas, tiltiņi u.tml.);

5) dabas takas;

6) tūrisma, rekreācijas un sporta infrastruktūras objekti (Kempingi, telšu vietas, bērnu rotaļu laukumi, atklāti sporta spēļu laukumi, slidotavas, slēpošanas trases u.tml.);

7) ar rekreāciju, tūrismu un sportu saistītas būves un objekti (t.sk. brīvdabas estrāde), kas nodrošina teritorijas funkcionēšanu;

8) īslaicīgas lietošanas būves (kioski, publiskās tualetes u.tml.), mazās arhitektūras formas, specifiskas atrakcijas, ja tās nav pretrunā konkrētās zaļumvietas izveidošanas mērķiem;

9) skatu tornis, skatu laukums;

10) autostāvvietas, kas nepieciešamas teritorijas funkcionēšanai;

11) kapsētas un ar to funkciju saistīto ceremoniālo ēku un krematoriju apbūve (atļautas tikai DA1 (kapsētu) teritorijā);

12) pludmales un dabiskās krastmalas;

- 13) aizsargstādījumi (sanitārās aizsargjoslas, vēja, trokšņa, maskējošie aizsargstādījumi u.tml.);
14) teritorijas labiekārtojuma infrastruktūras elementi (dabas, atpūtas un izziņu takas, laipas u.tml.).

4. Atļautā papildizmantošana: 10%

- 1) tirdzniecības un/ vai pakalpojumu objekts;
- 2) saimniecības ēkas un palīgēkas līdz 25 m²;
- 3) sakņu dārzs;
- 4) dīķsaimniecība.

5. Jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība: pēc funkcionālās nepieciešamības.

6. Maksimālais apbūves blīvums 10%

7. Apbūves maksimālais augstums: 6m

8. Maksimāls stāvu skaits: 1 un mansardstāva izbūve

9. Citi izmantošanas noteikumi:

- 1) kopto zaļumvietu izveidošanu un rekonstrukciju veic saskaņā ar šo **Apbūves noteikumu** un citu normatīvo aktu prasībām, kā arī izstrādājot labiekārtojuma un apstādījuma projektu;
- 2) neatkarīgi no īpašuma piederības īpašniekam jānodrošina esošo parku, skvēru, apstādījumu un citu kopto zaļumvietu uzturēšana un atjaunošana;
- 3) jaunveidojamo gājēju celiņu parametri jāpieņem saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, minimālais celiņa platums 1.2 m. Jāparedz iespējas pārvietoties cilvēkiem ar pārvietošanās problēmām;
- 4) pirms rekreācijas un tūrisma objektu izveides jāizvērtē visi potenciālie kopto zaļumvietu ietekmējošie faktori, lai neradītu paaugstinātu slodzi uz vidi;
- 5) publiski pieejamo pludmaļu teritorijās pieļaujama tikai tādu objektu būvniecība, kas paredzēti pludmales apkalpošanai (sanitārais mezgls, pārgērbšanās kabīnes, soliņi, atkritumu urnas u.tml.);
- 6) atļauts ierīkot tikai teritorijas funkcionēšanai (apkalpei) un apmeklētājiem nepieciešamās transportlīdzekļu stāvvietas;
- 7) aizliegts kurināt ugunsurus, izņemot speciāli ierīkotās ugunsuru vietas;
- 8) īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) atļautā izmantošana - atbilstoši normatīvo aktu un dabas aizsardzības plānu prasībām;
- 9) blakus kapsētu teritorijām (DA1) jāplāno apmeklētāju transportlīdzekļu stāvlaukumi, norādes un laukumi atkritumu konteineru izvietošanai;
- 10) ētisku apsvērumu dēļ nav atļauta jaunas apbūves plānošana un derīgo izrakteņu ieguve tuvāk par 100 m no kapsētu teritorijas (DA1 teritorijas) robežas;

- 11) upju ieleju nogāzēs aizliegts veikt darbības, kas, paātrina virszemes ūdeņu noteci - veicina nogāžu erozijas procesu attīstību;
- 12) atļauti apsaimniekošanas pasākumi, kas nepieciešami teritorijas uzturēšanai.

3.11. MEŽU TERITORIJAS (M)

1. **„Mežu teritoriju (M)”** galvenais zemes izmantošanas veids ir mežsaimniecība, kā arī ar attiecīgo izmantošanu saistītas infrastruktūras būves. Mežu teritorijās ietilpst meži, krūmāji, jaunaudzes, izcirtumi, kā arī mežā ietilpstošie pārplūstošie klajumi, purvi, lauces un tam piegulošie purvi.
2. Vietas ar īpašiem noteikumiem:
 - 1) M1- meža aizsargjosla ap Madonas pilsētu.
3. Atļautā galvenā izmantošana:
 - 1) mežsaimnieciska izmantošana, tajā skaitā plantāciju meži;
 - 2) meža ceļi;
 - 3) ar mežsaimniecisko darbību, medību saimniecību un medību tūrismu saistītas ēkas un būves;
 - 4) savvaļas dzīvnieku audzēšanas dārzs;
 - 5) ar tūrismu un rekreāciju saistītas būves un ēkas, vasarnīcas;
 - 6) ar tūrismu, sportu un rekreāciju saistīta infrastruktūra - takas, labiekārtotas atpūtas vietas, slēpošanas trases utml.;
 - 7) būves un infrastruktūra teritorijas labiekārtojuma nodrošināšanai, t.sk. ceļi, skatu un novērošanas torņi, meliorācijas sistēmas u.c. objekti;
 - 8) lauksaimnieciska izmantošana, veicot zemes transformāciju (izņemot M1);
 - 9) derīgo izrakteņu iegūšana, veicot zemes transformāciju (izņemot M1);
 - 10) ogu, sēņu, augļu, ārstniecības augu audzēšana un ieguve.
4. Atļautā palīgizmantošana: 3%
 - 1) savrupmāja, tikai privātajos mežos un saskaņojot normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
 - 2) saimniecības ēkas un palīgēkas.
5. Jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība - 2 ha, bet atļauta mazākas platības atdalīšana, ja tā tiek pievienota blakus esošajai meža teritorijai, to konsolidējot vai veicot robežu pārkārtošanu
6. Maksimālais apbūves blīvums - precizējams detālplānojumā vai būvprojektā, bet ne vairāk kā 3%.
7. Ēku un būvju skaits - nepārsniedzot atļautos apbūves rādītājus.

8. Apbūves maksimālais augstums - 8 m, izņemot skatu, novērošanas torņus un sakaru torņus.

9. Citi izmantošanas noteikumi:

- 1) mežsaimniecības teritoriju izmantošanu detalizē meža ierīcības un apsaimniekošanas plāni, kas izstrādājami likumdošanā noteiktā kārtībā;
- 2) mežu ciemu teritorijās galvenais izmantošanas veids ir sociālo un ekoloģisko funkciju nodrošināšana. Pašvaldības īpašumā esošās mežu teritorijas ciemos jā saglabā kā mežaparku - iedzīvotāju atpūtas un rekreācijas teritoriju, neparedzot mežistrādi, izņemot kopšanas cirtes, un apbūvi, izņemot teritorijas labiekārtošanas infrastruktūru;
- 3) atļauta meža infrastruktūras, kas iekļauj meža ceļus un meža meliorācijas sistēmas uzturēšana, būvniecība un rekonstrukcija;
- 4) lauksaimnieciskās izmantošanas gadījumā jāievēro „Lauku zemes (L)” noteikumi (*skatīt 3.12.apakšnodaļā*) derīgo izrakteņu ieguves gadījumā - noteikumi (*skatīt 4.3.4. apakšnodaļā*);
- 5) M1 teritorijā nav atļauta koku ciršana galvenajā cirtē un zemes transformācija, meža biotops jā saglabā, lai nodrošinātu iedzīvotāju atpūtai un veselības uzlabošanai nepieciešamos apstākļus, kā arī kompensētu pilsētas urbānās teritorijas negatīvo ietekmi uz vidi;
- 6) pie ezeriem pieguļošajās teritorijās atļauta iegūtā sapropeļa uzglabāšana, tehnoloģiskajā procesā nepieciešamo iekārtu vai rūpniecības uzņēmuma izvietošana;

3.12. LAUKU ZEMES (L)

1. Lauku zemes (L) nozīmē teritorijas, kur galvenais zemes, ēku un būvju izmantošanas veids ir ar lauksaimniecības zemes kā resursa racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visa veida lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem (augkopība, dārzenkopība, dārzkopība, lopkopība, biškopība, dīķsaimniecība un ar to saistītie pakalpojumi - lauku tūrisms, ražošana un lauksaimniecības produkcijas pārstrāde).

2. Vietas ar īpašiem noteikumiem:

- 1) L1 – lauku zemes lauku teritorijās;
- 2) L2 – lauku zemes urbanizētajās teritorijās.

3. Atļautā galvenā izmantošana:

- 1) lauksaimnieciskā izmantošana;
- 2) viensēta;
- 3) savrupmāja;
- 4) 1-2 stāvu daudzdzīvokļu dzīvojamā māja;
- 5) Rūpnieciskai apbūvei un teritorijas izmantošanai, ievērojot sanitārās, veterinārās un ugunsdrošības prasības, kā arī tehnoloģiskās projektēšanas normas;
- 6) lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve;

- 7) vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve, izņemot L2;
- 8) derīgo izrakteņu ieguve;
- 9) energoapgādes uzņēmumu apbūve;
- 10) alternatīvie energoapgādes objekti, tajā skaitā vēja enerģijas torņu parkus, vispirms veicot būvniecības publisko apspriešanu ar pozitīvu rezultātu;
- 11) cūku un mājputnu intensīvās audzēšanas komplekss, izņemot L2;
- 12) lopkopības ferma, vistu u.c. mājputnu ferma, gliemežu ferma u.c. dzīvu dzīvnieku ferma, audzētava, izņemot L2;
- 13) kokapstrādes uzņēmumu apbūve;
- 14) saimniecības ēkas un palīgēkas;
- 15) siltumnīcas;
- 16) biškopība;
- 17) sēņu audzēšana;
- 18) pakalpojumu objekti, kas funkcionāli saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu;
- 19) dīkssaimniecība, zivsaimniecība, akvakultūru audzēšana;
- 20) lauku tūrisms, rekreācija, sports un ar to saistītās ēkas un būves;
- 21) mežsaimnieciska izmantošana, tajā skaitā plantāciju meži, veicot zemes lietošanas veidu maiņu, izskatot **Pašvaldībā** atsevišķi katru gadījumu, atbilstoši 4.3 apakšnodalījā - 4.3.3. iekļautajiem nosacījumiem, izņemot L2;
- 22) derīgo izrakteņu iegūšana, veicot zemes lietošanas veidu maiņu. Ciemos un citās urbānās vietās vispirms veicot būvniecības publisko apspriešanu ar pozitīvu rezultātu;
- 23) veterinārā iestāde,
- 24) dzīvnieku patversme, izņemot L2;

4. Atļautā palīgizmantošana: nav noteikts

- 1) Publiskā apbūve un teritorijas (**P**) izmantošana;
- 2) ceļa apkalpes objekti - degvielas uzpildes stacija vai gāzes uzpildes stacija (DUS, GUS), autoserviss, tehniskā stacija, autostāvlaukumi ar tiem nepieciešamo infrastruktūru u.tml.;
- 3) telpas saimnieciskās darbības veikšanai;
- 4) dzīvoklis;

5. Jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība:

- 1) L1 – 3 ha, bet atļauta esošo ēku vai būvju ar pagalmu atdalīšana min 0.2ha no pārējās zemes vienības, saglabājot atlikušā zemes gabala minimālo platību;
- 2) L2 – 0.2ha;
- 3) Dabas lieguma „Lubānas mitrājs” teritorijā – 10ha;
- 4) Dabas parka „Gaiziņkalns” teritorijā – 5ha;
- 5) tirdzniecības vai pakalpojumu objektiem, ceļa apkalpes objektiem - degvielas uzpildes un gāzes uzpildes stacijām (DUS,

GUS), autoservisiem, tehniskajām stacijām, autostāvlaukumiem ar tiem nepieciešamo infrastruktūru pie autoceļiem – 0.3ha;

6) atļauta mazākas platības atdalīšana, ja tā tiek pievienota blakus esošajai lauku zemes teritorijai, to konsolidējot vai veicot robežu pārkārtošanu;

6. Maksimālais apbūves blīvums / maksimālais apbūves laukums m²:

1) L1 - 5% / 3000m²;

2) L2 - 30% / 600m².

7. Ēku un būvju skaits: ievērojot atļautos apbūves rādītājus.

8. Apbūves maksimālais stāvu skaits un maksimālais augstums:

1) L1 - 2/8 m;

2) L2 - 3/9 m;

3) ražošanas objektiem (kaltēm, angāriem, torņiem utml.) - atbilstoši funkcionālajai nepieciešamībai.

9. Citi izmantošanas noteikumi:

1) mežsaimnieciskas izmantošanas gadījumā un derīgo izrakteņu ieguves gadījumā, zemes lietošanas veidu maiņa atļauta. Mežsaimnieciskas izmantošanas gadījumā jāievēro „Mežu teritoriju (M)” izmantošanas noteikumi (*skatīt 3.11. un 4.3.3. apakšnodaļas prasības*), derīgo izrakteņu ieguves gadījumā - noteikumi (*skatīt un 4.3.4. apakšnodaļas prasības*);

2) Derīgo izrakteņu ieguves karjeru izmantošana nav atļauta īpašas nozīmes ainavu telpās, kā arī pie ainaviskajiem ceļiem (attālums no ainaviskajiem ceļiem nosakāms atbilstoši **Pašvaldības** būvvaldes nosacījumiem);

3) zemes lietošanas kategoriju maiņa meliorētajās lauksaimniecības zemēs jāaskaņo ar VAS Zemkopības ministrijas Nekustamie īpašumi Vidzemes reģiona meliorācijas nodaļu;

4) ierīkojot dīķus un ūdenskrātuves ar platību virs 0,1 ha (meliorētajās lauksaimniecībā izmantojamajās zemēs visos gadījumos) ir jāizstrādā tehniskais projekts, kas saskaņojams normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;

5) no jauna būvējamo cūku vai mājputnu intensīvās audzēšanas kompleksu minimālais attālums līdz Madonas pilsētas vai ciema teritorijas robežai - 3 km, līdz viensētai lauku teritorijā - 1 km. Attālumu drīkst samazināt, saskaņojot ar **Pašvaldību** un tieši ietekmēto nekustamā īpašuma īpašnieku/iem;

6) tirdzniecības vai pakalpojumu objektu, ceļa apkalpes objektu - degvielas uzpildes un gāzes uzpildes staciju (DUS, GUS), autoservisu, tehnisko staciju, autostāvlaukumu ar tiem nepieciešamo infrastruktūru izbūve atļauta pie autoceļiem, saskaņojot ar ceļa īpašnieku;

- 7) pie ezeriem pieguļošajās teritorijās atļauta iegūtā sapropeļa uzglabāšana, tehnoloģiskajā procesā nepieciešamo iekārtu vai rūpniecības uzņēmuma izvietošana;
- 8) lauku zemēs nav pieļaujama lauksaimniecībā izmantojamo zemju aizaugšana ar krūmājiem un tālāka apmežošanās procesa veicināšana;

3.13. ŪDEŅU TERITORIJA (Ū)

1. **Ūdeņu teritorija (Ū)** ir dabiskas vai mākslīgas ūdensteces un ūdenstilpnes, kuru izmantošanai ar apbūvi nav tieša sakara, izņemot piestātnes un krasta nostiprinājumus, kā arī citas tauvas joslā atļautās būves.

2. Atļautā galvenā izmantošana:

- 1) ūdens uzkrāšana un novadīšana un ar to saistītās būves (hidrobūves, dambji, krasta aizsargbūves utml.);
- 2) zivsaimniecība, zvejniecība un makšķerēšana;
- 3) rekreācija un sporta aktivitātes;
- 4) enerģētika;
- 5) ūdenstransports;
- 6) laivu un jahtu piestātnes;
- 7) peldvieta;
- 8) glābšanas stacija;
- 9) būves teritorijas labiekārtojuma nodrošināšanai;
- 10) sapropeļa ieguve, tehnoloģiskajam procesam nepieciešamās iekārtas un būves.

3. Atļautā palīgizmantošana: 10%

- 1) būves ūdenī - „peldošs” kultūras objekts vai sabiedriskās ēdināšanas uzņēmums, vai tūrisma objekts, izstrādājot būvprojektu un pirms tam veicot publiskās apspriešanas procedūra ar pozitīvu rezultātu.

4. Citi izmantošanas noteikumi:

- 1) krasta līnijai jābūt brīvi pieejamai, bez žogiem vai citiem norobežojumiem, nodrošinot piekrastes tauvas joslu 10 m platumā, bet gar privāto ūdeņu krastiem- 4 m;
- 2) ūdensteču un ūdenstilpju krastu līnijas drīkst nebūtiski izmainīt krastu nostiprināšanai, lai novērstu ūdensteču un ūdenstilpju krastu līniju tālāku eroziju, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādājot būvprojektu krastu nostiprināšanai. Krastu nostiprināšanu drīkst veikt bez krasta līnijas izvirzīšanas, pārvietošanas ūdensteces vai ūdenstilpes virzienā;
- 3) zivju resursu aizsardzības nolūkos uz novada ūdenstecēm/ūdenstilpēm atļauts būvēt un atjaunot tikai hidroelektrostacijas ar bezaizsprostu vai citām līdzīgām tehnoloģijām,

kas neizmaina ekosistēmu un nenosprosto zivju ceļus, un saskaņā ar ūdensteces/ūdenstilpes individuālajiem apsaimniekošanas noteikumiem;

4) aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādus mehāniskus šķēršļus Madonas novada teritorijā uz šādām upēm – Kuja, Aiviekstes izņemot, ja to pieļauj izstrādātie individuālie ūdensteces apsaimniekošanas noteikumi;

5) ciemu teritorijās ūdenstecēs un ūdenstilpēs nav atļauta visa veida motorizēto ūdens transportlīdzekļu izmantošana, izņemot organizētos pasākumos, kas saskaņoti ar Pašvaldību. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (ĪADT) publisko ūdeņu teritorijās jāievēro ĪADT normatīvajos aktos un dabas aizsardzības plānos noteiktie ierobežojumi;

6) lauku teritorijā publiskās peldvietas jānorobežo ar bojām, motorizēto ūdens transportlīdzekļu izmantošana atļauta ūdeņos ārpus boju norobežotās teritorijas;

7) ūdenstilpēs un ūdenstecēs aizliegts veidot norobežojumus ar dzeloņstieplēm vai citiem surogātmateriāliem;

8) pie ezeriem, kuros tiek veikta sapropeļa ieguve, pieguļošajās teritorijās atļauta iegūtā sapropeļa uzglabāšana, tehnoloģiskajā procesā nepieciešamo iekārtu vai rūpniecības uzņēmuma izvietošana. Ciemos un citās urbanizētās teritorijās -atļauta tikai pēc publiskās apspriešanas ar pozitīvu rezultātu veikšanas.

IV PRASĪBAS ATSEVIŠĶU TERITORIJU PLĀNOŠANAI UN IZMANTOŠANAI

4.1. Prasības ciemu un pilsētu teritoriju plānošanai

1. Ārpus pilsētām un ciemiem nav atļauta jaunu, kompleksu dzīvojamās apbūves teritoriju veidošana, izņemot Grafiskajā daļā norādītos perspektīvo apdzīvojuma centrus Liezēres un Sarkaņu pagastā. Nepieciešamības gadījumā paplašina esošos ciemus un pilsētas, vai veido jaunus ciemus, nodrošinot šajā apakšnodalā minētās prasības.

2. Plānojot jaunus ciemus, vai paplašinot esošo ciemu vai pilsētu teritorijas, jauno dzīvojamo un publisko apbūvi izvieto tādā attālumā no esošās transporta infrastruktūras, ražošanas un citiem objektiem ar iespējamu negatīvu ietekmi, lai nebūtu jānodrošina tās speciālā aizsardzība no piesārņojuma un trokšņa.

3. Plānojot jaunus ciemus vai esošo ciemu vai pilsētu teritoriju paplašināšanu paredz:

- 1) transporta infrastruktūras risinājumus, kas nodrošina iekšējā ielu tīkla optimālu sasaisti ar ārējo autoceļu tīklu;
- 2) inženiertehniskās apgādes nodrošinājumu;
- 3) iespējas iedzīvotājiem saņemt vismaz minimālo pakalpojumu klāstu, tas ir, pieeju pirmskolas un pamatskolas izglītībai, veselības un sociālai aprūpei, kā arī ikdienā nepieciešamajām pārtikas precēm;

- 4) teritorijas sasniedzamību ar sabiedrisko transportu un sasaisti ar tuvākajiem pakalpojumu centriem, kā arī iespējamām darba vietām;
 - 5) teritorijas pārvaldības nodrošinājumu (ielu un inženierkomunikāciju uzturēšana un apsaimniekošana, atkritumu savākšana u.c.);
 - 6) iedzīvotāju atpūtas un brīvā laika pavadīšanai nepieciešamās teritorijas un objektus.
4. Plānojot pilsētās un ciemos jaunas apbūves teritorijas, vismaz 20% no plānojamās teritorijas paredz publiskās infrastruktūras attīstībai, tai skaitā publiskajām iestādēm, transporta infrastruktūrai un inženierapgādes nodrošināšanai, publiskajai ārtelpai, nodrošinot brīvas piekļuves iespējas publiskajiem ūdeņiem, dabas un apstādījumu teritorijām,
5. Ciemos un apdzīvotajās vietās, kur plānota kompakta apbūve ar vairāk kā 30 māsjsaimniecībām paredz:
- 1) centralizētas ūdensapgādes un komunālo notekūdeņu savākšanas sistēmas;
 - 2) pietiekošas energoapgādes jaudas.
6. Esošajās apbūves teritorijās autoceļu, dzelzceļu un lidlauku, kā arī piesārņojumu radošu objektu tuvumā paredz pasākumus trokšņa mazināšanai, piesārņojuma un citu negatīvu faktoru novēršanai.

4.2. Prasības vasarnīcu un ģimenes dārziņu teritorijām

1. Vasarnīcu un mazdārziņu teritorijas var tikt izmantotas vasarnīcu apbūvei vai iedzīvotāju sakņu un augļu dārzu ierīkošanai ar sezonas rakstura apbūvi.
2. Esošās vasarnīcu un mazdārziņu apbūves teritoriju var pārveidot par pastāvīgu dzīvojamo māju apbūves teritoriju, izpildot šādus nosacījumus:
3. izstrādājot lokālplānojumu vai detālplānojumu (ja teritorijas plānojumā noteiktā funkcionālā zona pieļauj attiecīgu izmantošanu), kas aptver vismaz vienu apbūves kvartālu vai citādi funkcionāli saistītu teritoriju;
4. nodrošinot energoapgādes, ūdensapgādes un komunālo notekūdeņu kanalizācijas sistēmas, lietus ūdeņu savākšanas sistēmas un ceļu tīkla izbūvi, kā arī atkritumu apsaimniekošanu.

4.3. Prasības lauku teritorijām

- 4.3.1. Ūdeņu, mežu un lauku zemju izmantošanā jāievēro normatīvie akti un **Pašvaldības** saistošie noteikumi, kas nosaka šo teritoriju ekoloģiskās, sociālās vai saimnieciskās nozīmes prioritātes un to izmantošanas kārtību.

4.3.2. Prasības ūdens teritorijām:

- 1) **Grafiskajā daļā** attēlotas publiskās pieejas vietas pie ūdeņiem, tās aizliegts piegružot;
- 2) **Pašvaldība**, izdodot saistošos noteikumus, var noteikt ūdenstilpju ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumus, kuros tiek

paredzēta ūdenstilpnes apsaimniekošanas kārtība, attīstība un aizsardzība, nodrošinot atbilstošu ūdens kvalitāti un nosakot saimnieciskās darbības veicēju (īpašnieku un nomnieku) pieļaujamās darbības ūdenstilpē un krastmalas teritorijā. Teritorijas izmantošanā un apsaimniekošanā jāievēro Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plānā noteiktie Pamata pasākumi un Papildus pasākumi, kas īstenojami visas Latvijas mērogā un konkrētos Daugavas baseina apgabala ūdensobjektos Madonas novada pašvaldības teritorijā.

3) Ierīkojot dīķus (mākslīgās ūdenstilpes) ar platību līdz 0,1 ha, to novietne, izmēri un dziļums jāaskaņo **Pašvaldības** būvvaldē. Vienā zemes vienībā drīkst ierīkot vienu vai vairākus dīķus, bet nepārsniedzot kopējo platību - 0,1 ha.

4) Ierīkojot dīķus un citas mākslīgās ūdenstilpes ar platību virs 0,1 ha ir jāizstrādā būvprojekts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

5) Mākslīgās ūdenstilpes nedrīkst atrasties tuvāk par 6 m kaimiņu zemes vienības robežas, izņemot gadījumus, kad saņemta kaimiņu zemes vienības īpašnieka rakstiska piekrišana.

6) Gadījumā, ja ierīkotais dīķis 4 gadu laikā nav piepildījies ar ūdeni, jāveic teritorijas rekultivācija.

4.3.3. **Prasības lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs, kurām nepieciešama zemes lietošanas kategorijas maiņa:**

1) Lauksaimniecībā izmantojamās zemes (turpmāk - lauksaimniecības zemes) lietošanas kategorijas maiņa un meža zemes transformācija veicama atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.

2) Lauksaimniecības zemju apmežošana **ir aizliegta**, ja izpildās vismaz **viens** no uzskaitītajiem kritērijiem:

- lauksaimniecībā izmantojamās zemes auglība ir 40 balles un augstāka;
- vienlaidus lauksaimniecības zemju platība ir lielāka par 2 ha un zemes auglība ir 30 balles un augstāka, izņemot erozijai pakļautās platības - kalnainus nogabalus;
- lauku bloki, kas lielāki par 2 ha un, kas uz 2003. gada 30. Jūliju bija labā lauksaimnieciskā stāvoklī;
- 70% no zemes vienības ir meliorētas platības (ar slēgtu drenāžas sistēmu)⁹, izņemot gadījumus, kad ir izstrādāts meliorācijas sistēmas reorganizācija/ rekonstrukcijas projekts un saskaņots Madonas novada būvvaldē;
- zeme atrodas vērtīgo ainavu teritorijās;
- uz zemes ir bioloģiski vērtīgie zālāji¹¹;
- ekoloģiski nozīmīgas lauksaimniecības vai augstas dabas vērtības zemes, piemēram, palieņu pļavas vai lauksaimniecības zemes, kuras robežojas ar putnu mikroliegumiem (teritorijās, kurās barojas putni).

3) Lauksaimniecības zemju apmežošana **ir atļauta** visos gadījumos:

- ja visapkārt lauksaimniecības teritorijai atrodas mežs un tā ir grūti pieejama, nav piebraucamā ceļa, izņemot, ja izpildās kaut viens no 2) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem;
- ja 70% no zemes vienībai pieguļošajām teritorijām ir meža zemes un/vai autoceļš, apmežojot platību līdz 2 ha, izņemot, ja izpildās kaut viens no 2) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem;
- Zemes, kuru kvalitātes novērtējums ir mazāks par 20 ballēm;
- Pārmitras nemeliorētas augsnes

4) Pirms lauksaimniecībā izmantojamās zemes apmežošanas, zemes īpašniekam jāiesniedz pašvaldībā:

- iesniegums par plānoto darbību,
- informācija par zemes gabala meliorācijas sistēmas stāvokli, ko izsniedzis sertificēts jomas speciālists,
- augsnes kvalitātes vērtējums ballēs,
- teritorijas ainavas vērtējums, ko veicis LAAB Latvijas ainavu arhitektu biedrības vai LAS Latvijas arhitektu savienības sertificēts speciālists.

5) Pašvaldība vai tās pakļautībā esoša institūcija apseko objektu un pieņem lēmumu par atļauju veikt lauksaimniecībā izmantojamās zemes apmežošanu, atbilstoši 3). un 4).punktā minētie kritērijiem.

6) Paredzot lauksaimniecības zemju apbūvi vai apmežošanu, izvērtē ainaviskos un ekoloģiskos aspektus. Nav atļauta apmežošana ainaviski vērtīgajās teritorijās, kā arī ap kultūrvēsturiskajiem pieminekļiem, ja rezultātā tiek aizsegti nozīmīgi skatu punkti vai būtiski mainīts kultūrainavas raksturs.

7) Mākslīgām ūdenstilpēm (dīķiem), kuru platība nepārsniedz 0,1 ha, lauksaimniecības zemju lietošanas kategoriju maiņa nav nepieciešama.

8) Meža zemes transformācija ir atļauta normatīvajos aktos noteiktā kārtībā viensētai, ja pašvaldība nelemj par apbūves aizliegumu, lai saglabātu ainavu un dabiskos meža biotopus. Meža zemju transformācija ir atļauta uz lauksaimnieciskajām, dzīvojamām, publiskās apbūves teritorijām, ja veikta derīgo izrakteņu izpēte – arī derīgo izrakteņu ieguvei.

⁸ atbilstoši Zemes robežu, situācijas un apgrūtinājumu plānam un Lauku bloku kartēs (www.karte.lad.gov.lv) attēlotai informācijai

⁹ atbilstoši Zemes robežu, situācijas un apgrūtinājumu plānam un meliorācijas digitālajā kadastrā (www.melioracija.lv) attēlotai informācijai

¹⁰ atbilstoši Zemes robežu, situācijas un apgrūtinājumu plānam un Lauku bloku kartēs (www.karte.lad.gov.lv) attēlotai informācijai

¹¹ atbilstoši Lauku bloku kartēs (www.karte.lad.gov.lv) attēlotai informācijai

¹⁴ atbilstoši Valsts meža dienesta (VMD) sniegtai informācijai

4.3.4. **Prasības derīgo izrakteņu ieguvei**

- 1) Lai uzsāktu derīgo izrakteņu ieguvi, nepieciešams veikt detaļu ģeoloģisko izpēti, saņemt derīgo izrakteņu pasi, noteikt limitus, saņemt atļauju/licenci atbilstoši spēkā esošajai likumdošanai.
- 2) Īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās (ĪADT) derīgo izrakteņu ieguve atļauta tikai tādā gadījumā, ja to pieļauj spēkā esošie īpaši aizsargājamo dabas teritoriju normatīvie akti, kultūras pieminekļu aizsardzības zonās - ja tiek saskaņots ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju (VKPAI).
- 3) Derīgo izrakteņu ieguvi drīkst veikt atbilstoši normatīvo aktu prasībām un saskaņojot darbību ar atbildīgajām valsts uzraudzības iestādēm un **Pašvaldību**. Paredzētās darbības - derīgo izrakteņu ieguves ietekmes uz vidi novērtējums veicams normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos pēc iespējas agrākā derīgo izrakteņu ieguves plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā.
- 4) Veicot derīgo izrakteņu ieguves projekta izstrādi jānovērtē tā potenciālā ietekme uz ūdens līmeņa izmaiņām, kā arī lai netiktu izmainīts ūdens līmenis un pārveidoti ezeru krasti
- 5) Ētisku apsvērumu dēļ nav atļauta derīgo izrakteņu ieguve tuvāk par 100 m no kapsētu teritorijas robežas un AAA "Vestiena" teritorijā un gar ainavu ceļiem, izņemot legāli uzsāktas ieguves vietas.
- 6) Plānojot jaunus derīgo izrakteņu ieguves karjerus, īpaša uzmanība jāpievērš pasākumiem, kas ierobežo trokšņa un putekļu izplatību dzīvojamo māju tuvumā, lai mazinātu negatīvo ietekmi uz vidi. Katrā atsevišķā gadījumā pašvaldība izvērtē vai nepieciešams saskaņojums ar blakus esošās/o dzīvojamo māju īpašnieku/iem.
- 7) Derīgo izrakteņu karjeru izstrādātājiem jāuztur kārtībā derīgo izrakteņu transportēšanā izmantojamie ceļi, neatkarīgi no īpašuma piederības, kā arī jāvienojas par pašvaldības un privāto ceļu izmantošanu. Stingri jāievēro drošības pasākumi un jāierobežo nepiederošu personu iekļūšanu teritorijā.
- 8) Pie ezeriem pieguļošajās teritorijās atļauta iegūtā sapropeļa uzglabāšana, tehnoloģiskajā procesā nepieciešamo iekārtu vai rūpniecības uzņēmuma izvietošana (ciemos un citās urbānās vietās pirms tam veicot publiskās apspriešanas procedūru ar pozitīvu rezultātu). Sapropeļa ieguve tiek atļauta ne tikai „sapropeļa ezeros”, bet arī citos novada ezeros, ja pēc detālas ģeoloģiskās izpētes veikšanas tajos tiek konstatēti izmantojami sapropeļa krājumi, izņemot AAA „Vestiena”
- 9) Gadījumā, ja derīgo izrakteņu ieguves teritorijā atrodas jebkādas inženiertehniskās komunikācijas vai derīgo izrakteņu transportēšanai nepieciešama jaunu ceļu ierīkošana vai esošo ceļu rekonstrukcija šķērsojot komunikācijas, karjera izstrādātājam sava darbība ir jāaskaņo ar attiecīgās komunikācijas/u īpašnieku/iem.
- 10) Lai novērstu draudus vides un apkārtējo iedzīvotāju dzīves kvalitātes pasliktināšanai, kā arī sekmētu ieguves vietas iekļaušanos

ainavā, pēc derīgo izrakteņu karjera ekspluatācijas beigām, derīgo izrakteņu ieguvējam ir jāveic karjera teritorijas rekultivācija saskaņā ar projektu, kā arī jāsakārto karjeru izstrādes laikā bojātā infrastruktūra - piebraucamie ceļi u.c. Karjera rekultivācija jāveic 2 gadu laikā pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas.

4.3.5. **Prasības meliorācijas sistēmas uzturēšanai un ierīkošanai**

- 1) Lai novērstu pārpurvošanos un gruntsūdeņu līmeņa celšanos, esošās mākslīgās un dabīgās ūdensnoteces ir obligāti jā saglabā vai jāpārkaroto saskaņā ar meliorācijas sistēmas pārkarotošanas projektu, iekļaujot grāvjus un ūdensnoteces vienotā noteces sistēmā. Vismaz reizi 10 gados jāparedz mākslīgo un dabīgo ūdensnoteku pārtīrīšana.
- 2) Gadījumos, kad šķērsām atklātam grāvim vai ūdensnotekai tiek būvēta jauna iela vai piebraucamais ceļš, jāparedz pasākumi caurtekas grāvju un ūdensnoteku saglabāšanai vai izveidošanai.
- 3) Ja teritoriju apbūvējot, ir nepieciešams grāvjus aizbērt, tad to vietā vispirms jāizveido jauni grāvji citā vietā. Ja grāvi nav iespējams izveidot, to var aizvietot ar cauruļvadu un nepieciešamības gadījumā izveidot papildus drenāžu, izstrādājot un saskaņojot meliorācijas sistēmas pārkarotošanas projektu.
- 4) Būvprojekta izstrāde nav nepieciešama meliorācijas atklāto grāvju pieslēgšanai pie nekustamajiem zemes īpašumiem pievadītiem lietus kanalizācijas perspektīvo pieslēgumu atzariem, kā arī esošo grāvju tīrīšanai. Visos pārējos gadījumos ir jāizstrādā būvprojekts.
- 5) Ēkas un būves nedrīkst būvēt tuvāk par 10 m no valsts nozīmes ūdensnoteku un koplietošanas meliorācijas novadgrāvju krotas (augšmalas) un tuvāk par 1,5 m no atklāta grāvja krants (augšmalas), ja tas atrodas nekustamā īpašuma robežās.
- 6) Ierīkojot vietējas nozīmes grāvjus, to augšmala nedrīkst atrasties tuvāk par 2 m no kaimiņu zemes vienības robežas, izņemot, ja saņemta kaimiņu zemes vienības īpašnieka rakstiska piekrišana.
- 7) Ūdensnotekas, grāvjus, un caurtekas un to ekspluatācijas aizsargjoslas uztur zemes īpašnieks.
- 8) Meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemes apmežošanas darbības ir veicamas ievērojot 4.3.3. *apakšnodaļas* prasības un saņemot VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Vidzemes reģiona meliorācijas nodaļas saskaņojumu.

4.3.6. **Prasības dabas teritoriju izmantošanai un apstādījumu ierīkošanai**

- 1) Fizisko, juridisko personu un valsts mežu izmantošanas un apsaimniekošanas juridiskais pamats ir meža apsaimniekošanu un vides aizsardzību regulējošie normatīvie akti.
- 2) Meža zemes vienības nav nožogojamas, izņemot atsevišķus gadījumus, kad tas nepieciešams savvaļas dzīvnieku dārzu ierīkošanai vai citu specifisku funkciju pildīšanai, to saskaņojot ar **Pašvaldību** un Valsts meža dienesta Centrālvidzemes virsmežniecību.

3) Apliecinājumu koku ciršanai meža zemēs un saskaņojumus koku ciršanai ārpus meža zemēm izsniedz normatīvajos aktos un **Pašvaldības** saistošajos noteikumos noteiktajā kārtībā. Ārpus meža zemēm - parkos, alejās un ciemu teritorijās platlapju koku (ozolu, ošu, gobu, vīksnu, liepu un kļavu), kuru diametrs krūšu augstumā pārsniedz 40 cm, ciršana atļauta tikai tādos gadījumos, kad koks apdraud cilvēkus, ēkas vai infrastruktūras objektu drošību vai ja tas ir nepieciešams teritorijas labiekārtošanas projektu īstenošanai.

4) Ciemu teritorijās un citās blīvas apbūves teritorijās saglabājama kokiem raksturīgā zemsedze lapotnes rādiusa attālumā no koka stumbra.

5) Ciemu teritorijās esošie pašvaldības meži saglabājami kā meža parki - iedzīvotāju atpūtas un rekreācijas teritorijas, neparedzot to apbūvi, izņemot teritorijas labiekārtošanas infrastruktūru.

6) **Pašvaldības** īpašumā esošo apstādījumu apsaimniekošanu (ierīkošanu, kopšanu un uzraudzību) veic pašvaldības vai privāti uzņēmumi atbilstoši saviem statūtiem, pamatojoties uz līgumu ar **Pašvaldību**.

7) Par apstādījumu platībām, kuras nav nodotas apstādījumu uzņēmumiem apsaimniekošanā, noslēdzot ar tiem atbilstošus līgumus par apstādījumu kopšanu, uzraudzību un apsaimniekošanu savās platībās, ir atbildīgi:

- namu pārvaldnieks vai namu īpašnieks - par pagalmu, iekškvartālu teritorijām;
- uzņēmuma, iestādes un organizācijas vadītājs - par apstādījumiem slēgtajās teritorijās un platībās ārpus tām;
- par apstādījumiem gar ielu un piestiprinātiem pievedceļiem, zemes īpašnieks vai lietotājs - par apstādījumiem viņu zemes īpašumā vai lietojumā;
- būvētājs - par apstādījumiem teritorijā, kur rit būvdarbi.

8) Apstādījumu teritorijās un zaļajā zonā aizliegts braukt ar transporta līdzekļiem, bojāt apstādījumus un piegružot tos ar atkritumiem.

9) Ja parka teritorija nepieder **Pašvaldībai, Pašvaldība** ar zemes īpašnieku vai tiesisko valdītāju slēdz līgumu, kurā nosaka savstarpējos pienākumus un atbildību par parka apsaimniekošanu un publisku pieejamību.

10) Pirms jaunu apstādījumu ierīkošanas, kā arī esošo renovācijas vai rekonstrukcijas jāizstrādā teritorijas labiekārtojuma un apstādījuma projekts.

V PRASĪBAS TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAS PLĀNOŠANAI

5.1. Vispārējās prasības transporta tīkla plānošanai

1. Ceļu un ielu būvniecībai, uzturēšanai, aizsardzībai un inženierkomunikāciju izvietošanai tiek noteiktas ceļu zemes nodalījuma joslas un ielu sarkanās līnijas.
2. **Apbūves noteikumos** noteikta ielu klasifikācija maģistrālas un vietējas nozīmes ielās un rekomendējamie ielu šķērsprofili (*XVII nodaļā „Pielikumi”, pielikums nr.17.1.*).
3. Valsts, pašvaldību un komersantu autoceļu būvniecībai, uzturēšanai un aizsardzībai ceļu zemes nodalījuma joslas tiek noteikta saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.
4. Ielu un ceļu šķērsprofili jāprecizē detālplānojumā vai attiecīgā objekta būvprojektā, paredzot iespēju nodrošināt transporta un gājēju satiksmi, kā arī inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izvietojumu saskaņā ar atbilstīgo valsts un pašvaldības institūciju tehniskajiem noteikumiem un ievērojot transporta būvju un inženierkomunikāciju projektēšanas normatīvu prasības.
5. Jaunu jebkuras nozīmes ceļu, ielu, laukumu, gājēju ceļu un veloceļu u.c. satiksmes infrastruktūras objektu izbūvei izstrādā detālplānojumus, vai zemes ierīcības projektu un/vai tehnisko projektu saskaņā projektēšanas normatīvu prasībām.
6. Jaunu ceļu un ielu izveidei nepieciešamo zemes platību nosaka katrā atsevišķā gadījumā, atbilstoši funkcionālai nepieciešamībai.

5.2. Ielu iedalījums

1. maģistrālas nozīmes ielām:
 - 1) platums sarkanajās līnijās 15 - 25 m,
 - 2) brauktuves minimālais platums - 6 m,
 - 3) ietve abās brauktuves pusēs ar minimālo platumu 2 m vai apvienota ar veloceļu - 3 m,
 - 4) ja nepieciešams, izbūvējams novadgrāvis,
 - 5) apgaismojums;
2. vietējas nozīmes ielām:
 - 1) platums sarkanajās līnijās 10 - 15 m,
 - 2) brauktuves minimālais platums - 5,5 m,
 - 3) ietve ar minimālo platumu 1,5m vai apvienota ar veloceļu - 3m,
 - 4) ja nepieciešams, izbūvējams novadgrāvis,
 - 5) apgaismojums.
3. piebrauktuvēm atsevišķām mājām:
 - 1) platums sarkanajās līnijās 9 - 12 m,
 - 2) brauktuves minimālais platums - 5,5 m,
 - 3) ietve ar minimālo platumu 1,5m ja nepieciešams, izbūvējams novadgrāvis,
 - 4) apgaismojums.

5.3. Ielu sarkanās līnijas

1. Apbūves noteikumos, lokālpārplānojumos un detālpārplānojumos atkarībā no ielas kategorijas nosaka sarkano līniju platumu, kas nepieciešams atbilstošo elementu un infrastruktūras izvietošanai.
2. Ielu sarkanās līnijas noteiktas atbilstoši katras ielas kategorijai. Vienai ielai tās dažādos posmos var būt arī atšķirīgas kategorijas un tām atbilstošas sarkanās līnijas.
3. Teritorijas plānojuma **grafiskajā daļā** dots Madonas pilsētas un novada ciemu ielu sarkano līniju plāns, kas tiek apstiprināts ar saistošajiem noteikumiem un regulāri precizēts pēc lokālpārplānojumu, detālpārplānojumu, zemes ierīcības un ielu rekonstrukciju projektu izstrādes.
4. Jaunveidojamajās apbūves teritorijās, zemes ierīcības projektos vai detālpārplānojumos jāplāno racionāls un loģisks ielu un ceļu tīkls, veidojot vienotu transporta sistēmu kopā ar kaimiņu zemes vienībām. Strupceļu veidošana pieļaujama tikai atsevišķos izņēmuma gadījumos saskaņojot ar Madonas novada būvvaldi.

4.4. Ielu un autoceļu pievienojumi (pieslēgumi)

1. Pieslēgumus valsts autoceļiem jāveido ievērojot hierarhiju: māju vai komersantu ceļš/pašvaldības ceļš - valsts vietējais autoceļš - valsts reģionālais autoceļš - valsts galvenais autoceļš.
2. Satiksmes infrastruktūras objektu rekonstrukcija veicama saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.
3. Plānojot normatīvu prasībām neatbilstošo ielu, ceļu un citu satiksmes infrastruktūras objektu rekonstrukciju, nepieciešamības gadījumā, to izbūvei nepieciešamās zemes platības var tikt atsavinātas, kompensējot zaudējumus zemes īpašniekiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

5.5. Ietves

1. Projektējot un izbūvējot ietves, piemēro attiecīgos Latvijas valsts standartus, kā arī ievēro vides pieejamības prasības.
2. Ietves un gājēju ceļus plāno iespējami attālināti no ielu un autoceļu brauktuvēm, lai pasargātu gājējus no transportlīdzekļu radītā piesārņojuma (trokšņa, gaisa vibrācijas, dubļiem un aerosoliem).
3. Pie ēku ieejām izvīzot pakāpienus uz ietves, jānodrošina vides pieejamības prasības un netraucētas pārvietošanās iespējas, ievērojot, ka brīvās ietves platums nevar būt mazāks par 1,2 m.
4. Pilsētas ielās ar prioritāti gājējiem var paredzēt ietves vienā līmenī ar brauktuvi, iezīmējot robežu ar atšķirīgas faktūras un krāsojuma ieseguma materiāliem.

5.6. Gājēju pārejas

1. Gājēju pāreju izvietošanu plāno atbilstoši gājēju satiksmes plūsmai.

2. Gājēju pārejām, kā arī ielu un autoceļu krustojumiem ir jābūt pārredzamiem, ievērojot redzamības brīvlaukus.

3. Gājēju pārejas projektē, ievērojot attiecīgo Latvijas valsts standartu prasības) un paredzot risinājumus, kas atbilst drošības un vides pieejamības prasībām:

- 1) racionālu uzbrauktuvju izvietojumu pie ielu krustojumiem;
- 2) bīstamās vietās atšķirīgus ieseguma materiālus, kas uztverami arī cilvēkiem ar redzes traucējumiem;
- 3) luksoforu aprīkojumu ar brīdinošiem skaņas signāliem;
- 4) kontrastējošas krāsas marķējumu;
- 5) gājēju pāreju apgaismojumu.

5.7. Gājēju tuneļi

1. Jaunus gājēju tuneļus ierīko gadījumos, kad nav iespējami citi risinājumi ielu un ceļu brauktuves šķērsošanai.

2. Gājēju tuneļos jānodrošina šādas vides pieejamības un drošības prasības:

- 1) gājēju tuneļu uzbrauktuvēm un kāpnēm ir jābūt aprīkotām ar margām, atbilstoši Latvijas valsts standartu prasībām;
- 2) uzbrauktuves platums nav mazāks par 1,3 m;
- 3) uzbrauktuves slīpums nepārsniedz 1:12 vai 8%, bet atsevišķos rekonstrukcijas gadījumos pieļaujams slīpums 1:10 vai 10%;
- 4) virs tuneļu kāpnēm un uzbrauktuvēm veido pārsegumu, ja tas nav iespējams, nodrošina lietus ūdeņu novadīšanu un sniega savākšanu;
- 5) tuneļu grīdai, kāpņu un uzbrauktuvju iesegumam jābūt no jebkuros laika apstākļos neslīdošiem materiāliem;
- 6) bīstamās vietās izmanto kontrastējošas krāsas marķējumu, atšķirīgas krāsas un faktūras ieseguma materiālus, kas viegli uztverami arī cilvēkiem ar redzes traucējumiem.

5.8. Gājēju celiņi

1. Gājēju celiņiem jāatbilst šādām vides pieejamības prasībām:

- 1) divvirzienu satiksmes gājēju celiņa platumam jābūt ne mazākam par 1,8 m, vienvirziena gājēju celiņam - ne šaurākam par 1 m. Gājēju celiņa iesegumam jābūt no cieta un jebkuros laika apstākļos neslīdoša materiāla;
- 2) gājēju celiņa savienojuma vietu ar ielas vai ceļa brauktuvi veido brauktuves seguma līmenī. Savienojuma vietas garenslīpums nevar būt lielāks par 1:20 vai 5%, bet slīpo posmu garums ne vairāk kā 3 m;
- 3) gājēju celiņa robežu veido skaidri saskatāmu un sataustāmu, pielietojot marķējumu, atšķirīgas krāsas vai reljefa iesegumu.

5.9. Sabiedriskā transporta pieturvietas

1. Sabiedriskā transporta pieturvietas izvietojiet vietās, kur pievedceļi nodrošina optimālu pieturas sasniedzamību ikvienam, tai skaitā arī cilvēkiem īpašām vajadzībām, cilvēkiem ar bērnu ratiņiem un veciem cilvēkiem.
2. Sabiedriskā transporta shēmā īpaši norāda tās pieturvietas pie publiskajām iestādēm, kur jānodrošina ērtas iekļūšanas iespējas transporta līdzeklī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, ierīkojot pasažieru platformas ar ērtām uzbrauktuvēm un pietiekošiem gabarītiem manevrēšanai, tai skaitā uzbraukšanai un nobraukšanai ar bērnu un invalīdu ratiņiem.
3. Sabiedriskā transporta pieturvietas aprīkojums nedrīkst traucēt un ierobežot gājēju satiksmi un apgrūtināt iekļūšanas iespējas.

5.10. Veloceliņi

1. Izbūvējot jaunas veloceliņu trases, ievēro attiecīgos Latvijas valsts standartus, ņem vērā izstrādātos metodiskos ieteikumus un vides pieejamības prasības.
2. Paredzot jaunus veloceliņus (arī apvienotos gājēju un veloceliņus), to izvietojumu plāno pēc iespējas attālināti no ielu un autoceļu brauktuvēm, lai pasargātu velobraucējus un gājējus no transportlīdzekļu radītā piesārņojuma (trokšņa, gaisa vibrācijas, dubļiem u.tml.).
3. Plānojot ielu un autoceļu brauktuvju malās atsevišķas joslas velosatiksmi, tām paredz pietiekošu teritoriju, ievērojot drošības noteikumus un Latvijas valsts standartu prasības.

5.11. Prasības redzamības nodrošinājumam

1. Apbūvējot jebkuru zemes vienību, kas piekļaujas ceļiem vai ielām, jāievēro normatīvajos aktos noteikto pārredzamības zonu - redzamības trijstūri, ko nedrīkst apbūvēt. (*skatīt XVII nodaļā „Pielikumi”, pielikums nr.17.2.*)
2. Ja esošā kapitālā apbūve neļauj izveidot nepieciešamos redzamības trīsstūrus, gājēju un transporta kustības drošība jānodrošina ar kustības regulēšanas vai speciālām tehniskām ierīcēm.

5.12. Prasības transporta infrastruktūras objektu ierīkošanai un uzturēšanai

1. ceļu, ielu, laukumu, ietvju un atklātu autostāvvietu klātnēm jābūt ar cietu segumu (asfaltu, betonu, bitumenu, bruģakmeni, šķembu, grants, grants-smilts, klinkeri u.tml.), kas izbūvējams pēc visu nepieciešamo inženierkomunikāciju izbūves;
2. meža ceļu klātne var būt ar šķembu, grants vai smilts – grants segumu;

3. ierīkojot vai rekonstruējot ietves vai gājēju ceļņus parku un rekreācijas teritorijās un citās teritorijās ar mazu gājēju intensitāti, pieļaujami dažādi segumu veidi, saskaņojot to ar **Pašvaldību**;
4. atklātu autostāvvietu izbūvē pieļaujams atvieglotas konstrukcijas segums (stiprināts zāliens, blietētas grants vai akmens materiāla klājums), ja tas tiek paredzēts tehniskajā projektā;
5. **Pašvaldības** dienestiem ir pienākums uzturēt kārtībā ielu, laukumu un pašvaldības ceļu brauktuves, ierīkot un remontēt ielas un laukumus to sarkanajās līnijās, pašvaldības ceļus zemes nodalījuma joslas platumā, kā arī lietuss ūdens novadīšanas sistēmas, pašvaldības grāvņus un caurtekas zem ielām un pašvaldības ceļiem;
6. **Pašvaldības** dienestiem ir pienākums uzturēt kārtībā ielu, laukumu un pašvaldības ceļu brauktuves, ierīkot un remontēt ielas un laukumus to sarkanajās līnijās, pašvaldības ceļus zemes nodalījuma joslas platumā, kā arī lietuss ūdens novadīšanas sistēmas, pašvaldības grāvņus un caurtekas zem ielām un pašvaldības ceļiem;
7. zemes nekustamo īpašumu īpašniekiem un/vai tiesiskajiem valdītājiem jāuztur kārtībā ietves, ietvju pārbrauktuves un pašvaldības grāvņus gar savas zemes vienības ielas robežu, kā arī grāvņi savas zemes vienības robežās atbilstoši **Pašvaldības** izdotiem saistošajiem noteikumiem;
8. ja, veicot būvdarbus, nepieciešama ielas vai pašvaldības ceļa slēgšana, jāsaņem **Pašvaldības** atļauja;
9. fiziskām un juridiskajām personām ir pienākums remontēt un uzturēt viņu īpašumā esošus ceļus un/vai ielas.

VI VISPĀRĪGĀS PRASĪBAS APBŪVEI

6.1. Apbūves parametri

1. Galvenie apbūvi raksturojošie parametri ir apbūves blīvums, apbūves intensitāte, brīvā zaļā teritorija un apbūves augstums. To skaitliskos lielumus nosaka pašvaldība atbilstoši funkcionālajam zonējumam un konkrētās teritorijas izmantošanas veidam.
2. Apbūves parametri nav attiecināmi uz tām zemes vienībām, kas paredzētas tikai inženiertehniskās apgādes tīklu un to objektu izbūvei, kā arī transporta infrastruktūras objektu - autoceļu, dzelzceļu, satiksmes pārvadu, tiltu u.tml. izbūvei.
3. Apbūves blīvums ir apbūvētās teritorijas (visu ēku apbūves laukuma summas) attiecība pret visas zemes vienības platību. To izsaka procentos un aprēķina pēc formulas:

$$2. \quad A = \frac{1. \cdot L}{3. \cdot Z} \times 100 \%,$$

kur:

A – apbūves blīvums,

L – visu ēku apbūves laukumu summa,

Z – zemes vienības platība.

4. Gadījumos, kad zemes vienībā ietilpst arī ūdensobjekti vai to daļas, apbūves blīvumu rēķina, attiecībā pret visas zemes vienības platību.

5. Apbūves intensitāte ir ēku virszemes stāvu platības summas attiecība pret zemes vienības platību. To izsaka procentos un aprēķina pēc formulas:

$$I = \frac{S}{Z} \times 100 \%,$$

kur:

I – apbūves intensitāte,

S – visu ēku virszemes stāvu platību summa (m²),

Z - zemes vienības platība.

6. Brīvā zaļā teritorija (B) ir zemes vienības neapbūvētā platība un to aprēķina pēc formulas:

$$B = (Z - L1 - L2 - L3)$$

kur:

B – brīvā zaļā teritorija

Z - zemes vienības platība

L1- visu ēku apbūves laukumu summa

L2 - piebraucamo ceļu aizņemtā platība

L3 - autostāvvietu aizņemtā platība

7. Brīvo zaļo teritoriju (B) raksturo brīvās zaļās teritorijas rādītājs (b). To nosaka procentos (%) kā brīvās zaļās teritorijas attiecību pret visu ēkas stāvu platības summu un aprēķina pēc formulas:

$$b = \frac{B}{S} \times 100 \%,$$

kur:

b - brīvās zaļās teritorijas rādītājs

B – brīvā zaļā teritorija

S – visu ēku virszemes stāvu platību summa (m²).

8. Aprēķinot apbūves intensitāti un apbūves blīvumu, zemes vienības platībā (Z) neskaita to teritorijas daļu, kas atrodas ielu sarkanajās līnijās

6.2. Prasības būvju augstuma noteikšanai

1. Ēkas un citas būves augstumu mēra ielas vai piebraucamā ceļa pusē no projektētā zemes līmeņa ēkas vidū ielas pusē līdz augstākajai ēkas daļai (dzegas vai parapeta virsmalai, jumta malai, kā arī jumta korei), ja jumts lēzenāks par 30°, vai līdz jumta korei, ja jumts stāvāks par 30°. Pagalmā

ēkas augstumu mēra tās vidū no pagalma virsmas projektētā vidējā līmeņa, kas nedrīkst pārsniegt 30 cm virs blakus esošo zemes vienību pagalmu zemes virsmas līmeņa augstuma atzīmi. (*skatīt VIII nodaļā „Pielikumi”, pielikums nr.17.3.*)

2. **Apbūves noteikumu III nodaļā** noteiktie ēku un būvju augstumi nav attiecināmi uz jebkādu arhitektonisku vai tehnisku izbūvi - virsgaismu, skursteni, karoga mastu, radio vai televīziju uztverošu vai pārraidošu iekārtu, sakaru torņi, vējrādītāju, zibens novadītāju, baznīcas torni vai kupolu, ja tas nepieciešams konkrētās funkcijas izvietojumam, kā arī uz inženierbūvēm un objektiem;

3. Nosakot stāvu skaitu, pieņemts, ka stāva augstums ēkām ir ekvivalents 3-3,5 m.

4. Ja dažādās fasādēs ir atšķirīgs stāvu skaits, tad ēkas vai būves stāvu skaitu un augstumu nosaka no augstākās fasādes puses.

5. Jumta stāva izbūvi ieskaita ēkas stāvu skaitā, ja tā platība 1,6 m augstumā pārsniedz 50% no ēkas pirmā stāva platības.

6. Pagrabstāvu ieskaita ēkas stāvu skaitā, ja pagrabstāva griestu augstums virs planētā zemes līmeņa pārsniedz 1,25 m un pagrabstāva augstums ir 2,5 m.

7. Atļauto stāvu skaitu nosaka atbilstoši katrai plānotajai (atļautajai) izmantošanai saskaņā ar *III nodaļas* noteikumiem. Ēkas stāvu skaita noteikšanu *skatīt XVII nodaļā „Pielikumi”, pielikums nr.17.4.*

6.3. Pagalma noteikumi

1. Galvenajai ēkai uz zemes vienības ir viens vai vairāki pagalmi - priekšpagalms, iekšējais sānpagalms, ārējais sānpagalms un aizmugures pagalms. (*skatīt XVII nodaļā „Pielikumi”, pielikums nr.17.5.*)

2. Nevienam pagalmam vai citai brīvas telpas daļai, kas nepieciešams mazstāvu vai daudzstāvu daudzdzīvokļu ēkai, nedrīkst uzskatīt par kādai citai ēkai vai būvei līdzīgi piederīgu pagalmu vai brīvās telpas daļu.

3. Ārējā sānpagalmā un priekšpagalmā aizliegts izvietot ēku un būvju virszemes daļas, izņemot:

1) arhitektoniskas detaļas - sliekšņus, starpdzegas, dzegas, teknes, pilastrus, jumta balstus utt., kas no ārsienas izvirzītas ne vairāk 0,5 m;

2) funkcionālas un/vai dekoratīvas būves - nolaižamus saulesargus, markīzes, strūklakas, skulptūras, žogus un citus labiekārtojuma elementus;

3) kāpnes, kas no ārsienas izvirzītas ne vairāk 1,5 m;

4) erkerus, kas no ārsienas izvirzītas ne vairāk 1 m;

5) balkonus, segtas un nesegtas terases, kas no ārsienas izvirzītas ne vairāk 1,8 m.

6.4. Būvlaides

1. Pilsētās un ciemos būvlaidi nosaka, kā attālumu no ielas sarkanās līnijas līdz apbūvei.

2. Iedibinātas (esošas) būvlandes gadījumā galvenās ēkas novietnei zemes vienībā, neskatoties uz jebkādiem citiem teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem, jāievēro šī iedibinātā būvlande.

3. Jaunās apbūves teritorijās, kur nav izveidots ielu tīkls vai iedibināta būvlande, starp ielas sarkano līniju un būvlandi ievēro šādus minimālos attālumus:

1) maģistrālajām ielām, pilsētas vai ciema nozīmes ielām – ne mazāk kā 6 m;

2) vietējas nozīmes ielām, piebrauktuvēm, gājēju ielām un ceļiem – ne mazāk kā 3 m.

4. Lauku teritorijās būvlandi nosaka kā attālumu no autoceļa aizsargjoslas.

5. Būvlande var sakrist ar ceļa aizsargjoslu, bet nevar būt mazāka par to, izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams transporta infrastruktūras un apkalpes objektu būvniecībai, kā arī inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izvietošanai.

6.5. Prasības apbūves atbilstībai zemes vienību robežām

1. Ēkas vai būves neviena daļa nedrīkst projicēties ārpus tās zemes vienības, uz kuras tā atrodas, robežas, izņemot:

1) **Apbūves noteikumos** paredzēto gadījumu, ja būvlande sakrīt ar sarkano līniju;

2) ja būve ir žogs, atbalstsiena vai ēkas pretuguns mūris starp zemes vienībām.

2. Jebkura būvniecība, kas atrodas tuvāk par 4 m no kaimiņu zemes vienības robežām ir rakstiski jāaskaņo ar kaimiņu zemes vienības īpašnieku uz būvprojekta ģenplāna, norādot noteikumu atkāpes raksturlielumus.

3. Ja ēka vai būve izvietota tieši pie kaimiņa zemes vienības robežas, tad ēkas vai būves sienai, kas atrodas uz robežas, jābūt veidotai kā pretuguns mūrim ar iespēju kaimiņam piebūvēt pie tās savu ēku vai būvi. Tādā gadījumā jumts jāveido ar kritumu uz sava nekustamā īpašuma pusi.

4. Minimālais attālums no vēja elektrostacijas vai sakaru masta līdz blakus zemes vienības robežām - ne mazāks par pusotru reizi no attiecīgās būves augstuma metros, izņemot gadījumus, ja ir saņemts notariāli saskaņots blakus zemes vienības nekustamā īpašuma īpašnieka saskaņojums.

5. Lai nodrošinātu ceļu, dzelzceļu vai arī citu infrastruktūras objektu drošu ekspluatāciju, minimālajam rekomendējamajam attālumam no vēja elektrostacijas līdz ceļam, dzelzceļam, vai citam nozīmīgam infrastruktūras objektam jābūt vismaz 1,5 reizes lielākam nekā vēja elektrostaciju maksimālais augstums, ja normatīvajos aktos nav noteiktas stingrākas prasības.

6. Jebkurai ēkai un būvei, to daļām, konstrukcijām un elementiem jābūt projektētiem, būvētiem un ekspluatētiem atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

6.6. Prasības attālumiem starp ēkām un būvēm

1. Minimālie attālumi starp dzīvojamajām, publiskajām, ražošanas un citām ēkām un būvēm jāpieņem saskaņā ar insolācijas, apgaismojuma, ugunsdrošības un prettrokšņa aizsardzības normatīvu prasībām.
2. Insolācijas (izsauļojuma) prasības, teritoriju, ēku un būvju dabiskais un mākslīgais apgaismojums jānodrošina saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.
3. Nosakot ugunsdrošības attālumus starp ēkām un būvēm, jāievēro spēkā esošo normatīvo aktu prasības ēku un būvju ugunsdrošības nodrošināšanai, kā arī nodrošinot netraucētu piekļūšanas iespēju ugunsdzēsības tehnikai.

6.7. Prasības saimniecības ēkām un būvēm, kas paredzētas mājlopiem

1. Saimniecības ēku nedrīkst ierīkot:
 - 1) priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā, izņemot gadījumus, kad tas tiek pamatots būvprojektā un saskaņots ar **Pašvaldības** būvvaldi;
 - 2) ierīkot tuvāk par 4 m no zemes vienības iekšējās sānu vai aizmugures robežas. Ar sānu, aizmugures vai, ja nepieciešams, abu kaimiņu rakstiski saskaņotu piekrišanu, minimālo attālumu līdz zemes vienības robežai drīkst samazināt vai būvēt uz robežas ar noteikumu, ka attālumam no saimniecības ēkas līdz dzīvojamo telpu logiem kaimiņu zemes vienībās jābūt ne mazākam par 6 m, nepārkāpjot insolācijas prasības.
2. Mājlopiem paredzētās ēkas un būves nav atļauts ierīkot:
 - 1) ciemos - mazstāvu un vairākstāvu daudzdzīvokļu māju teritorijās, izņemot vēsturiski veidojušajās teritorijās pie daudzdzīvokļu mājām, saskaņojot ar **Pašvaldību**;
 - 2) ierīkot tuvāk par 20 m no dzīvojamo telpu logiem blakus zemes vienībās.
3. No jauna būvējamo cūku vai mājputnu intensīvās audzēšanas kompleksu minimālais attālums līdz Madonas pilsētas vai ciema teritorijas robežai, vai citai urbānai vietai – 3 km, līdz dzīvojamajai mājai lauku teritorijā - 1 km. No jauna būvējamo fermu minimālais attālums līdz Madonas pilsētas vai ciema teritorijas robežai - 1 km. Attālumus drīkst samazināt, saskaņojot ar **Pašvaldību** un tieši ietekmēto nekustamā īpašuma īpašnieku/iem;
4. Minimālie noteiktie attālumi no fermām:
 - 1) līdz valsts autoceļiem - 200 m;
 - 2) līdz A kategorijas pašvaldības ceļiem - 50 m;
 - 3) līdz dzīvojamajai apbūvei un tūrisma mītnēm (dzīvojamām mājām, viesu mājām u.c. ciemos un lauku teritorijās), atkarībā no attiecīgās fermas specifikas:
 - cūku fermām ar apgrozību no 30 līdz 360 dzīvniekiem gadā - 1000 m, 360 -1620, dzīvniekiem gadā - 1500 m,
 - govju fermām no 20 dzīvniekiem un vairāk - 300 m,
 - aitu fermām no 30 dzīvniekiem un vairāk - 300 m,

- specializētām kažokzvēru fermām no 50 dzīvniekiem un vairāk - 1000 m,
- specializētām putnu fermām no 100 putniem un vairāk - 1000 m,
- zirgu fermām no 10 dzīvniekiem un vairāk - 100 m.

5. Pie lopkopības fermām un kūtīm jāparedz vieta dzīvnieku pastaigu aplokiem, palīgēkām, veterinārajiem objektiem un barības noliktavām.

6. Perifērijā ap jaunveidojamajiem intensīvās audzēšanas kompleksiem un fermām jāizvieto apstādījumi, kas mazina objekta nelabvēlīgo ietekmi uz vidi. Nosacījumus aizsargstādījumu veidošanai izvirza **Pašvaldības Būvvalde** ar Plānošanas un arhitektūras uzdevumu (PAU).

7. Intensīvās audzēšanas kompleksi, fermas un būves mājlopiem (kūtis) jāizvieto tā, lai tās iespējamā kaitīgā iedarbība uz vides kvalitāti nepārsniegtu tā nekustamā īpašuma robežas, kur attiecīgais objekts atrodas, kā arī tiktu ievērotas veterinārās un sanitāri higiēniskās normas.

8. Zemes vienības robežās ir jānodrošina pasākumi, lai netiktu ietekmēta apkārtējo teritoriju vides kvalitāte (pasākumi aizsardzībai pret troksni, smakām un neestētisko ainavu noseģšanai), kā arī jānodrošina izmantojamo ceļu uzturēšana kārtībā un nepieciešamības gadījumā arī ceļa rekonstrukcija, atbilstoši nepieciešamajai ceļa izmantošanas intensitātei un celtspējas kravai.

9. Jānodrošina mājputnu un sīklopu ierobežošana (iežogošana) sava nekustamā īpašuma robežās.

6.8. Atklāta āra (ārpustelņu) uzglabāšana

1. Pilsētās un ciemos atklāta āra (ārpustelņu) uzglabāšana, tai skaitā lauksaimniecības tehnikas un transportlīdzekļu virs 3,5 t uzglabāšana, ir atļauta tikai (R) un (TA) teritorijās vai lokālplānojumā norādītajās teritorijās.

2. Lauku teritorijās, saņemot pašvaldības saskaņojumu, atklāta āra (ārpustelņu) uzglabāšana ir atļauta visās teritorijās, izņemot normatīvajos aktos noteiktajās teritorijās un vietās, kā arī teritorijās, kas īpaši norādītas pašvaldības teritorijas plānojumā, lokālplānojumā vai detālplānojumā.

6.9. Aizsardzība pret trokšņiem un piesārņojumu

1. Plānojot lielu inženiertehnisko būvju un tīklu, transporta un loģistikas objektu, rūpnieciskās ražošanas un pārstrādes objektu, tai skaitā derīgo izrakteņu ieguves vietas, atkritumu poligonu, biogāzes koģenerācijas staciju izvietojumu un būvniecību, lokālplānojumā, detālplānojumā vai būvprojektā papildus paredz:

2. pasākumus šādu objektu ietekmes mazināšanai uz apkārtējām teritorijām;

3. transporta plūsmas organizāciju, lai netiktu šķērsotas dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas;

4. ražošanas teritoriju sasaisti ar valsts nozīmes autoceļiem, tai skaitā nepieciešamos seguma pastiprināšanas pasākumus vai plāna un profila izmaiņas, ko nosaka konkrētā objekta no jauna ģenerētā satiksme.
5. Minimālos attālumus starp dažādiem potenciāliem piesārņojumu radošiem objektiem un dzīvojamo apbūvi, publisko apbūvi, autoceļiem, tūrisma un rekreācijas objektiem, pieņemt atbilstoši reglamentējošo normatīvajos aktos prasībām.
6. Lokālplānojumā un detālplānojumā paredz aizsargstādījumu joslas un zonas starp esošo vai plānoto dzīvojamo apbūvi un rūpniecības teritorijām.
7. Teritorijās, kur nepieciešama esošās dzīvojamās un publiskās apbūves vai atsevišķu objektu aizsardzība pret ražošanas uzņēmumu un transporta radītajiem trokšņiem un piesārņojumu, izstrādā trokšņu mazināšanas rīcības plānu un tam atbilstoši nodrošina prettrokšņa sienas ierīkošanu.
8. Prettrokšņa sienu var izbūvēt kā atsevišķu konstrukciju, vai žogu ar atbilstošiem tehniskiem parametriem un būvmateriāliem, vai arī ierīkot kā blīvu stādījumu joslu, jeb izveidojot zemes uzbērumu.
9. Trokšņa līmeņa rādītāji galvenajiem trokšņa avotiem nosakāmi pēc to novietnei atbilstošām trokšņa kartēm, bet, ja to nav, akustisko mērījumu vai aprēķinu rezultātā.
10. Aizsardzība pret trokšņiem:
 - 1) akustiskā trokšņa pieļaujamie normatīvi dzīvojamo un publisko ēku telpām un teritorijām jāpieņem atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
 - 2) trokšņa samazināšanas līdzekļi (prettrokšņa pasākumi) projektējami atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

VII PRASĪBAS INŽENIERKOMUNIKĀCIJU BŪVNICĪBAI, REKONSTRUKCIJAI, EKSPLUATĀCIJAI

7.1. Vispārīgās prasības teritoriju inženiertehniskajai apgādei

1. Plānojot un projektējot attālumus no inženierkomunikācijām līdz ēkām un būvēm un savstarpējos horizontālos attālumus starp paralēlām blakus izvietotām inženierkomunikācijām ievērojamas normatīvo aktu prasības.
2. Visās apbūves teritorijās jānodrošina atļauto objektu inženiertehniskā apgāde saskaņā ar normatīvajiem aktiem, būvnormatīviem un tehniskajiem noteikumiem, kas izriet no teritorijas plānojuma, lokālplānojuma, detālplānojuma vai inženierkomunikāciju attīstības shēmas.
3. Vietās, kur iespējama pieslēgšanās jau esošajiem centralizētajiem inženierkomunikāciju tīkliem un objektiem, pēc iespējas tā ir jāizmanto.
4. Pēc detālplānojuma apstiprināšanas, apbūvei paredzētajām teritorijām izstrādā inženierkomunikāciju tehniskos projektus. Teritoriju drīkst apbūvēt atbilstoši detālplānojuma dokumentācijas sastāvā iekļautajai „Īstenošanas kārtībai”, kurā noteikta galveno inženierkomunikāciju izbūves secība un atbildība par inženierkomunikāciju izbūvi.
5. Inženierkomunikācijas ir jāizvieto ielu sarkano līniju koridoros, vēlams joslā starp sarkano līniju un brauktuvi. Ja nav iespējams

inženierkomunikācijas izvietot ielu sarkano līniju koridoros, izstrādājot detālplānojumus vai tehniskos projektus, inženierkomunikācijas var izvietot arī joslā starp sarkano līniju un būvlaidi (apbūves līniju), vai arī detālplānojumos, vai tehniskajos projektos noteiktajos inženierkomunikāciju koridoros.

6. Inženierkomunikācijas, kuras nav iespējams izvietot 208.punktiā noteiktajās teritorijās, pieļaujams projektēt citur, saskaņojot ar zemes vienību īpašniekiem un nodrošinot apgrūtinājuma ierakstīšanu Zemesgrāmatā.

7. Liela apjoma galvenos inženierkomunikāciju objektus jāizvieto „Tehniskās apbūves teritorijā (Ta)” un „Rūpniecības apbūves teritorijā (R)”.

8. Zemes vienības iekšējās komunikācijas izvietojamas zemes vienībā saskaņā ar tehnisko projektu vai tehniskajiem noteikumiem.

9. Detālplānojuma ierosinātājs nodrošina galveno inženierkomunikāciju projektēšanu un izbūvi ielu sarkanajās līnijās vai inženierkomunikāciju koridoros, atbilstoši detālplānojuma dokumentācijas sastāvā iekļautajai „Īstenošanas kārtībai, bet ēkas īpašnieks vai lietotājs nodrošina pieslēguma izbūvi no uzskaites līdz ēkai.

10. Inženierkomunikāciju izbūves pasūtītājs nodrošina iebūvēto inženierkomunikāciju uzmērīšanu un iesniedz **Pašvaldībā** topogrāfisko plānu un izbūvēto tīklu izpildshēmu elektroniski un izdrukas veidā.

11. Inženierkomunikāciju būvniecības darbos ietilpst arī teritorijas sakārtošana un ceļu, ielu, ietves seguma un zaļo stādījumu atjaunošana, kas nozīmē, ka būvniecības ierosinātājs ir atbildīgs par teritorijas sakārtošanu un seguma atjaunošanu. Pēc inženierkomunikāciju pārbūves vai rekonstrukcijas neizmantojamās inženierkomunikāciju sistēmas daļas (izņemot kabeljus) tiek demontētas, ko veic būvniecības ierosinātājs.

12. Par inženierkomunikāciju uzturēšanu ir atbildīgs šo tīklu īpašnieks vai nomātājs saskaņā ar noslēgto līgumu. Ja avāriju gadījumā radušās sekas, kas skar trešās personas un to īpašumus, inženierkomunikāciju turētāja pienākums ir novērst visas sekas un kompensēt zaudējumus.

13. Teritorijās, kurās apbūve ir primārā zemes izmantošana, pēc iespējas jāparedz Pašvaldībai piederošo inženierkomunikāciju pārvietošana ārpus privātās apbūves teritorijas un to izvietošana ielu sarkanajās līnijās, vienlaicīgi nodrošinot ērtu piekļūšanu un ekspluatāciju.

14. Inženierkomunikāciju objektu izvietošana nepieciešamo zemes platību nosaka katrā atsevišķā gadījumā, atbilstoši funkcionālai nepieciešamībai.

7.2. Ūdensapgāde:

1. Ciemu teritorijās un citās urbānās vietās esošajām un jaunveidojamajām apbūves teritorijām, kurās apbūve ir primārā zemes izmantošana, jāparedz pieslēgšanās esošajiem centralizētās ūdensapgādes tīkliem, ja tas ir tehniski iespējams - maģistrālie ūdensapgādes tīkli ir izbūvēti pa apbūves teritorijai pieguļošo ielu;

2. ciemu teritorijās un citās urbānās vietās esošajām un jaunveidojamajām apbūves teritorijām, kur nav izbūvēta centralizētā ūdensapgādes sistēma, kā pagaidu risinājums, un lauku teritorijā, atļauta

lokālu ūdens ieguves vietu - grodu vai urbto aku ierīkošana atsevišķu objektu apgādei ar dzeramo ūdeni. Aku būvniecība veicama atbilstoši vides aizsardzības un vides veselības normatīviem un saskaņojot atbildīgajās valsts un **Pašvaldības** institūcijās;

3. lokālās ūdens ieguves vietas (grodu un cauruļveida akas, u.c.) nedrīkst izvietot tuvāk par 10 m no iespējamiem ūdens piesārņojuma avotiem (izsmeļamām tualetes bedrēm, komposta kaudzēm u.c.), tajā skaitā no kaimiņu zemes vienībām novietotajiem;

4. urbumus, kuru turpmākā izmantošana nav iespējama, nepieciešams tamponēt normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;

5. ražošanas uzņēmumos tehniskām vajadzībām nav vēlams izmantot dzeramo ūdeni no centralizētās ūdensapgādes sistēmas.

7.3. Kanalizācija:

1. Ciemu teritorijās un citās urbānās vietās jaunveidojamajām apbūves teritorijām, kurās apbūve ir primārā zemes izmantošana, obligāti jāparedz pieslēgšanās esošajiem centralizētās kanalizācijas tīkliem, ja tas ir tehniski iespējams - maģistrālie kanalizācijas tīkli ir izbūvēti pa apbūves teritorijai pieguļošo ielu;

2. ciemu teritorijās un citās urbānās vietās esošajām apbūves teritorijām, obligāti jāparedz pieslēgšanās esošajiem centralizētās kanalizācijas tīkliem, ja tas ir tehniski iespējams - maģistrālie kanalizācijas tīkli ir izbūvēti pa apbūves teritorijai pieguļošo ielu un, ja apbūves teritorijā nav izbūvētas lokālās bioloģiskās attīrīšanas ietaises;

3. ciemu teritorijās un citās urbānajās teritorijās esošajām apbūves teritorijām, kur nav tehniski iespējams pieslēgums maģistrālajiem tīkliem vai nav izbūvēta centralizētā kanalizācijas sistēma, ēkām ar notekūdeņu daudzumu līdz 5 m³/dnn kā pagaidu risinājums pieļaujama decentralizētas kanalizācijas sistēmas izveidošana, kas nodrošina līdzvērtīgu vides aizsardzības līmeni:

1) lokālu notekūdeņu savākšanas ietaišu ar hermētiski izolētiem krājrezervuāriem izvietošana, noslēdzot līgumu par notekūdeņu izvešanu un attīrīšanu attīrīšanas ietaisēs,

2) notekūdeņu attīrīšanas ietaišu izbūve, paredzot attīrīto notekūdeņu infiltrāciju,

3) projektā jāparedz perspektīvie pieslēgumu atzari ar iespēju tālākā būvniecības procesā pieslēgties pie centralizētiem notekūdeņu savākšanas tīkliem;

4. individuālo bioloģisko attīrīšanas ietaišu vai notekūdeņu filtrācijas lauku izbūve, ja ģeoloģiskā situācija to atļauj, projektēšana un būvniecība jāveic atbilstoši vides aizsardzības un vides veselības normatīviem un saskaņojot atbildīgajās valsts un pašvaldības institūcijās;

5. atsevišķi novietotām ēkām novada lauku teritorijā ar notekūdeņu daudzumu līdz 5 m³/dnn ir pieļaujama izsmeļamo tualetes bedru un sauso tualetu ierīkošana. Tualetes bedru sienām un grīdai jābūt no ūdensnecaurlaidīgiem materiāliem;

6. notekūdeņi, kas izsūknēti no hermētiskiem krājrezervuāriem un pārvietojamām tualetēm jānogādā attīrīšanai notekūdeņu attīrīšanas ietaisēs;

7. lai ierobežotu virszemes ūdeņos nonākošo emisiju, jāievēro normatīvo aktu prasības un jāizmanto labākie pieejamie tehniskie paņēmieni vai vidi saudzējošas tehnoloģijas;

8. jaunveidojamām apbūves teritorijām, kurās tiek paredzēta 10 un vairāk dzīvojamo ēku būvniecība obligāti jāparedz centralizētas vienotas ūdensapgādes, kanalizācijas sistēmas ierīkošana vai pieslēgšanās esošajiem centralizētās ūdensapgādes tīkliem, paredzot to detālplānojumā vai lokālplānojumā.

7.4. Elektroapgāde:

1. Ciemos un citās urbānās vietās četru stāvu un augstāku dzīvojamo ēku apbūves teritorijās elektrisko tīklu ar spriegumu līdz 20 kV izbūvi paredz ar pazemes kabeļu līnijām. Elektrisko tīklu izbūve ar gaisvadu līnijām ir pieļaujama, ja šāds risinājums ir tehniski un ekonomiski pamatots;

2. detālplānojumos un lokālplānojumos ciemu teritorijās ir jāparedz ielu apgaismojuma ierīkošana;

3. vidēja sprieguma (20 kV) elektrolīnijas lauku teritorijā izbūvē un rekonstruē kā gaisvadu elektrolīnijas ar alumīnija - tērauda kailvadiem, bet mežainos apvidos -gaisvadu elektrolīnijas ar alumīnija kailvadu vai zemē guldāmas kabeļu līnijas, ja ir tehniski -ekonomiski pamatots var pielietot izolēto vadu;

4. zemsprieguma (0,4 kV) elektrolīnijas lauku teritorijā izbūvē un rekonstruē kā ar pazemes kabeļa līnijām vai ar piekarkabeli;

5. izstrādājot lokālplānojumu, detālplānojumu, nepieciešams parādīt esošo 20kV un 0,4kV EPL (gaisvadu un kabeļlīniju) un 20/0,4kV transformatora punktu, sadales punktu, sadaļņu, esošo un projektējamo ēku pievadu atrašanās vietas, inženierkomunikāciju koridorus ar ēkas funkcionēšanai nepieciešamajām inženierkomunikācijām, jāattēlo esošo un plānoto elektroapgādes objektu aizsardzībai un ekspluatācijai paredzētās un noteiktās aizsargjoslas;

6. plānoto inženierkomunikāciju izvietojumam ciemos un lauku teritorijās jāatbilst normatīvo aktu prasībām.

7.5. Alternatīvie elektroapgādes objekti:

1. Vēja un saules elektrostacijas (izņemot vēja enerģijas torņus) virs 20 kW nav atļauts izvietot īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās, ja to nosaka spēkā esošie īpaši aizsargājamo dabas teritoriju normatīvie akti, kultūras pieminekļu teritorijās un to aizsardzības zonās, izņemot, ja saskaņots ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju, īpaši vērtīgajās ainavu telpās un pie ainaviskajiem ceļiem vai to posmiem, izņemot, ja ir saskaņots ar **Pašvaldību**;

2. Vēja elektrostacijas ar maksimālo jaudu 20 kW un vairāk atļauts izvietot tikai ārpus ciemu teritorijām un citām urbānām vietām;
3. Izbūvējot vēja elektrostacijas ar maksimālo jaudu 20 kW un vairāk, nepieciešams:
 - 1) pirms paredzētās darbības uzsākšanas, veikt sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu (SIVN), kas ietvertu ieceres ietekmes izvērtējumu arī no ornitoloģijas viedokļa, kā arī nepieciešamības gadījumā, pēc atbildīgo institūciju slēdziena, jāveic pilns ietekmes uz vidi novērtējums (IVN),
 - 2) pirms vēja elektrostacijas izvietojuma veikšanas veikt ainavas izpēti un izvērtējumu mastu izvietojumam un krāsojumam, vizuāli veiksmīgi iekļaujot ainavā,
 - 3) īpašniekam pēc vēja elektrostacijas izbūves nodrošināt pastāvīgu ietekmes uz vidi monitoringu un uzstādīt putnu atbaidīšanas ierīces,
 - 4) vēja elektrostaciju izvietojumu plānot tā, lai to aizsargjosla nepārkāptu konkrētās zemes vienības robežas, izņemot, ja ir panākta notariāli vai bāriņtiesā apstiprināta vienošanās ar blakus esošā nekustamā īpašuma īpašnieku par apgrūtinājuma - aizsargjoslas uzlikšanu zemes vienībai, kas reģistrēta Zemesgrāmatā;
4. Vēja elektrostacijas individuālās lietošanas vajadzībām (ražo elektroenerģiju pašpatēriņam, pārpalikumu var pārdot tīklā) ar maksimālo jaudu līdz 20 kW atļauts izvietot lauku teritorijā un ciemu teritorijās, izņemot visās savrupmāju, daudzstāvu un mazstāvu daudzdzīvokļu māju teritorijās, ja:
 - 1) masta augstums ir saskaņots ar **Pašvaldības** būvvaldi,
 - 2) zemes vienības robežās ir iespējams nodrošināt vēja ģenerators aizsargjoslu, kas vienāda ar masta augstums x 1,5 vai, **ja ir panākta notariāli vai bāriņtiesā apstiprināta** vienošanās ar blakus esošā nekustamā īpašuma īpašnieku par apgrūtinājuma - aizsargjoslas uzlikšanu zemes vienībai, kas reģistrēta Zemesgrāmatā.
5. Lai samazinātu trokšņa, vibrācijas un mirgošanas efekta ietekmi uz cilvēku dzīves kvalitāti, attālumam no vēja elektrostacijas ar maksimālo jaudu 10 kW un vairāk līdz dzīvojamām mājām Madonas pilsētas, novada ciemu un lauku teritorijā nedrīkst būt mazāks par 500 m, izņemot, ja ar zemes vienības īpašnieku un ēku vai būvju īpašnieku, kuru īpašumu skar noteiktais attālums, noslēgta notariāli vai bāriņtiesā apstiprināta vienošanās par šī attāluma samazināšanu;
6. Stacionāro saules bateriju bloku (paneļu) un saules kolektoru ar virsmas laukumu lielāku par 20 m² izvietojuma jāsaņem ar **Pašvaldības** būvvaldi;
7. Siltumsūkņu zemes kolektora ārējā kontūra jāizvieto ne tuvāk par 3 m no zemes vienības robežas, izņemot gadījumus, kad ir panākta notariāli vai bāriņtiesā apstiprināta vienošanās ar blakus esošā nekustamā īpašuma īpašnieku. Dziļurbumu kolektoru izbūvei jāsaņem VVD Madonas reģionālās vides pārvaldes atļauja;
8. Jebkura veida kurināmā un jaudas koģenerācijas stacijas ciemos un citās urbānās vietās atļauts izvietot tikai „Tehniskās apbūves teritorijā (Ta)”

un „Rūpniecības apbūves teritorijās (R)”, atbilstoši normatīvo aktu prasībām un, ja to tehnoloģiskās darbības rezultātā nerodas spēcīgas smakas vai citas negatīvas ietekmes, kas būtiski samazina iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti. Gadījumā, ja tieši robežojas ar dzīvojamo zonu, atļauts, ja veikta sabiedriskās apspriešanas procedūra ar pozitīvu rezultātu.

9. Izvietojot koģenerācijas stacijas lauku teritorijā, tiešā ciemu vai Madonas pilsētas, vai citu urbāno vietu tuvumā, jāņem vērā valdošo vēju virzieni un to novietne ir jāsaskaņo ar **Pašvaldību**. Ja koģenerācijas stacijas tehnoloģiskās darbības rezultātā rodas spēcīgas smakas, minimālais attālums no ciemu vai Madonas pilsētas robežas, vai citām urbānām vietām - 3 km.

7.6. Siltumapgādes un gāzes apgāde:

1. siltumapgādes un gāzes apgādes risinājumi tiek paredzēti detālplānojumos, būvprojektos un tehniskajos projektos atbilstoši normatīviem aktiem un saskaņojot atbildīgajās valsts un pašvaldības institūcijās;
2. jaunbūvējamās daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas, sabiedriskie un darījuma objekti, kas tiek plānoti centralizētas siltumtrases vai katlu mājas tuvumā, pēc iespējas jāpieslēdz centralizētai siltumapgādes sistēmai;
3. mazstāvu un daudzstāvu daudzdzīvokļu ēkas, kas pieslēgtas centralizētajai siltumapgādes sistēmai, var atslēgt no šīs sistēmas, tikai pie nosacījuma, ja tiek izveidota vienota lokālā ēkas siltumapgādes sistēma.
4. Nav pieļaujama individuāla atsevišķu dzīvokļu atslēgšanās no kopējās apkures sistēmas.

7.7. Lietus ūdens novadīšanas sistēmas:

1. jaunveidojamās apbūves teritorijas jānodrošina ar lietus ūdens novadīšanas sistēmu. Vietās, kur nav iespējams lietus ūdens kanalizācijas sistēmu pieslēgt pie esošajiem centralizētajiem tīkliem, jāierīko vietējā lietus ūdens savākšana, nodrošinot lietus ūdens novadīšanu speciāli veidotā sistēmā vai filtrējošā slānī esošajā zemesgabalā;
2. jaunu lietus ūdens sistēmu izbūve vai rekonstrukcija tiek veikta pamatojoties uz atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju izsniegtajiem tehniskajiem nosacījumiem;

7.8. Citas komunikācijas:

1. izbūvējot jaunas vai rekonstruējot esošās komunikāciju sistēmas (sakarū, kabeļtelevīzijas u.c.), to trases jāiebūvē pazemes kabeļu līnijās. Gaisvadu līniju būvniecība atļauta tikai atsevišķos gadījumos, saskaņojot ar **Pašvaldību**;
2. rekonstruējot esošos sakarū kabeļu tīklus vai izbūvējot jaunus sakarū kabeļu tīklus, jāparedz iespēja savstarpēji savienot valsts un pašvaldības iestādes.

7.9. Atkritumu savākšana un apsaimniekošana

1. Projektējot jaunu apbūvi, paredz atkritumu apsaimniekošanas kārtību un prognozētajam atkritumu apjomam atbilstošus tvertņu novietnes laukumus.
2. Atkritumu tvertņu izvietojumu nosaka detālplānojumā, būvprojektā vai teritorijas labiekārtojuma projektā, saskaņā ar funkcionāli pamatotu piebraucamo ceļu un gājēju celiņu plānojumu.
3. Plānojot atkritumu tvertņu novietņu izvietojumu, izvērtē funkcionālos, estētiskos aspektus un apkārtējās apbūves raksturu un ievēro šādus attālumus no atkritumu tvertņu novietnes laukuma malas:
 4. ne tuvāk par 10 m no daudzdzīvokļu mājas fasādes ar logiem;
 5. ne tuvāk par 20 m no izglītības iestādes ieejas, bērnu rotaļu laukuma, atpūtas zonas;
 6. ne tuvāk par 5 m no saglabājamu koku stumbriem;
 7. ne tuvāk par 1,5 m no zemes vienības robežas, izņemot gadījumus, ja saņemta blakus zemes vienības īpašnieka rakstiska piekrišana;
 8. netālāk par 100 m no visattālākās ieejas dzīvojamā mājā vai publiskā ēkā;
9. Aprēķinot atkritumu savākšanas laukuma kopējo platību, vienai tvertnei paredz vismaz 2 m² un ņem vērā specializētā transportlīdzekļa ērtu piekļūšanu atkritumu tvertnēm.

VIII PRASĪBAS PUBLISKĀS ĀRTELPAS PLĀNOŠANAI

8.1. Vispārīgās prasības:

1. Publiskos objektus, tai skaitā masu pasākumu vietas un atpūtas vietas dabā, nodrošina ar publiski pieejamām tualetēm, kas iekārtotas ievērojot vides pieejamības prasības.
2. Masu pasākumu vietās, atpūtas vietās dabā paredz iespēju īslaicīgu lielas ietilpības autonovietņu nodrošināšanai, ņemot vērā paredzamo apmeklētāju skaitu.
3. Pilsētvidē publiskajā ārtelpā paredz pietiekošu soliņu un citu labiekārtojuma elementu skaitu, ieplānojot to racionālu un loģisku izvietojumu. Pašvaldība var izvirzīt prasības soliņu dizainam.
4. Telefonu, autostāvvietu kases automātu, bankomātu, reklāmas stabu un citu objektu izvietojums nedrīkst traucēt gājēju, bērnu ratiņu un ratiņkrēslu lietotāju kustību. Šos objektus pēc iespējas ierīko vietās, kur brīvais ietves platums nav mazāks par 2,5m. Iebūvējot ēkā, to atvirzījums no ēkas fasādes nevar pārsniegt 0,7m.

5. Izvietojot publiskajā ārtelpā vasaras kafejnīcas, to novietojums nedrīkst traucēt gājēju, tai skaitā bērnu ratiņu un ratiņkrēslu lietotāju kustību, aizņemot visu ietvi.

6. Diennakts tumšajā laikā nodrošina ielu, laukumu, skvēru, parku un citu publiskās ārtelpas teritoriju apgaismojumu. Prasības apgaismes ķermeņiem nosaka pašvaldība.

8.2. Prasības publiskām atpūtas vietām un dabas takām

1. Atpūtas vietas iekārto atbilstoši higiēnas un vides aizsardzības prasībām, paredzot tualetes un atkritumu savākšanas vietas.

2. Atpūtas vietās jābūt tualetēm, kas pieejamas arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, vai jānodrošina speciāli aprīkotas, vides pieejamības prasībām atbilstošas tualetes.

3. Publiski pieejamas peldvietas norādītas **Grafiskajā daļā**, tās ierīko atbilstoši normatīvo aktu prasībām, metodiskajiem ieteikumiem par vides pieejamības prasībām, nodrošinot:

1) gājēju celiņus, kas ļauj droši piekļūt peldvietai arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām;

2) vismaz vienu autostāvvietu personām ar īpašām vajadzībām;

3) pārgērbšanās kabīnes un tualetes, kas pieejamas arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām;

4) atkritumu savākšanas vietu ar konteineru (tvertni);

4. Dabas taku celiņiem un laipām jābūt ar neslidenu virsmu. Ja tie veidoti no koka, to virsmai jābūt speciāli apstrādātai (iefrēzējot gropes vai iestrādājot abrazīvā materiāla joslas). Atstarpes starp dēļiņiem jāveido tādā platumā, lai tajās neķertos bērnu ratiņu un ratiņkrēslu ritenīši (8-10 mm).

5. Lai nodrošinātu brīvu kustību vienlaicīgi abos virzienos. Ja tas nav iespējams, ierīko vietas, kur var samainīties ar ratiņkrēsliem vai bērnu ratiņiem.

6. Vietās, kur dabas takai ir bīstams slīpums, krauja vai nogāze, jeb tā tieši ved uz nopietni bīstamiem punktiem – upi, ezeru, dīķi vai stāvu krauju, ir paredz drošas margas vai aizsargbarjeras ne mazāk kā 0,90 m augstumā.

7. Dabas takas līmeņiem mainoties, uz takas veido nobrauktuvi ar garenslīpumu ne lielāku par 1:20 vai 5%. Pie dabas takām ierīko īslaicīgas atpūtas vietas, ar intervālu no 500 līdz 1000m.

8. Publiskās atpūtas vietas iekārto atbilstoši higiēnas un vides aizsardzības prasībām, paredzot tualetes un atkritumu savākšanas vietas.

9. Atpūtas vietās jābūt tualetēm, kas pieejamas arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, vai jānodrošina speciāli aprīkotas, vides pieejamības prasībām atbilstošas tualetes.

8.3. Žogi un prettrokšņa sienas:

1. tās teritorijas, kurās apbūvētas vai neapbūvētas zemes vienības ir jāiežogo, nosaka **Pašvaldība**;

2. žogus drīkst ierīkot:

- 1) ielas vai ceļa pusē - pa ielas sarkano līniju vai ceļa zemes nodalījuma joslas robežu,
- 2) stūra zemes vienībās - pa redzamības trīsstūra līniju,
- 3) gar ūdenstilpēm un ūdenstecēm - pa tauvas joslas robežu,
- 4) funkcionālai zemes vienības sadalīšanai tās iekšpusē - pēc nepieciešamības,
- 5) pārējos gadījumos - pa zemes vienības robežu nepieciešamības.

3. robežžogi abiem kaimiņiem jāizbūvē un jāuztur kārtībā kopīgi, bet, ja viņi nevar vienoties, tad katram jāizbūvē un jāuztur kārtībā tā žoga puse, kas, skatoties no zemes vienības uz robežu, atrodas pa labi, turklāt žogam gar visu robežu jābūt pēc iespējas vienā stilā. Gadījumos, ja uz robežas ir būves, kaimiņiem uz pusēm jāizbūvē un jāuztur atlikušās robežžoga daļas;
4. žogiem gar ielām un ceļiem jābūt ne augstākiem par 1,6 m, izņemot teritorijas, kuru žogu augstumi noteikti saskaņā ar teritorijas specifisko izmantošanu;
5. gar ielām un ceļiem nav atļauta blīvu un necaurredzamu žogu būvniecība, izņemot, ja tas ir nepieciešams teritorijas aizsardzībai no trokšņa un putekļu piesārņojuma, saskaņojot to ar ielas vai ceļa īpašnieku vai tiesisko valdītāju;
6. žogiem „Rūpniecības apbūves teritorijā (R)” un „Tehniskās apbūves teritorijā (Ta)” teritorijās jābūt augstumā no 2 m līdz 2,5 m. Pieļaujams izvietot necaurredzamus žogus, ja tas nepieciešams slēgtas ražošanas zonas nodrošināšanai;
7. žoga būvniecībai izstrādājama skice, kas saskaņojama **Pašvaldības** būvvaldē, kā arī ar robežjošā nekustamā īpašuma īpašnieku vai tiesisko valdītāju rakstveidā;
8. nav atļauta dzeloņstieplu vai tām pielīdzinātu surogātmateriālu (metāllūžņi, plastmasas atgriezumi u.tml.) izmantošana žogos. Nav atļauts žogu stabu atbalstus izvietot ielu, ceļu un laukumu teritorijā;
9. zemes vienības drīkst nožogot ar dzīvžogu ne augstāku par 2 m, izvietojot to gar zemes vienības robežu. Augstāku dzīvžogu izveidošana atļauta tikai rakstiski saskaņojot ar robežjošā nekustamā īpašuma īpašnieku vai tiesisko valdītāju;
10. dzīvžogs apgriezams gar robežu uz kaimiņa pusi, vai arī vienojoties ar kaimiņu par dzīvžoga uzturēšanu un kopšanu;
11. prettrokšņa sienas nepieciešamību pamato tehniskajā projektā. Īpašos gadījumos par prettrokšņa sienu drīkst izmantot žogu. Prettrokšņa sienas, nepieciešamības gadījumā, ierīko gar „Rūpniecības apbūves teritorijām (R)” un „Tehniskās apbūves teritorijām (Ta), kā arī gar satiksmes maģistrālēm blīvi apdzīvotajās vietās.

8.4. Jumti, notekcaurules:

1. katra mazstāvu un daudzstāvu daudzdzīvokļu nama ielas pusē jābūt ierīkotai lietus ūdens renei un notekcaurulei vai citai lietus ūdens novadīšanas sistēmai. Notekcaurules un to gali jāierīko tā, lai netraucētu kustību pa ietvi;

2. jauniem jumtiem un jumtu seguma nomaiņai nav atļauts izmantot azbestu saturošus jumta klājuma materiālus.
3. Nav pieļaujama divslīpa jumta kores leņķa sašaurināšana $\min > 80^{\circ}$, izņemot ēku vertikālos akcentus.

8.5. Skatlogi, reklāmas, markīzes:

1. nav atļauta patvaļīga jaunu skatlogu ierīkošana esošajās ēkās;
2. izvietojot reklāmu, izkārtnes un citus informatīvos materiālus, to izvietošana jāaskaņo **Pašvaldības būvvaldē**. Ja reklāmu stendi robežojas ar valsts autoceļu zemes nodalījuma joslu, vai arī atrodas valsts autoceļa zemes nodalījuma joslā, ir nepieciešams arī VAS „Latvijas Valsts ceļi” saskaņojums;

8.6. Apgaismes ķermeņi:

1. sabiedrisko un darījumu iestāžu ieejas, kā arī daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku koplietošanas pagalmus un citas sabiedriskas koplietošanas teritorijas jānodrošina ar apgaismojumu;
2. 10 m platās un šaurākās ielās vai piebrauktuvēs atļauts izmantot pie būvju fasādēm piestiprinātus apgaismes ķermeņus;
3. ielu, laukumu, parku, skvēru un koplietošanas pagalmu apgaismošanai atļauts izmantot apgaismes ķermeņus uz stabiem. Apgaismes ķermeņiem jābūt arhitektoniski saskanīgiem katra vizuāli vienlaicīgi uztverama ielas posma vai kvartāla garumā, kā arī katra laukuma vai skvēra, vai parka, vai koplietošanas pagalma robežās. Apgaismojuma izbūve vai rekonstrukcija jānoformē ar būvprojektu;
4. apgaismes ķermeņus novietojums nedrīkst traucēt satiksmes kustības drošību un pasliktināt iedzīvotāju sadzīves apstākļus;
5. apgaismes ķermeņi jāpieslēdz pie pazemes kabeļiem vai kabeļiem būvju sienās. Kabeļi nedrīkst būt redzami būvju fasādēs;
6. izbūvējot jaunu vai rekonstruējot esošu publiska rakstura būvi, ielas fasādēs paredz fasāžu apgaismes elementus, kā arī apgūstamās teritorijas izgaismošanas risinājumus.

8.7. Mazās arhitektūras formas un citi ārtelpas elementi:

1. mazo arhitektūras formu un citu labiekārtošanas elementu izvietojumu nosaka būvprojektā vai teritorijas labiekārtojuma projektā, to vizuālo izskatu un māksliniecisko noformējumu veido harmoniski iekļaujoties apkārtējā vidē un saskaņā ar apkārtējo ēku un būvju arhitektonisko stilu un noformējumu;
2. **Pašvaldības** būvvalde, izskatot konkrētu gadījumu, ir tiesīga pieprasīt jaunveidojamās mazās arhitektūras formas vai citu labiekārtošanas elementu telpiskās vizualizācijas plāna - trīs dimensiju attēla (3D) iekļaušanu būvprojekta vai teritorijas labiekārtojuma projekta sastāvā;

3. **Pašvaldības** būvvalde, izskatot sabiedriski nozīmīgu būvniecības iesniegumus, kā arī jaunbūvēm vēsturiskās apbūves zonās, ir tiesīga pieprasīt iesniegt perspektīvos skatus jau skiču stadijas ietvaros;
4. izvietot pieminekļus un ierīkot piemiņas vietas drīkst tikai kopto zaļumvietu (kapsētu, parku un skvēru) teritorijās un oficiāli noteiktos laukumos kā punktveida objektus ar apbūves laukumu līdz 25 m². Veidojot piemiņas vietas vai monumentus ar apbūves laukumu lielākus par 25 m², nepieciešams veikt sabiedrisko apspriešanu;
5. stacionāras un sezonas rakstura tirdzniecības būves (kioskus, nojumes, standus, paviljonus u.tml.) atļauts būvēt vai novietot tikai ar **Pašvaldības** būvvaldes saskaņojumu. Ja iepriekšminētie objekti robežojas ar ielas sarkano līniju, ceļa zemes nodalījuma joslu, atrodas ielas sarkanajās līnijās vai ceļa zemes nodalījuma joslā, nepieciešams saskaņojums ar ceļa vai ielas īpašnieku vai tiesisko valdītāju;
6. teritorijās, kur ir māju numerācija, zemes vienības īpašniekam jānodrošina, lai pie katras galvenās būves galvenās ieejas uz sienas būtu piestiprināta, pēc **Apbūves noteikumos** noteiktas formas izgatavota, mājas numura zīme. (*skatīt XVII nodaļā „Pielikumi”, pielikumā nr.17.6*)
7. ciemu teritorijās veicot ielu vai ceļu rekonstrukciju, krustojumos jāizvieto ielu norādījumu plāksnītes;
8. teritorijās, kur nav māju numerācijas, zemes vienības īpašniekam jānodrošina, lai uz ceļa pie iebrauktuves zemes vienībā būtu uzstādīts mājas nosaukums, kas saskaņots novada būvvaldē;
9. teritorijās, kur ielām ir nosaukumi, stūra zemes vienības īpašniekam jānodrošina, lai uz žoga vai būves stūra būtu piestiprināta pēc **Pašvaldības** saistošajos noteikumos noteiktas formas izgatavota plāksnīte ar ielas (laukuma) nosaukumu valsts valodā (*skatīt XVII nodaļā „Pielikumi”, Pielikumā nr.17.6*);
10. zemes vienības īpašnieka pienākums ir pie būves galvenās fasādes piestiprināt karoga turētāju vai uzstādīt brīvi stāvošu, balti krāsotu karoga mastu valsts karoga uzvilkšanai. Pieļaujama atsevišķi stāvošu karogu mastu uzstādīšana, ar **Pašvaldības** būvvaldi saskaņotās vietās;
11. saskaņojot ar ēkas vai būves īpašnieku vai lietotāju, pie būvju sienām **Pašvaldība** vai tās pilnvarotas institūcijas var izvietot apgaismes ķermeņus, satiksmes regulēšanas tehnisko līdzekļu konsoles vai stiprinājumus, kas nepieciešami ciemu rotāšanai;
12. labiekārtojuma elementu izvietojumu publiskajās koplietošanas teritorijās saskaņo ar **Pašvaldības** būvvaldi;
13. satelīntenas nedrīkst izvietot ielas fasādē. Precīzs to izvietojums uz mazstāvu un daudzstāvu daudzdzīvokļu ēkām jāaskaņo ar daudzdzīvokļu ēkas apsaimniekotāju;
14. mazstāvu un daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku teritorijās atkritumu tvertnes jāizvieto speciāli šim nolūkam iekārtotās un ar **Pašvaldības** būvvaldi saskaņotās vietās;
15. brīvstāvošus dūmvadus nedrīkst uzstādīt ēku ielas fasādē un ārējā sānpagalmā;
16. zemes, ēku un būvju īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem jānovieto atkritumu tvertnes šim nolūkam speciāli iekārtotās vietās un

jāuztur kārtībā piebraucamie ceļi uz atkritumu tvertnēm Īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem, kuriem uz zemes vienības ir izvietots mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts, darījumu iestāde, pārvaldes iestāde, ārstniecības iestāde, sociālās aprūpes iestāde, kultūras iestāde, zinātnes iestāde, nevalstiskas organizācijas iestāde, reliģiska iestāde, autoosta, sporta un atpūtas objekts vai daudzdzīvokļu nams, jānodrošina, lai pie katras ieejas būtu uzstādīta atkritumu urna, kā arī jānodrošina, lai tā vienmēr būtu tīra, savlaicīgi nokrāsota un salabota.

8.8. Prasībās grāvjiem, ūdensnotekām un mākslīgām ūdenskrātuvēm

1. Plānojot neapbūvētas teritorijas apbūvi vai labiekārtošanu, jāparedz virszemes ūdeņu noteces organizēšana.
2. Ja tiek plānota meliorēto platību apbūve, tad lokālplānojumā, detālplānojumā vai būvprojektā paredz meliorācijas sistēmas rekonstrukciju vai pārkārtošanu.
3. Ierīkojot virszemes ūdeņu savākšanas sistēmas vai meliorācijas sistēmas tikai vienā īpašumā, ievēro nosacījumu, ka grāvju augšmala nedrīkst atrasties tuvāk par 2m no kaimiņu zemes vienības robežas. Šo attālumu var samazināt, ja saņemta kaimiņu zemes vienības īpašnieka rakstiska piekrišana vai saskaņojums uz būvprojekta ģenerālplāna lapas.
4. Būvējot jaunas ielas vai piebraucamos ceļus pāri atklātam grāvim vai ūdensnotekai, jāparedz atbilstoša diametra caurteka vai tilts.
5. Nav atļauts patvaļīgi aizbērt esošos novadgrāvjus un dabīgas ūdens noteces, ja nav izstrādāts meliorācijas sistēmu pārkārtošanas projekts un atbilstoši normatīvo aktu prasībām nodrošināta cita vienota ūdeņu savākšanas un novadīšanas sistēma.
6. Plānojot apbūvi lauku teritorijās, ēkas un būves, ja vien tās nav saistītas ar meliorācijas sistēmām, nevar izvietot tuvāk par 10m no ūdensnoteku un novadgrāvju kroles (augšmalas) un tuvāk par 8m no segtas ūdensnotekas ass, ja tās diametrs ir 300mm un vairāk.
7. Plānojot apbūvi urbanizētajās teritorijās, ēkas un būves, ja vien tās nav saistītas ar meliorācijas sistēmām, nevar izvietot tuvāk par 4m no ūdensnoteku un novadgrāvju kroles (augšmalas)
8. Ierīkojot dīķus un mākslīgās ūdenskrātuves ar platību virs 0,1 ha, jāizstrādā projekts.
9. Mākslīgās ūdenstilpes, tai skaitā dīķus, nevar ierīkot tuvāk par 6m no kaimiņu zemes vienības robežas. Šo attālumu var samazināt, ja saņemta kaimiņu zemes vienības īpašnieka rakstiska piekrišana.
10. Veidojot mākslīgi uzpludinātas ūdenskrātuves, jāsaņem eksperta slēdziens par ietekmi uz apkārtējiem zemes īpašumiem un visu ietekmēto zemju īpašnieku rakstiska piekrišana.

8.9. Reljefa un augsnes virskārtas aizsardzība

1. Veicot zemes līmeņa pazemināšanu vai paaugstināšanu vairāk par 0,5m, izstrādā teritorijas vertikālo plānojumu, kā būvprojekta vai teritorijas labiekārtošanas projekta sadaļu. Ja minētie darbi paredzēti tuvāk par 6 m no blakus esošā īpašuma robežas, zemes līmeņa pazemināšana vai paaugstināšana jāaskaņo ar kaimiņu zemes vienības īpašnieku.
2. Veicot jebkāda veida būvniecību un teritorijas labiekārtošanu lauku teritorijās, pēc iespējas maksimāli saglabā augsnes virskārtu un dabisko reljefu. Augsnes virskārtu pēc būvniecības darbu pabeigšanas atjauno.

IX PRASĪBAS AUTOMAŠĪNU UN VELOSIPĒDU NOVIEĻŠANAI

1. Ēka un cita būve ar autostāvvietām jānodrošina pirms nodošanas ekspluatācijā.
2. Autostāvvietas jāizvieto uz tās pašas zemes vienības, vai tajā pašā ēkā vai būvē, kuras izmantošanai stāvvietas nepieciešamas, izņemot gadījumus, kad **Apbūves noteikumos** vai detālplānojumā noteikts citādi.
3. Ja nav iespējams zemes vienībā vai ēkā nodrošināt normatīvos noteikto minimālā automašīnu skaita novieļšanu, apbūvētājs nodrošina nepieciešamo autostāvvietu skaita izbūvi citā teritorijā, saskaņā ar **Pašvaldības** prasībām, būvprojektā norādot papildus teritorijas ārpus apbūves zemes vienības teritorijas robežām, kurās tiks nodrošināta nepieciešamo autostāvvietu novieļšana.
4. Velosipēdu novietnes paredz pie publiskajiem objektiem (pārvaldes, kultūras, izglītības, ārstniecības, sporta, tūrisma mītnes u.tml., kā arī pakalpojumu un tirdzniecības objektiem) un mazstāvu un daudzstāvu daudzdzīvokļu mājām.
5. Minimālo autostāvvietu un velosipēdu novietņu skaitu nosaka detālplānojumos un/vai būvprojektos, ievērojot normatīvo aktu un Latvijas valsts standartu prasības.
6. Ja ēka un cita būve vai zemes vienība ietver vairāk nekā vienu izmantošanas veidu un katram izmantošanas veidam noteikts savs autostāvvietu un velosipēdu novietņu normatīvs, tad nepieciešamo autostāvvietu un velosipēdu novietņu skaitu nosaka katram izmantošanas veidam atsevišķi un summē.

X RISKĀ TERITORIJAS UN PIESĀRŅOTĀS TERITORIJAS

10.1. Riska teritorijas

1. Teritorijas plānojumā noteiktas riska teritorijas un objekti, lai savlaicīgi izvairītos no iespējamām avāriju un dabas postījumu sekām ugunsnelaimju, katastrofu un dabas stihiju gadījumos.
2. Rūpniecisko avāriju riska teritorijas un objekti:

- 1) kā riska objekti uzskatāmas 330 kV un 110 kV augstsprieguma elektropārvades līnijas, šo līniju pārraušanas gadījumā;
- 2) reģionālās nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti - hidroelektrostaciju (HES) hidrotehniskās būves;
- 3) šiem objektiem noteiktas aizsargjoslas, izmantošanas aprobežojumus nosaka Aizsargjoslu likums un citi normatīvie akti.

3. Plūdu riska teritorijas:

- 1) nacionālas nozīmes plūdu riska teritorija ir Lubāna ezera piegulošā platība (polderis Ošupes un Barkavas pagastā, posmā, kur krasti nav aizsargāti ar dambjiem)⁵, kā arī apkārtējās teritorijas dambja/u pārrāvuma gadījumā);
- 2) **Teritorijas plānojumā** noteiktas un **Grafiskās daļas** kartēs attēlotas Aiviekstes upes paliene un Lubāna ezera - applūstošās teritorijas – Zvidzienas polderis. Applūstošās teritorijas ar applūduma atkārtotāšanās biežumu vismaz reizi desmit gados (ar 10% applūduma varbūtību) noteiktas izmantojot inženiertehniskos aprēķinus un tad precizētas pēc dabā konstatējamām regulāra applūduma pazīmēm;
- 3) applūduma teritoriju noteikšanai izmantots topogrāfiskais plāns M 1:10 000, līdz ar to **Teritorijas plānojumā** iekļautais materiāls ir shematisks. Ja būvniecības vajadzībām tiek izmatoti topogrāfiskie plāni ar augstāku mēroga precizitāti, applūduma līnijas ir atbilstoši jāprecizē detālplānojumos, zemes ierīcības projektos un būvprojektos katrā konkrētajā vietā;
- 4) aprobežojumus applūstošajās teritorijās nosaka Aizsargjoslu likums.

4. Sprādzienbīstamās un ugunsgrēka riska teritorijas:

- 1) 81.1. Drošības aizsargjoslas ap paaugstināta riska objektiem - ap naftas produktu uzglabāšanas, pārkraušanas un transporta objektiem noteiktas šādas riska zonas:
 - 8 kW/m² siltuma starojuma ietekmes zona-120m, cilvēkam var izraisīt 3. pakāpes apdegumus,
 - 4 kW/m² siltuma starojuma ietekmes zona-180m, cilvēkam var izraisīt 1. pakāpes apdegumus,
 - 550m sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības zona, benzīna tvaiku koncentrācija 35mg/l,
 - 800m veselībai kaitīgā benzīna tvaiku koncentrācija 4mg/l, (ap SIA „Ziemeļu nafta” Madonas naftas bāzi) izplatības zonas,
- 2) vietējas nozīmes paaugstinātas ugunsbīstamības teritorijas ir mežu un purvu teritorijas uz sausām minerālaugsnēm. Plānojot apbūvi un veicot saimniecisko darbību, ugunsnedrošo teritoriju un sprādzienbīstamo objektu tuvumā jāievēro ugunsdrošības normas un Aizsargjoslu likuma prasības;
- 3) plānojot atsevišķu objektu būvniecību vai atsevišķu saimniecisko darbību veikšanu, kuru īstenošana var izraisīt tiešas vai netiešas pārmaiņas videi, pirms to uzsākšanas, ir jāveic sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

10.2. Potenciāli piesārņotās teritorijas

1. **Grafiskās daļas** kartē „Madonas novada pašvaldības plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana” attēlota Kalsnavas bijušā sadzīves atkritumu izgāztuve “Siliņi”. Novada potenciāli piesārņotās teritorijas atbilstoši mēroga noteiktībai nosakāmas pēc [VGMC datu bāze] datiem.
2. potenciāli piesārņotajās teritorijās pirms jaunas atļautās izmantošanas uzsākšanas vai būvniecības jāveic teritorijas sanācija un/vai rekultivācija normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

XI AINAVU SAGLABĀŠANA, AIZSARDZĪBAI UN PLĀNOŠANA

11.1. Vispārīgās prasības

1. **Pašvaldības** teritorijas ainavu aizsardzības un pārvaldības mērķis ir saglabāt un aizsargāt Vidzemes reģionam un Madonas novadam raksturīgās daudzveidīgās ainavas ar dabas un kultūrvēsturiskajiem elementiem kā nozīmīgu **Pašvaldības** dabas un sociālekonomisko resursu, kā arī teritorijas identitātes atspoguļotāju. Izpētes rezultātā radies secinājums, ka „Vidzemes josta” ir pamatota Vidzemes vidienes kultūrvēsturiskās teritorijas vienots ainavisks un kultūrvēsturisks kopums, apvienojot vienotā valsts aizsargājamā teritorijā vairākas teritorijas un objektus Vestienas un Vecpiebalgas Aizsargājamo Ainavu Apvidus ar blakus izvietotām teritorijām.
2. Visā **Pašvaldības** teritorijā gan ikdienišķajās - lauku zemju un ciemu ainavās, gan **Teritorijas plānojumā** noteiktajās īpašas nozīmes ainavu telpās jāievēro normatīvajos aktos un dabas aizsardzības plānos noteiktās vispārējās vides un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības prasības, kas attiecas uz konkrētu teritoriju izmantošanu un apsaimniekošanu. Aizliegta jebkura saimnieciskā darbība, kas samazina ainavas kultūrvēsturisko, ekoloģisko un vizuālo vērtību.
3. Izvērtējot konkrēto situāciju un nepieciešamību, ainavisko apsvērumu risināšanai, **Pašvaldība** īpašas nozīmes ainavu telpās var izvirzīt prasību izstrādāt ainavu lokālo plānojumu (ainavas tematisko plānojumu) vai meža ieaudzēšanas plānu lauksaimniecības zemju lietošanas kategoriju maiņai meža zemēs. Liela apjoma objektu (telekomunikāciju torņi (virs 30 m), ražošanas vai noliktavu ēkas u.c.), tehniskās infrastruktūras un apbūves izvietošanai, kā arī detālplānojumu ietvaros īpašas nozīmes ainavu telpās nepieciešams Latvijas arhitektu savienības (ainavu arhitektūras nozares) vai Latvijas ainavu arhitektūras biedrības (ainavu arhitekta) atzinums par plānotā objekta ietekmi uz ainavu un ieteikumi tās mazināšanai.
4. Lai novērstu ainavas degradāciju, **Pašvaldība** ir tiesīga uzlikt sodu nesakopto teritoriju un ēku īpašniekiem, kā arī uzdot nojaukt sabrukušās vai nelikumīgi uzbūvētās ēkas un būves.
5. **Teritorijas plānojumā** tiek noteiktas īpašas nozīmes ainavu telpas:
 - 1) Aizsargājamais ainavu apvidus „Vestienu”;
 - 2) ainaviski vērtīgas ainavu telpas.
6. **Teritorijas plānojumā** tiek noteikti šādu kategoriju ainaviskie ceļi, ceļu posmi un skatu punkti:

- 1) ainaviski augstvērtīgie ceļi un ceļu posmi;
- 2) ainaviski vērtīgi ceļi un ceļu posmi;
- 3) ainaviski augstvērtīgi skatu punkti

11.2. Prasības un ieteikumi īpašas nozīmes ainavu telpās

1. Īpašas nozīmes ainavu telpas, ainaviskie ceļi un ceļu posmi, kā arī skatu punkti teritorijas plānojumā iekļauti ar mērķi nodrošināt novadam nozīmīgo ainavu telpu un elementu pārvaldību, kura ietver kultūrvēsturisko, ekoloģisko un vizuālo ainavas vērtību aizsardzību, uzturēšanu un attīstību.
2. Būvniecība, labiekārtojums un zemes lietošanas kategoriju maiņa vai transformācija īpašas nozīmes ainavu telpās, gar ainaviskajiem ceļiem un ceļu posmiem, kā arī skatu punktos pieļaujama atbilstoši **Teritorijas plānojumā**, kā arī būvniecību un vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai un ierobežojumiem.
3. Izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras labiekārtojuma objektus (informācijas standus, atpūtas vietas, telšu vietas, stāvlaukumus, tualetes, atkritumu tvertnes u.c.) atļauts izvietot tikai ar atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju saskaņojumu.
4. Īpašas nozīmes ainavu telpās nav pieļaujama pilsētas tipa blīvas apbūves veidošanās un jaunu vēja elektrostaciju, sakaru mastu vai citu liela apjoma un izmēru (virs 30 m) inženierkomunikāciju objektu uzstādīšana.
5. Vadlīnijas īpašas nozīmes ainavu telpu saglabāšanai, aizsardzībai, attīstībai un plānošanai:
 - 1)detālpilānojamu izstrādes ietvaros sagatavojams lokālais ainavu plāns;
 - 2)dzīvojamās apbūves izvietošana primāri jāparedz bijušo viensētu vietās. Plānojot dažādu jaunu objektu būvniecību vai esošo rekonstrukciju, jā saglabā esošās apbūves raksturīgās iezīmes, arhitektūras stils un apjoms, jāizvēlas atbilstoši risinājumi, respektējot vēsturiskās būvniecības tradīcijas. Veco viensētu vietās jā saglabā ēku un ceļu izvietojums un apjoms;
 - 3)ierīkojot atpūtas vietas ezeru krasta joslā, maksimāli saglabājama dabiskā zemsedze un reljefs (izņemot smilšu uzbēršanu peldvietā), pieļaujama skatu atvēršana uz ezeriem, saglabājot lielos kokus (priedes, alkšņus, vītulus, ozolus), izcērtot krūmus un otrā stāva kokus;
 - 4)arhitektūras stilam, apjomam un ēku apdares materiāliem jāiekļaujas Vidzemes kultūrvēsturiskajā un dabiskajā ainavā (dzīvojamām ēkām 2 stāvi, augstums 8 m, divslīpu jumti >35°);
 - 5)rekonstruējot vai pārbūvējot ēkas, saglabāt raksturīgo arhitektūras stilu un elementus. Ēku pārbūvē saglabājams to tonālais risinājums un sīkdaļas, piemēram, kokgriezumi;
 - 6)pirms ēku rekonstrukcijas vai renovācijas jāiesniedz to foto fiksācija un krāsu pase;
 - 7)necaurredzamus žogus augstumā virs 1,2 m izvietot tikai ap pagalmu un ēkām. Žogi un ceļmalu apstādījumi veidojami tā, lai

neaizsegtu skatus uz ainavu. **Pašvaldības** būvvaldē saskaņojams labiekārtošanas projekts;

8)zemes lietošanas veida maiņai (t.sk. zemes vienības situācijas plāna aktualizācijai) nepieciešams saņemt izziņu no **Pašvaldības** par atbilstību **teritorijas plānojumam**;

9)veicama atsevišķu pievilcīgu ainavas elementu (lielie koki, akmens krāvumi, kultūrvēsturiski objekti u.c.) izcelšana ainavā;

10) veicami kopšanas un rekultivācijas pasākumi (graustu novākšana), lai samazinātu degradējošo objektu ietekmi uz ainavu;

11) Derīgo izrakteņu ieguve ainaviskās vietās pieļaujama ar Pašvaldības saskaņojumu.

6. Vadlīnijas ainavu aizsardzībai gar ainaviskajiem ceļiem un skatu vērsumos no skatu punktiem (200 m joslā skatu vērsumu priekšplānā):

1)nav pieļaujama ainaviski nozīmīgu skatu punktu aizsegšana, aizbūvējot tos ar ēkām un būvēm, kuras ieņem dominējošu lomu ainavu skatos;

2)skatu vērsumu tuvplānos (līdz 200 m) nav atļauta meža ieaudzēšana, lauksaimniecības zemes aizaudzēšana ar krūmiem, kā arī zemes izmantošanas darbības, kuru rezultātā tiek pārveidots reljefs;

3)rekonstruējot ceļu nav vēlama ceļa taisnošana un reljefa pārveidošana, ceļa segumam ieteicams izmantot materiālus, kuri nerada putekļus. Pie ainaviskajiem ceļiem un skatu punktos pieļaujama atbilstoša infrastruktūra (paplašināta josla automašīnas novietošanai, skatu platformu ierīkošana) ainavu vizuālajai uztverei;

4)dzīvojamās apbūves izvietošana primāri jāparedz bijušo viensētu vietās. Plānojot dažādu jaunu objektu būvniecību vai esošo rekonstrukciju, jā saglabā esošās apbūves raksturīgās iezīmes, arhitektūras stils un apjoms, jāizvēlas atbilstoši risinājumi, respektējot vēsturiskās būvniecības tradīcijas. Veco viensētu vietās jā saglabā ēku un ceļu izvietojums un apjoms;

5)arhitektūras stilam, apjomam un ēku apdares materiāliem jāiekļaujas Vidzemes kultūrvēsturiskajā un dabiskajā ainavā;

6)rekonstruējot vai pārbūvējot ēkas, saglabāt raksturīgo arhitektūras stilu un elementus. Ēku pārbūvē saglabājams to tonālais risinājums un slkdaļas, piemēram, kokgriezumi;

7)pirms ēku rekonstrukcijas vai renovācijas jāiesniedz to fotofiksācija un krāsu pase;

8)necaurredzamus žogus augstumā virs 1,2 m izvietojot tikai ap pagalmu un ēkām. Žogi un ceļmalu apstādījumi veidojami tā, lai neaizsegtu skatus uz ainavu. **Pašvaldības** būvvaldē saskaņojams labiekārtošanas projekts;

9)zemes lietošanas veida maiņai (t.sk. zemes vienības situācijas plāna aktualizācijai) nepieciešams saņemt izziņu no pašvaldības par atbilstību **teritorijas plānojumam**;

10) veicama atsevišķu pievilcīgu ainavas elementu (lielie koki, akmens krāvumi, kultūrvēsturiski objekti u.c.) izcelšana ainavā;

- 11) veicami kopšanas un rekultivācijas pasākumi (graustu novākšana), lai samazinātu degradējošo objektu ietekmi uz ainavu;
- 12) gar ainaviskajiem ceļiem un ceļu posmiem nepieciešama ainavu kopšana un apsaimniekošana - no ceļiem vērojāmās ainaviski pievilcīgās vietās jāveic skatu atvēršana uz ezeriem, niedru pļaušana, ceļmalu sakopšana, pļaušana un skatus aizsedzošu koku, krūmu ciršana;
- 13) Derīgo izrakteņu ieguve ainaviskās vietās pieļaujama ar Pašvaldības saskaņojumu.

XII KULTŪRAS PIEMINEKĻI UN TO AIZSARDZĪBA

12.1. Prasības valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu aizsardzībai

1. Madonas novada pašvaldības teritorijā atrodas 157 nekustamie kultūras pieminekļi - 149 arheoloģijas, 9 arhitektūras un 1 mākslas, kas iekļauti valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā (*skatīt XVII nodaļā „Pielikumi”, pielikums nr.17.8.*). Valsts aizsargājami kultūras pieminekļi un aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap nekustamajiem kultūras pieminekļiem attēlotas **Grafiskajā daļā**.

2. Vispārīgās prasības kultūras pieminekļu uzskaitē, aizsardzībai un izmantošanai nosaka kultūras pieminekļu aizsardzību regulējošie normatīvie akti.

3. Valsts kontroli kultūras pieminekļu aizsardzībā, kultūras mantojuma apzināšanu, izpēti un pieminekļu uzskaitē veic Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija (VKPAI).

4. Kultūras pieminekļus ir aizliegts iznīcināt. Nekustamos kultūras pieminekļus drīkst pārvietot vai pārveidot (renovēt, rekonstruēt, restaurēt) tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (VKPAI) saskaņojumu.

5. Arheoloģisko pieminekļu teritorijās nav plānojama jaunu objektu būvniecība. Jebkuriem zemes darbiem, kas skar arheoloģijas pieminekļu teritorijas un aizsardzības zonas, nepieciešams Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (VKPAI) saskaņojums un arheoloģiskās izpētes vai uzraudzības nodrošinājums.

12.2. Prasības pašvaldības nozīmes kultūrvēsturisko un dabas objektu saglabāšanai

1. **Teritorijas plānojumā** noteiktas (*skatīt XVII nodaļā „Pielikumi”, pielikums nr.17.10.* un **Grafiskās daļas** kartēs attēlotas pašvaldības nozīmes aizsargājamās kultūrvēsturiskās un dabas teritorijas un objekti.

2. **Pašvaldība**, izdodot saistošos noteikumus, var noteikt citus pašvaldības nozīmes aizsargājamās kultūrvēsturiskos un dabas objektus, kā arī likvidēt to statusu.

3. Saglabājama raksturīgā vide - reljefs, apstādījumu, apzaļumojuma un apbūves raksturs, koku grupas un alejas, puķu audzes u.c., kā arī

raksturīgie skatupunkti uz kultūrvēsturiskajiem objektiem un dabas ainavām.

4. Kultūrvēsturiski nozīmīgas apbūves atjaunošana ir jāveic saglabājot vēsturiskās apbūves mērogu un izvirzot augstas prasības gan telpiskajiem risinājumiem, gan arhitektoniskajām kvalitātēm, saskaņā ar **Pašvaldības** būvvaldē apstiprinātu būvprojektu. Nav pieļaujama jaunas vēsturiskajai apbūves funkcijai neatbilstošas apbūves veidošana.

5. Lai nodrošinātu aizsargājamo aleju un koku saglabāšanu un to augšanas apstākļus, tiek noteikta minimālā aizsargjosla - 10 m rādiusā (mērot no koka vainaga projekcijas). Šajā aizsargjoslā aizliegts veikt darbības, kas būtiski izmaina aizsargājamā objekta augšanas apstākļus.

6. Zemes īpašnieki un nomnieki, apstrādājot lauksaimniecībā izmantojamās zemes un rekonstruējot ceļus, nedrīkst traumēt koku sakņu sistēmu vai stumbru. Lai aizsargājamās kokus un citas audzes nebojātu mājlopi, nepieciešamības gadījumā tie ir jānorobežo ar žogu.

7. **Pašvaldība**, izdodot saistošos noteikumus, var noteikt citas specifiskās prasības pašvaldības nozīmes kultūrvēsturisko un dabas teritoriju un objektu aizsardzībai, apsaimniekošanai un attīstībai.

12.3. Prasības autentiskas apbūves ēkām

1. Veicot ēkas rekonstrukciju, jā saglabā esošās apbūves raksturs, būtiski nemainot ēkas apjomu, kas atšķirtos no esošās apbūves.

2. Ēku ārsienu apdarei nav pieļaujama apšūšana ar plastmasas dēļiņiem, skaidu platēm un citiem surogātmateriāliem.

3. Jā saglabā fasāžu detaļas - logu slēgi, raksturīgākie ieejas mezgļi, frontoni, jumta izbūves elementi un veicot ēku rekonstrukciju, tie ir jāizmanto.

4. Veicot logu nomaiņu, jāievēro atbilstība ēkas stilam, arhitektūras risinājumam un koptēlam (loga izvietojuma dziļums fasādes plaknē, logaiņu arhitektoniskā apdare, loga forma, loga kompozicionālais dalījums un proporcijas, loga dekoratīvās detaļas, no ārtelpas redzami loga aprīkojuma elementi un krāsojums).

5. Ja ēka ir kopīpašums un katrai ēkas daļai ir savs īpašnieks, veicot ēkas renovāciju, abām daļām jābūt vienādam apdares materiālam un jumta segumam.

XIII PRASĪBAS ĪPAŠI AIZSARGĀJAMO DABAS TERITORIJU IZMANTOŠANAI

1. **Grafiskās daļā** attēlotas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, to funkcionālās zonas un dabas pieminekļi, mikroliegumu teritorijas un dižkoki.

2. Pašvaldības teritorijā atrodas normatīvajos aktos noteiktas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas:

1) Aizsargājamo ainavu apvidi:

- Aizsargājamais ainavu apvidus „Vestiena” (Vestienas, Bērzaunes un Aronas pagastu teritorijā, Madonas novadā) Natura 2000 teritorija kopš 2004.gada. Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti. Dabas aizsardzības plāns (2011.-2020. gadam)

2) Dabas rezervāti:

- Krustkalnu dabas rezervāts (Praulienas, Mārcienas un Ļaudonas pagastu teritorijā). Natura 2000 teritorija kopš 2004.gada. Krustkalnu dabas rezervāta likums spēkā kopš 30.04.2009. Dabas aizsardzības plāns (2006.-2010.gadam).
- Teiču dabas rezervāts (Mētrienas un Barkavas pagastu teritorijā). Natura 2000 teritorija kopš 2004.gada. Teiču dabas rezervāta likums spēkā kopš 15.05.2008. Dabas aizsardzības plāns (2006.-2010.gadam).

3) Dabas parki:

- DP Driksnas sils (Ļaudonas pagasts). Natura 2000 teritorija kopš 2004.gada. Teritorijai ir izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi (Ministru Kabineta noteikumi Nr.687, 09.10.2007.). Dabas aizsardzības plāns (2005.-2014. Gadam).
- DP Aiviekstes paliene (Ļaudonas, Praulienas, Mētrienas pagasts). Natura 2000 teritorija kopš 2004.gada. Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti. Dabas aizsardzības plāns nav izstrādāts.
- DP Kuja (Praulienas, Sarkanu pagasts). Natura 2000 teritorija kopš 2004.gada. Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti. Dabas aizsardzības plāns (2008.-2020.gadam.)
- DP Gaiziņkalns (Aronas, Bērzaunes, Vestienas pagasts). Ietilpst Aizsargājamo ainavu apvidū „Vestiena”. Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti. Dabas aizsardzības plāns (2004.-2009.gadam.).

4) Dabas liegumi:

- DL Lielsalas purvs (Barkavas pagasts). Natura 2000 teritorija kopš 2004.gada. Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti. Dabas aizsardzības plāns nav izstrādāts.
- DL Barkavas ozolu audze (Barkavas pagasts, Varakļānu novada Murmastienes pagasts). Natura 2000 teritorija kopš 2004.gada. Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti. Dabas aizsardzības plāns (2007.-2017.gadam).
- DL Lubānas mitrājs (Barkavas, Ošupes pagasts). Natura 2000 teritorija kopš 2009.gada. Teritorijai ir izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi (MK Noteikumi Nr.135. 10.02.2009.). Dabas aizsardzības plāns nav izstrādāts.
- DL Nesaules kalns (Aronas pagasts). Natura 2000 teritorija

kopš 2004.gada. Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti. Dabas aizsardzības plāns nav izstrādāts.

- DL Vesetas palienes purvs (Kalsnavas pagasts; Pļaviņu novada Vietalvas, Aiviekstes pagasts). Natura 2000 teritorija kopš 2004.gada. Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti. Dabas aizsardzības plāns (2005.-2015.gadam).
- DL Kāla ezera salas (Vestienas pagasts). Ietilpst aizsargājamo ainavu apvidū Vestiena. Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti. Dabas aizsardzības plāns (2007.-2017.gadam).
- DL Ilziņa ezers (Vestienas pagasts). Ietilpst aizsargājamo ainavu apvidū Vestiena. Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti. Dabas aizsardzības plāns (2008.-2020.gadam).

5) dabas pieminekļi:

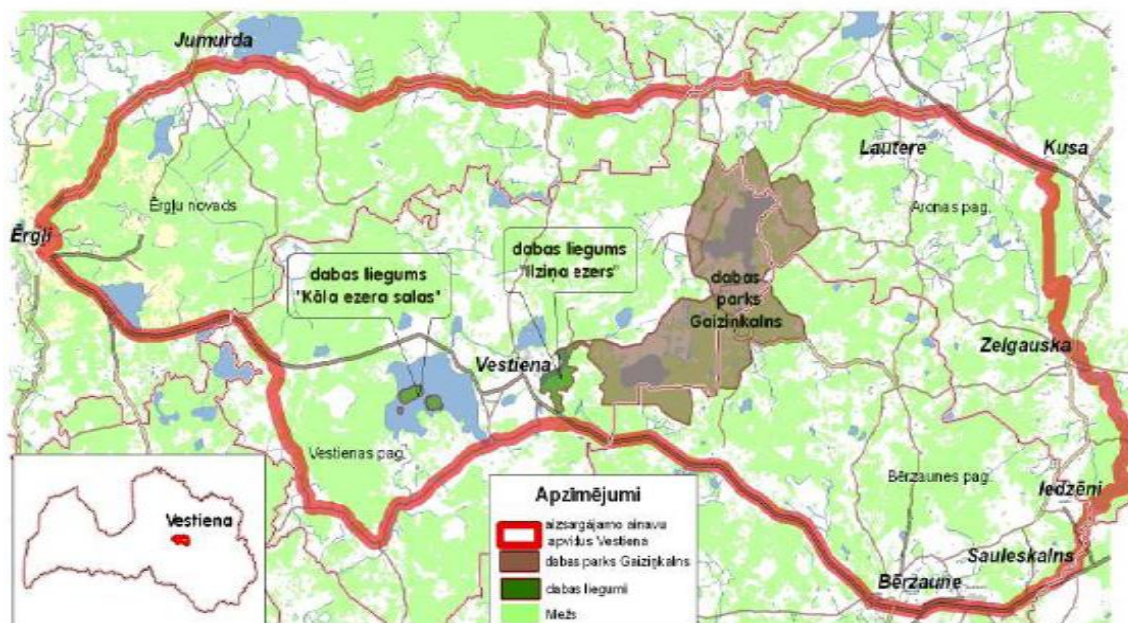
- ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi:
 - dižakmens „Velna skroderis” (Praulienas pagasts un citi dižakmeņi (laukakmeņi ar virszemes tilpumu 10 m³ un vairāk);
 - Bolēnu Acu avots (Bērzaunes pagasts). MK Nr. 175. 2001.g. 124. Pielikums (2,5ha);
 - Krākas (Svētes Dreimaņu) avots.
- alejas:
 - Vestienas muižas aleja (Vestienas pagasts).
 - Dzelzavas muižas aleja (Dzelzavas pagasts).
- aizsargājамie dendroloģiskie stādījumi:
 - Kalsnavas dendrārijs (Kalsnavas pagasta teritorijā) Dabas aizsardzības plāns izstrādāts 2006.-2016.gadam.;
 - Sāvienas baronu kapu dendroloģiskie stādījumi (Ļaudonas pagasta teritorijā);
- dižkoki (*skatīt XVII nodaļā „Pielikumi”, pielikums nr.17.9.*).

3. Vispārējo aizsardzības un izmantošanas kārtību, pieļaujamos un aizliegtos darbības veidus īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās nosaka 02.03.1993. likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām", MK 16.03.2010. noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārīgie noteikumi”, dabas aizsardzības plānos noteiktie apsaimniekošanas pasākumi teritoriju dabas vērtību saglabāšanai un citi regulējošie normatīvie akti.

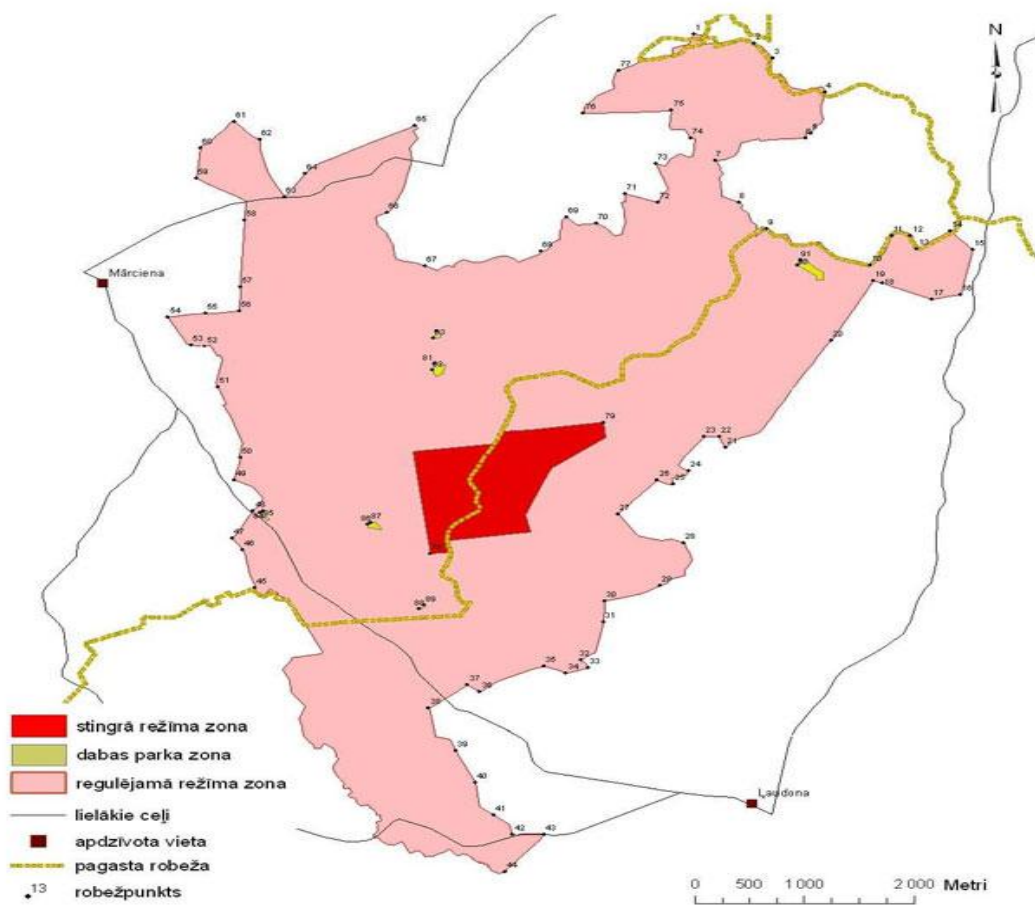
4. Teritorijas, kuru izmantošanu Madonas novadā nosaka atsevišķi MK noteikumi vai likums ir:

- 1) Aizsargājамais ainavu apvidus „Vestiena”, kas ir arī Natura 2000 teritorija, tās izmantošana veicama saskaņā ar 2011. gadā izstrādāto dabas aizsardzības plānu Madonas un Ērgļu novadu teritorijām. Tā ir daļa no Vidzemes jostas ainavu teritorijas. VAAA nodibināta 1978. gadā. Kopējā platība 25877 ha. Noteiktas robežas,

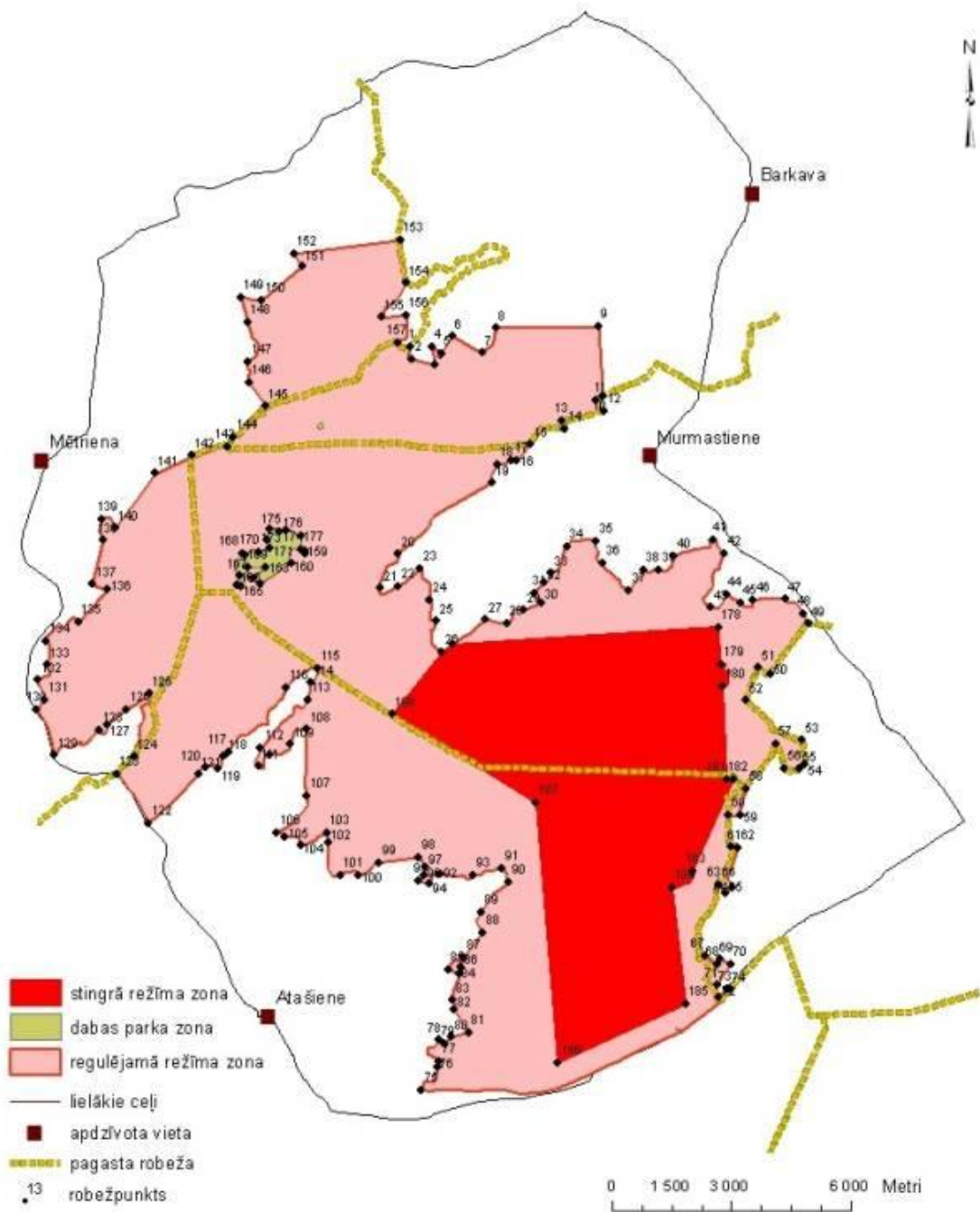
izstrādāts teritorijas funkcionālais zonējums, precizēti aizsardzības pasākumi teritorijām Vestienas, Aronas un Bērzaunes pagastos Madonas novadā un Ērgļu, Jumurdas pagastos Ērgļu novadā. Jā saglabā teritorijai raksturīgais reljefs, mozaīkveida un vienlaidus ainavu un biotopu komplekss, tā kvalitāte, dzīvotspējīgas tipiskās un aizsargājamās Vidzemes paugurainei un tās dabas kompleksiem raksturīgās dabiskās sugu sabiedrības, un to dzīvotnes, augsta bioloģiskā daudzveidība, ilgtspējīgi apsaimniekojot biotopus;

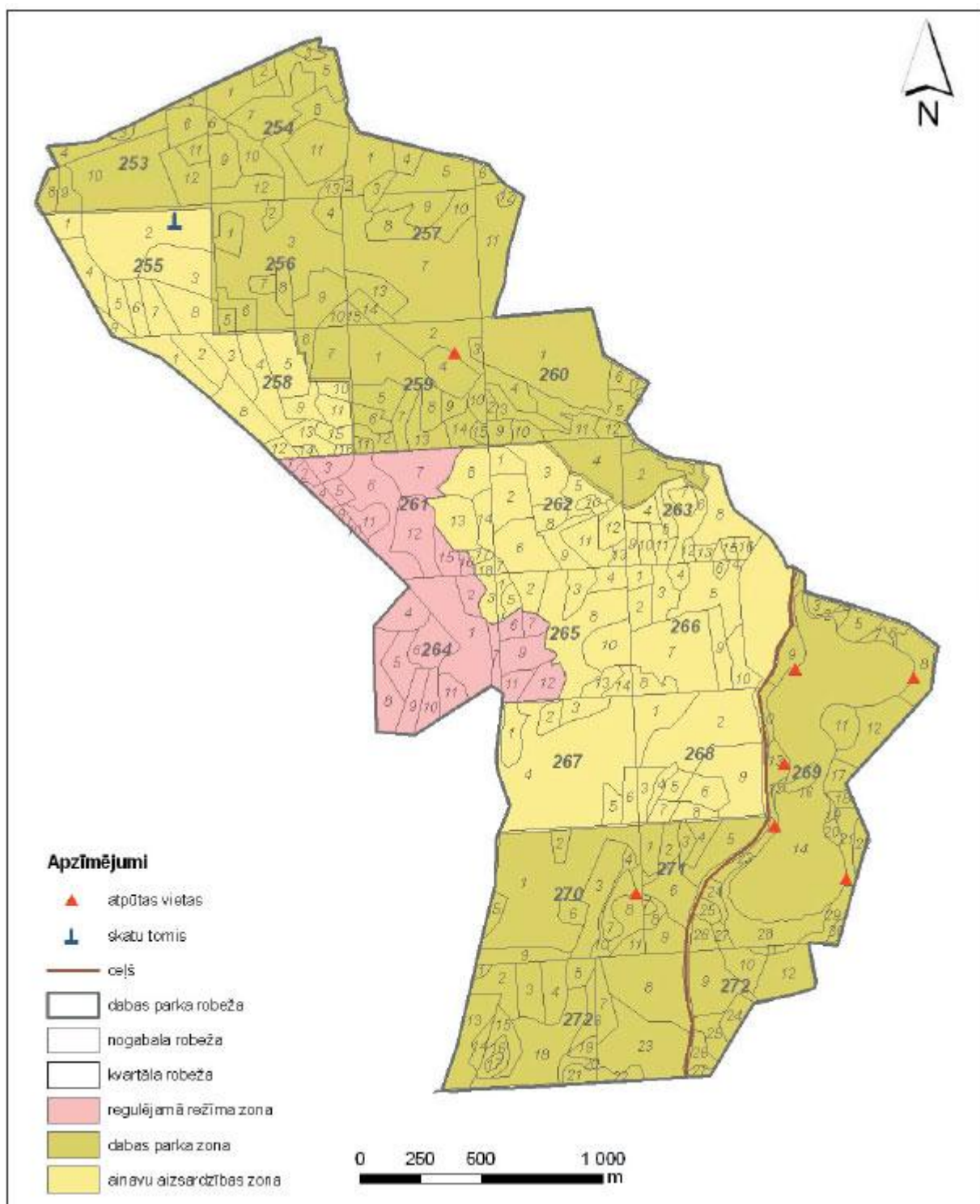
2) Krustkalnu dabas rezervāta (Praulienas, Mārcienas un Ļaudonas pagastu teritorijā) teritorijas izmantošana veicama saskaņā ar 30.04.2009. likums "Krustkalnu dabas rezervāta likums",

3) Teiču dabas rezervāta (Mētrienas un Barkavas pagastu teritorijā) teritorijas izmantošana veicama saskaņā ar 15.05.2008. likums "Teiču dabas rezervāta likums",

4) Dabas parka „Driksnas sils” teritorija kopš 2004.gada ir arī Natura 2000 teritorija. Tās izmantošana veicama saskaņā ar 09.10.2007. MK noteikumi Nr.687 "Dabas parka "Driksnas sils" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" un dabas aizsardzības plānam 2005.-2014.gadam.

5) dabas lieguma „Lubānas mitrājs” teritorijas izmantošana veicama saskaņā ar MK noteikumiem nr.135 „Dabas lieguma "Lubāna mitrājs" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (10.02.2009.), citiem normatīviem aktiem, kā arī ievērojot LIFE - NATURE projektā „Lubāna mitrāja kompleksa vides apsaimniekošana, Latvija” noteiktos apsaimniekošanas pasākumus unikālā iekšzemes mitrāju kompleksa saglabāšanā;

5. Lai nodrošinātu aizsargājamo koku saglabāšanu un to apskates iespēju, tiek aizsargāta arī teritorija zem koku vainagiem, kā arī 10 m rādiusā ap

tiem, skaitot no koka vainaga projekcijas. Šai teritorijā nav pieļaujama apbūve, tā jāattēlo detālplānojumā vai būvprojekta situācijas plānā (ģenplānā). **Pašvaldībai** jāslēdz līgumi ar zemes īpašniekiem par dižkoku kā izcilu ainavas elementu saglabāšanu.

6. **Pašvaldības** teritorijā izveidoti 85 mikroliegumi (mikroliegumu kodi – 32, 215, 547, 548, 566, 567, 654, 665, 666, 668, 669, 1156, 1157, 1158, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1171, 1172, 1177, 1178, 1180, 1195, 1356, 1363, 1364, 1610, 1673, 1681, 1682, 1688, 1694, 1695, 1698, 1700, 1709, 1710, 1711, 1796, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1830, 1834, 1848, 1899, 1907, 1912, 1918, 1919, 1951, 1952, 1956, 1976, 1982, 1984, 1994, 2002, 2016, 2017, 2025, to aizsardzības un apsaimniekošanas kārtību nosaka 30.01.2001. MK noteikumi Nr.45 „Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi”).

7. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldi īsteno Vides un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā esošā Dabas aizsardzības pārvalde. Teritoriju apsaimniekošanu veic zemes īpašnieki.

8. Plānojot būvniecību īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās (ĪADT), ārpus ĪADT neitrālajām zonām, Dabas aizsardzības pārvalde ir tiesīga prasīt attīstītājam izstrādāt lokālplānojumu vai detālplānojumu.

9. Meža zemes transformācija vai lauksaimniecībā izmantojamās zemes lietošanas kategoriju maiņa īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās var tikt veikta tikai ar Dabas aizsardzības pārvaldes saskaņojumu.

10. Zemes vienībās, kurās tiek izstrādāts detālplānojums, lokālplānojums, lokālais ainavu plāns vai būvprojekts ir jāveic dižkoku un dižakmeņu inventarizācija. Par īpaši aizsargājamu koku vai akmeni uzskatāms jebkurš koks vai akmens, kas atbilst 16.03.2010 MK noteikumos "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" noteiktajiem parametriem.

XIV AIZSARGJOSLAS UN APROBEŽOJUMI TAJĀS

14.1. Vispārīgās prasības aizsargjoslās

1. Aizsargjoslas un aprobežojumus tajās nosaka Aizsargjoslu likums. Teritorijas izmantošanā jāievēro visu veidu aizsargjoslas un normatīvajos aktos tajās noteiktie apgrūtinājumi.

2. **Grafiskās daļas** kartē „Madonas novada pašvaldības teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana M 1: 10 000" attēlotas aizsargjoslas, kuru platums ir lielāks par 10 m, kā arī 10 m virszemes ūdens objektu aizsargjoslas ciemu teritorijās.

3. Visa veida aizsargjoslas ir jānosaka vai jāprecizē un jāattēlo lokālplānojumos, detālplānojumos, zemes ierīcības projektos un būvprojektos, atbilstoši to izstrādes mēroga noteiktībai.

4. Aizsargjoslas un aprobežojumi normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ierakstāmi Zemesgrāmatās un zemes robežu plānos.

5. Gadījumos, kad pārklājas vairāku veidu aizsargjoslas, spēkā ir stingrākās prasības un lielākais minimālais platums.

6. Visu veidu saimnieciskā darbība aizsargjoslās jāaskaņo ar atbildīgajām valsts un Madonas novada pašvaldības institūcijām.

7. Jaunveidojamajiem objektiem visa veida aizsargjoslas ir jānosaka un jāattēlo lokālplānojumos, detālplānojumos, zemes ierīcības projektos un būvprojektos atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

8. Ja esošā vai paredzamā objekta darbības un izmantošanas process un/vai ekspluatācija saistīta ar aizsargjoslas izveidošanu, kas ietekmē kaimiņu pašvaldību teritorijā esošo nekustamo īpašumu izmantošanu, tas ir jāaskaņo ar attiecīgo kaimiņu pašvaldību.

14.2. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas:

1. virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas:

1) **Grafiskajā daļā** attēlotas virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas saskaņā ar 1. un 2. tabulā noteikto,

1. tabula. Ūdensteču aizsargjoslas

Nosaukums	Aizsargjosla lauku teritorijā	Aizsargjoslas ciemu teritorijā
Abaine	10	10
Adažiņa	10	10
Aiša	50	10
Aiviekste	300	10
Alksnas grāvis	10	10
Alūksnīte	50	10
Antonīca	10	10
Apiņupīte	50	10
Apozole	50	10
Arona	100	10
Aronīte	10	10
Asna	10	10
Austrona	10	10
Bēķu grāvis	10	10
Bērzaune	100	10
Bestineica	10	10
Bumbuļu grāvis	10	10
Ciska	10	10
Dēmenīša	10	10
Dēmenīša (šūmanu grāvis)	10	10
Dīrīte	50	10
Dobupīte	10	10
Dokupīte	10	10
Dorupīte	10	10

Driksnīte	10	10
Dubīte	10	10
Dzērvīte	10	10
Dzirnavu grāvis	10	10
Dzirnupe	10	10
Eglupe	10	10
Gāršupīte	50	10
Grāna grāvis	10	10
Graulīte	10	10
Gravas strauts	10	10
Īdeņa kanāls	50	10
Ilga	50	10
Isliena	100	10
Iztekas strauts	10	10
Jāņakrusta strauts	10	10
Jaunisliena	10	10
Jole	10	10
Joša	50	10
Kaķene	10	10
Kaķupīte	10	10
Kapupīte	10	10
Kāršupīte	10	10
Kraujelmu grāvis	10	10
Krustagrāvis	10	10
Kuja	100	10
Kuršupe	10	10
Kurtavas grāvis	10	10
Lācīte	50	10
Lakste	10	10
Lapenieku grāvis	10	10
Libe	50	10
Liede	100	10
Liedes strauts	10	10
Lisa	50	10
Lisiņa	50	10
Lubāna izvadkanāls	10	10
Lubeja	50	10
Ļaudonīte	10	10
Madava	10	10
Mailīšu grāvis	10	10
Maizaste	10	10
Malmuta	100	10
Meirānu kanāls	100	10
Mila	50	10
Miltupīte	10	10

Misēnica	10	10
Muižupe	10	10
Niedruška	50	10
Nirīte	10	10
Norkalnu grāvis	10	10
Odaža	10	10
Odze	100	10
Ogre	300	10
Ogrīte	50	10
Pabrauklis	10	10
Padauklis	50	10
Padoma strauts	10	10
Pagrabiešu grāvis	10	10
Patmaļu grāvis	10	10
Paugurīte	10	10
Peilāgs	10	10
Pirkenes strauts	10	10
Plānupīte	10	10
Pošara (Antonīca)	10	10
Raganīte	10	10
Rāksalas strauts	10	10
Ridzīte	10	10
Rieba	50	10
Rupsalas grāvis	10	10
Sāviška (Sāvīte)	10	10
Sāvīte	100	10
Seldžu grāvis	10	10
Sīļu grāvis	10	10
Skaldu upīte	10	10
Smirdīte	10	10
Starpīte	10	10
Strūdzene	10	10
Sumeja	10	10
Svētupe	50	10
Svirēja	10	10
Šbraka	10	10
Taleja	50	10
Talicka	10	10
Taurupīte	10	10
Tēce	50	10
Tirza	100	10
Tocīte	50	10
Uģērnīca	10	10
Upsts	50	10
Urdava	50	10

Vaibiņa	10	10
Varenīte	10	10
Vasijas strauts	10	10
Veclisiņa	10	10
Vepralksnas grāvis	10	10
Veseta	100	10
Vēžaunīca	10	10
Viešupīte	10	10
Virdzīte	10	10
Zvidze	50	10
Zvidzīšanas kanāls	50	10
Zvirgzdupīte	50	10
Žagata	10	10

2. tabula. Ūdenstilpņu aizsargjoslas

Nosaukums	Platība, ha	Aizsargjosla lauku teritorijā	Aizsargjosla ciemu teritorijā
Ābeļu ezers	0,42	10	10
Aburta dīķis	4,34	10	10
Ādamiņu dīķis	3,69	10	10
Aklais Palsis	0,98	10	10
Aklie ezeri	1,02	10	10
Āmaņu ezers	1,43	10	10
Asarezeriņš	0,85	10	10
Asariņu ezers	2,81	10	10
Asinsezers	0,91	10	10
Asmenītis	16,43	50	10
Atstirves ezeri	9,89	50	10
Avošiņš	1,89	10	10
Bakans	7,06	10	10
Baltais ezers	7,41	10	10
Baltiņu ezers	16,20	50	10
Bedres ezers	9,18	10	10
Bezdiibenītis	1,04	10	10
Biksēres ūdenskrātuve	8,22	10	10
Brencītis	2,97	10	10
Bučas ezers	3,00	10	10
Bumbierītis	0,59	10	10
Čepurīte	0,87	10	10
Červītis	1,05	10	10
Daudziņu ezers	2,89	10	10
Dēklainis	4,66	10	10
Dēlītis	1,60	10	10

Dibenezers	6,46	10	10
Diņķēnu ezers	12,73	50	10
Dobuļu ezers	4,18	10	10
Docītis	1,57	10	10
Driksnis	37,78	100	10
Dūku ezers	39,26	100	10
Durenītis	1,03	10	10
Dzērvīte	3,19	10	10
Dziļūksnes ezers	29,10	100	10
Dziļūksnītis	1,85	10	10
Dzirkstums	2,13	10	10
Dzirnavnīks	4,04	10	10
Ezermuižas ezers	6,24	10	10
Ezernieku ezers	2,38	10	10
Ganiņu ezers	1,63	10	10
"Gerķēnu ezers	1,96	10	10
Govenis	10,21	50	10
Grāna ezers	2,80	10	10
Graustiņš	2,60	10	10
Griežmaņu ezers	0,61	10	10
Grīvu ezers	8,87	10	10
Gulbeniņš	0,14	10	10
Gulbēris	82,49	100	10
Iglītis	0,33	10	10
Ilzēnu ezers	2,14	10	10
Ilziņa ezers	1,58	10	10
Ilziņš	21,83	50	10
Ižezers	2,34	10	10
Jaunēlītis	1,81	10	10
Jaunzemis	1,68	10	10
Jaunzivēnu dīķis	8,47	10	10
Jugurcu ūdenskrātuve	1,85	10	10
Kāla ezers	396,25	300	10
Kalēju ezers	2,43	10	10
Kalsnavas ezers	24,97	50	10
Kaļķu dīķis	11,18	50	10
Kaņepēnu ezers	59,32	100	10
Karjera ūdenskrātuve	22,32	50	10
Krieviņu dīķis	6,85	10	10
Krīpēnu dīķis	15,17	50	10
Krustiņš	4,97	10	10
Kupču ezers	1,42	10	10
Kurtavas ezers	74,66	100	10
Kūsītis	9,84	10	10
Kuslītis	0,59	10	10

Kvēksnītis	0,10	10	10
Ķeiķu	7,02	10	10
Labones ezers	20,36	100	10
Laipītis	0,21	50	10
Lauteres ezers	4,37	10	10
Lazdonas ezers	31,16	10	10
Lazdonas ezers	31,16	100	10
Lielais Klauģis	7,20	10	10
Lielais līderis	98,12	100	10
Lielais Melnītis	1,46	10	10
Lielais Plencis	2,19	50	10
Lielais Rāvijs	3,25	10	10
Liezēris	97,61	300	10
Limenezers	2,59	10	10
Limenītis	0,93	10	10
Liniņš	1,34	10	10
Līnītis	1,97	10	10
Linkas dīķis	9,93	50	10
Lipielu ezers	7,19	50	10
Lubāns (Barkavas pagastā)	3282,65	300	10
Lubāns (Ošupes pagastā)	3282,65	500	10
Lūšu ezers	1,74	10	10
Madonas ezers	5,80	10	10
Maisēnu ezers	1,49	10	10
Maltas ezers	0,57	10	10
Maulītis	0,73	10	10
Mazā Cepurīte	0,14	10	10
Mazais Klauģis	3,47	10	10
Mazais līderis	10,89	50	10
Mazais Melnītis	1,04	10	10
Mazais Plencis	2,65	10	10
Meiru ezers	1,30	10	10
Melnezers	5,59	10	10
Melnītis	2,12	10	10
Miklājs	1,12	10	10
Mukulītis	0,79	10	10
Mušķu ezers	3,06	10	10
Naglas ezers	9,37	10	10
Nesaulas ezers	3,01	10	10
Odzienas ezers	47,55	100	10
Pārkārtis	1,43	10	10
Patkules ūdenskrātuve	2,29	10	10
Pelšu ezers	1,87	10	10
Pieslaistes ezers	8,24	10	10
Placēnu ezers	1,07	10	10

Praulienas ezers	1,55	10	10
Praulītis	3,19	10	10
Puduļu ezers	21,07	50	10
Puntes ezers	2,70	10	10
Puseklis	1,61	10	10
Rāceņu ezers	33,27	100	10
Rankas ezers	6,03	10	10
Raudītis	0,26	10	10
Rēķu ezers	3,15	10	10
Robežnieku ezers	3,25	10	10
Runcu ezers	1,09	10	10
Sakārnis	2,37	10	10
Salājs	46,48	100	10
Salu ezers	31,92	50/100	10
Sasēris	4,64	10	10
Sāvienas ezers	56,86	100	10
Sezēris	28,06	100	10
Siena ezers	1,07	10	10
Sietnieku ezers	25,21	100	10
Siežu ezers	12,23	50	10
Sildu ezers	8,17	10	10
Sīļu dīķis	2,58	10	10
Sīmaņu ezers	1,97	10	10
Sivēniņš	1,29	10	10
Skujiešu ezers	1,77	10	10
Slapes (Sarkaņu) ezers	12,86	10	10
Sniteces ezers	0,56	10	10
Spridzēnu dīķis	10,54	50	10
Stārbulis	1,21	10	10
Starpezers	4,94	10	10
Strunķu ezers	3,09	10	10
Sudārdiņš	11,88	50	10
Svētais ezers	0,36	10	10
Svētes ezers	48,00	100	10
Talejas ezers	82,52	100	10
Tapulītis	0,74	10	10
Timsenis	4,24	10	10
Tīžu dīķis	1,48	10	10
Ūberis	25,08	100	10
Vadzols	8,31	10	10
Vanadziņš	1,93	10	10
Vardūkļa ezers	1,10	10	10
Viešūrs (Kaķīša ezers)	173,70	300	10
Vilvānu ezers	3,14	10	10
Virkstenis	4,08	10	10

Zābaks	14,39	10	10
Zvidzes ezers	2,44	10	10
Žautrītis	2,73	10	10

2) ūdenstecēm un ūdenstīpēm ar applūstošo teritoriju aizsargjosla tiek noteikta ne mazāk kā visas applūstošās teritorijas platumā līdz ūdens līmenim, neatkarīgi no *tabulās 1. un 2.* noteiktā minimālā aizsargjoslu platumā.

2. aizsargjoslas ap purviem:

1) Aizsargjoslas ap purviem tiek noteiktas, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un stabilizētu mitruma režīmu meža un purvu saskares (pārejas zonā). Minimālie aizsargjoslu platumi ap purviem tiek noteikti:

- 10 līdz 100 hektārus lielām platībām – 20 m josla;
- par 100 hektāriem lielākām platībām – 50 m josla meža augšanas apstākļu tipos uz sausām, nosusinātām, slapjām minerālaugsnēm un nosusinātām kūdras augsnēm;
- vismaz 100 m josla meža augšanas apstākļu tipos uz slapjām kūdras augsnēm.

2) **Grafiskajā daļā** aizsargjoslas ap purviem, netiek attēlota topogrāfiskās pamatnes noteiktības pēc.

3. aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem:

1) **Grafiskajā daļā** attēlotas aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap valsts un pašvaldības aizsargājamajiem nekustamajiem kultūras pieminekļiem (*skatīt XVII nodaļas „Pielikumi”, pielikums nr.12.8. un pielikums nr.12.10.*) lauku teritorijā un ciemos - 500 m, kā arī kultūras pieminekļu aizsargjoslas, kas iestiepjas Madonas novada teritorijā no blakus esošo novadu teritorijām,

2) valsts aizsargājamajiem kultūras pieminekļiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā var tikt izstrādāts individuālās aizsardzības zonas projekts, kurā aizsargjosla (aizsardzības zona) ap kultūras pieminekli var tikt samazināta vai paplašināta atbilstoši konkrētajai situācijai dabā,

3) visi detālplānojumi un būvprojekti kultūras pieminekļu aizsardzības zonās saskaņojami ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju (VKPAI),

4) kultūras pieminekļu un to aizsardzības zonu teritorijās nav plānojama tāda saimnieciska darbība, kas var iznīcināt kultūras pieminekli vai mazināt kultūras pieminekļu vai kultūrvēsturiskās ainavas vērtību. Saimnieciskā darbība kultūras pieminekļu aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūras piemineklim atbilstošu vidi, kā arī nodrošinot pieminekļa vizuālo uztveri,

5) citas prasības kultūras pieminekļu un to aizsardzības zonu aizsardzībai un izmantošanai *skatīt 12. nodaļā – „Kultūras pieminekļi un to aizsardzībai”;*

4. Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām:

1) noteiktas aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām saskaņā ar 4. tabulu, kas aprēķinātas centralizētās ūdensapgādes urbumiem, ņemot vērā ūdens ņemšanas vietas dabiskos apstākļus (ūdens nesošo horizontu aizsargātības no piesārņojuma pakāpi) un prognozējamo ūdeņu patēriņu. **Grafiskās daļas** kartēs attēlotas ķīmiskās aizsargjoslas,

4.tabula. Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām

Teritoriālā vienība	Centralizētā ūdensapgāde	Artēzisko aku skaits	Akas dziļums, m	Pazemes ūdens horizonts	Aizsargjosl a m
Aronas pagasts	Kusa	2	165; 175	D3pl	
	Lautere	1	180	D3pl-dg	
Barkavas pagasts	Barkava	3	42; 27; 35	D3dg	
	Stalidzāni	1	26,5	D3dg	
Bērzaunes pagasts	Bērzaune	2			
	Sauleskalns	2			
	Iedzēni	1			
Dzelzavas pagasts	Bērzaunes skola	1			
	Dzelzava	2	90; 92	D3dg	
Lazdonas pagasts	Aizpurve	1	110	D3pl-dg	
	Lazdona	2	100; 112	D3pl-dg	
Kalsnavas pagasts	Jaunkalsnava	2	26; 35		
	Aiviekste	1			
	Jāņukalns	1			
Liezēres pagasts	Liezēre	2	154; 60		
	Ozoli	3	190; 166; 190		
Ļaudonas pagasts	Ļaudona	3		D3pl-dg	
Mārcienas pagasts	Mārciena	2			
Mētrienas	Mētriena	2	40	D3dg	

pagasts			140	D3gj-am	
Ošupes	Degumnieki	1	48	D3pl-dg	
pagasts	Ošupe	1	37	D3dg	
Praulienas	Prauliena	1			
pagasts	Vecsaikava	1			
Sarkaņu pagasts	Biksēre	2			
Vestienas pagasts	Vestiena	2	150; 140		
Madonas pilsēta	Madona	5			

- 2) ap akām, urbumiem un avotiem, kurus saimniecībā vai dzeramā ūdens ieguvei izmanto savām vajadzībām individuālie ūdens lietotāji (fiziskās personas), aizsargjoslas netiek noteiktas, ja ir veikta labiekārtošana un novērsta notekūdeņu infiltrācija un ūdens piesārņošana;
- 3) Nekustamā īpašuma īpašnieks, kura zemes vienībā atrodas dziļurbums (virs 20 metriem) ir atbildīgs par tā apsaimniekošanu, saimnieciskās darbības ierobežojumu ievērošanu aizsargjoslās, ja tādas ir nepieciešamas un neizmanto dzīļurbumu aizsardzības pasākumu veikšanu – konservēšanu vai tamponēšanu. Urbumiem, akām un avotiem, kurus saimniecībā vai dzeramā ūdens ieguvei izmanto savām vajadzībām individuālie ūdens lietotāji (fiziskās personas), aizsargjosla nav nepieciešama, ja ir veikta objekta un teritorijas labiekārtošana un novērsta notekūdeņu infiltrācija un ūdens piesārņošana. Ja aizsardzības pasākumi nav veikti, ievēro stingrā režīma aizsargjoslu 30 metru rādiusā ap aku. Nekustamā īpašuma īpašniekam, kura zemes vienībā atrodas esošiem ūdens ņemšanas vietas dziļurbums (virs 20 metriem), ir pienākums iesniegt informāciju Madonas novada pašvaldības būvvaldē informāciju par urbumu un to aprēķinātām aizsargjoslām jeb esošiem ūdens ņemšanas vietas urbuma pasi.

5. Mežu aizsargjoslas ap pilsētām: **Grafiskajā daļā** Meža aizsargjosla ap Madonas pilsētu noteikta Madonas novada Lazdonas pagastā 192,96 ha platībā, ņemot vērā īpaši aizsargājamus meža iecirkņus un līgumu starp Madonas pilsētas domi un Lazdonas pagasta padomi no 13.01.2005, un tas attiecas uz norādītajām zemes vienībām, kas norādīti *5.tabulā*.

5.tabula. Meža aizsargjosla ap Madonas pilsētu

Zemes vienības kadastra nr.	kvartāls	nogabals	platība, ha
70010010079	1	1-2	2.9
70010010123	1	1-12	4.9

70010010286	1	1-15.1.	12.4
70010010628	2	1-5	3.1
70010010995	1	1-6	2.5
70010010996	2	1-7	4.3
70010011374	4	1-3	0.8
70010011669	1	1-22	19.3
70010011676	2	1-4	1.1
70660010022	1	1-7	5.1
70660010023	2	1-4	3.4
70660010028	6	1-10	11.7
70660010040	1	1-5,13	5.8
70660010056	1	1-43	108.72
70660020058	350	1-1.1	1.3
70660020059	348	1-2	3.6
70660020062	347	1	0.9

1) Meža aizsargjosla ap Madonu noteikta, lai nodrošinātu pilsētas iedzīvotājiem atpūtai un veselības uzlabošanai nepieciešamos apstākļus, kā arī lai samazinātu vai kompensētu pilsētas negatīvo ietekmi uz vidi.

2) Meža zemēs, kas iekļautas meža aizsargjoslā ap Madonu, aizliegta kailcirte, kā arī spēkā ir citi nosacījumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem¹. Ja aizsargjoslas robežas tiek mainītas, Lazdonas pagasta padome informē meža īpašnieku vai tiesisko valdītāju un Valsts zemes dienestu par precizētajām aizsargjoslas robežām.

¹ Aizsargjoslu likuma 11.punkts; Ministru kabineta 04.02.2003 noteikumi Nr. 63 "Meža aizsargjoslu ap pilsētām noteikšanas metodika".

14.3. Ekspluatācijas aizsargjoslas:

1. Aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem:

1) **Grafiskajā daļā** attēlotas aizsargjoslas gar valsts autoceļiem, pašvaldības ceļiem un noteiktas nodalījuma joslas saskaņā ar *6.tabulu*,

6.tabula. Aizsargjoslas gar autoceļiem

A/c indekss	Autoceļa nosaukums	no km	līdz km	A/c garums	Nodalījuma josla (m)
P30	Cēsis - Vecpiebalga - Madona	52,962	84,485	31,523	22(52,962-72,5 km); 27 (72,5 -84,485 km)
P37	Pļaviņas - Madona - Gulbene	7,368	38,83	31,462	27
		42,762	52,125	9,363	27
		60,441	62,88	2,439	27

P38	Cesvaine - Velēna	10,587	12,142	1,555	22
P62	Krāslava - Preiļi - Madona	110,124	141,82	31,696	22
P81	Bērzaune - Vestiena - Ērgļi	0	22,7	22,7	22
P82	Jaunkalsnava- Lubāna	0	14,055	14,055	22
		14,38	40,553	26,173	22
P83	Lubāna - Dzelzava	11,089	23,95	12,861	22
P84	Madona - Varakļāni	2,14	34,37	32,23	31(2,14- 10,7km); 27(10,7 - 34,37 km)
	KOPĀ reģionālie autoceļi:			216,057	
V560	Gaigalava - Kvāpāni - Degumnieki	14,13	20,45	6,32	19
V794	Medņi - Odziena	8,4	16,2	7,8	19
V839	Lautere - Jumurda	0	7,03	7,03	22
V840	Liede - Cesvaine	0	19,844	19,844	22
V841	Madona (Lazdona) - Ļaudona -Jēkabpils	0	25,987	25,987	22
V843	Barkava - Lubāna	0	25,3	25,3	22
V846	Vestiena - Vēja - Ineši	0	5,4	5,4	19
V847	Ozoli - Liezēre - Tirza - Stāķi	0	16,731	16,731	19
V850	Grotūži - Klētskalns	0	5,37	5,37	19
V851	Gaiziņkalns - Lubeja - Gulbēre - Līdere	0	18,95	18,95	19
V852	Salna - Ozoli	0	1,2	1,2	19
V853	Viesiena - Līdere - Kārzdaba	0	17,22	17,22	19
V854	Liezēre - Silakurmji - Graši	0	8,16	8,16	19
V855	Lode - Līdere	0	6,68	6,68	19
V856	Bērzaune - Zalgauska - Kusa - Oļi - Cesvaine	0	23,343	23,343	19
V858	Madona - Stiebriņi - Gravas - Bukas	0	19,21	19,21	19
V861	Bučauska - Virāne	0	4,4	4,4	19
V862	Dzelzava - Padoms	0	2,8	2,8	19
V863	Cesvaine - Aizkuja	2,388	5,33	2,942	19
V864	Biksēre - Aizkuja - Dzelzava	0	11,56	11,56	19

V865	Aizkuja - Meirāni	0	11,345	11,345	22
V866	Vecpolji - Lūza	0	2,7	2,7	19
V867	Ošupe - Zvidziena - Smaudži	0	9,5	9,5	19
V868	Meirāni - Degumnieki - Zvidziena	0,5	16,8	16,3	19
V871	Mētriena - Ķimstnieki	0	6,7	6,7	19
V872	Ļaudona - Mētriena	0	9,41	9,41	19
V873	Ļaudona - Beļava	0	8,15	8,15	19
V874	Saikava - Trākši - Prauliena	0	7,7	7,7	19
V875	Pievedceļš Praulienai	0	2,95	2,95	19
V876	Ļaudona - Mārciena - Sauleskalns - Bērzaune	0	16,1	16,1	19
V877	Kalnīrva - Rusuļi - Randoti	0	6,36	6,36	19
V878	Pievedceļš Jaunkalsnavai	0	3,67	3,67	19
V879	Jāņukalns - Jaunkalsnava	0	8	8	19
V880	Bērzaune - Viesūnēni - Zīdiņi	0	13,5	13,5	19
V881	Bērzaune - Tomēni - Gaiziņkalns	0	11,63	11,63	19
V882	Migļi - Vālēni	0	3,65	3,65	19
V883	Meitenkalns - Kalnamuiža	0	2,2	2,2	19
V884	Madona - Zalgauska - Viesiena - Vestiena	0	24,2	24,2	22 (0,0 - 7,0km); 19(7,0 - 24,2 km)
V885	Vestiena - Indrāni - Liepkalne - Ogreslīči	0	9,861	9,861	19
V888	Biksēre - Baltiņi	0	4,8	4,8	19
V890	Pievedceļš Dzelzavas stacijai	0	0,4	0,4	19
V891	Prauliena - Linājkalns	0	2,5	2,5	19
V892	Saikava - Visagala stacija	0	6,54	6,54	19
V894	Pievedceļš Sāvienai	0	2,22	2,22	19
V895	Truši - Mārciena	0	4,8	4,8	19
V896	Melderi - Iedzēni - Lapāres	0	2,33	2,33	19
V898	Jāņukalns - Veckalsnava	0	7,8	7,8	19
V902	Ļaudona - Mūrnieki	0	9,38	9,38	19
V903	Mūrnieki - Gaigalieši	0	23,07	23,07	19
V915	Koknese - Odziena - Jāņukalns - Bērzaune	30,332	46,8	16,468	19

V916	Jaunbebri - Odzienu - Vietalva - Indrāni	21,6	24,11	2,51	19
------	---	------	-------	------	----

- 2) ciemu teritorijās gar ielām, valsts autoceļiem un pašvaldības ceļiem aizsargjosla tiek noteikta kā sarkanā līnija (esošā vai projektētā ielas robeža) vai būvlaide (vietās, kur sarkanā līnija sakrīt ar būvlaidi),
- 3) sarkano līniju platums jaunveidojamajām maģistrālas nozīmes ielām - 15-25 m, vietējas nozīmes ielām - 10-15 m, piebrauktuvēm atsevišķām mājām 9-12 m (ielu kategorijas *skatīt XVII nodaļā „Pielikumi”, pielikums nr.17.1.*),
- 4) būvlaide no ielas sarkanajām līnijām - 6 m no maģistrālās nozīmes ielām un 3 m no vietējas nozīmes ielām izņemot iedibinātās būvlandes gadījumus vai, ja Plānošanas un arhitektūras uzdevumā (PAU), vai detālplānojumā nav noteikts savādāk,
- 5) ielu sarkanās līnijas ir jānosaka vai jāprecizē lokālplānojumos, detālplānojumos, zemes ierīcības projektos (ja projektam kā kartogrāfiskā pamatne tiek izmantots topogrāfiskais plāns) un/vai būvprojektos,
- 6) **Grafiskajā daļā** attēlotas aizsargjoslas gar dzelzceļa līnijām Madona - Gulbene: lauku teritorijā - 100 m aizsargjosla uz katru pusi no malējās sliedes, ciemu teritorijās - pa dzelzceļa nodalījuma joslu, bet ne mazāka par 50 m katrā pusē no malējās sliedes, gar dzelzceļa pievadceļiem - 25 m katrā pusē no malējās sliedes, bet ne mazāka par dzelzceļa zemes nodalījuma joslas platumu;

2. aizsargjoslas ap valsts meteoroloģisko un hidroloģisko novērojumu stacijām un posteņiem un ap citiem stacionāriem valsts nozīmes monitoringa punktiem un posteņiem:

- 1) **Grafiskajā daļā** attēlotas aizsargjoslas ap valsts nozīmes meteoroloģisko un hidroloģisko novērojumu stacijām un citiem valsts nozīmes monitoringa punktiem:
 - hidroloģisko staciju „Aizkuja” - 5 m no stacijas ārējās robežas uz sauszemes, bet ūdenstilpnē 10 m uz abām pusēm no nosacītās līnijas;
 - meteoroloģisko staciju „Madona” - 200 m no novērojumu laukuma ārējās robežas,
 - pazemes ūdens staciju „Madonas ūdens” (16 urbumi) -10 m ap katru urbumu.
- 2) Aprobežojumus aizsargjoslās nosaka reglamentējošie tiesību akti.

3. aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem:

- 1) **Grafiskajā daļā** attēlotas aizsargjoslas gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu 110 kV - Madonas novada pašvaldības ciemu teritorijā - 7 m attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas, Madonas novada pašvaldības lauku teritorija - 30 m attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas;

2) Grafiskajā daļā attēlotas aizsargjoslas gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu 20 kV - Madonas novada pašvaldības ciemu teritorijā – 2.5 m attālumā no līnijas ass, Madonas novada pašvaldības lauku teritorija – 6.5 m attālumā no līnijas ass;

4. Aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm:

1) Atbilstoši mēroga noteiktībai **Grafiskajā daļā** nav attēlotas, bet ir noteiktas ekspluatācijas aizsargjoslas ap valsts nozīmes meliorācijas ūdensnotekām - ūdensnotekas abās pusēs 10 m attālumā no ūdensnotekas kroles,

2) noteiktas aizsargjoslas ap liela diametra (30 cm vai lielāks) kolektoriem - 8 m attālumā uz katru pusi no kolektora ass līnijas,

3) aizsargdambim – 5m no aizsargdambja sausās nogāzes pakājes;

4) polderim – tā ārējā mala;

5) sūkņu stacijām, krājbaseiniem un slūžām - 20m no būves ārējās malas;

6) ap hidrometriskajiem posteņiem - 5m no būves ārējās malas;

7) ja notiek lauksaimniecībā izmantojamās zemes lietošanas kategorijas maiņa, izstrādājot detālplānojumus vai būvprojektus un saskaņojot ar SIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Vidzemes reģiona meliorācijas nodaļas Madonas sektoru, atļauts samazināt ekspluatācijas aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm platumu, saglabājot piekļūšanu ūdensnotekas ekspluatācijai.

8) Aprobežojumi meliorācijas sistēmu aizsargjoslās:

- aizliegts ierīkot atkritumu apglabāšanas poligonus un atkritumu izgāztuves;
- aizliegts aizkraut pievedceļus un pieejas meliorācijas būvēm un ierīcēm, veidot akmens krāvumus;
- aizliegts veikt darbus ar triecienmehānismiem, nomest smagumus, izmest un izliet kodīgas un koroziiju izraisošas vielas, degvielu un eļļošanas materiālus.

14.4. Sanitārās aizsargjoslas:

1. Aizsargjoslas ap kapsētām:

1) **Grafiskajā daļā** attēlotas aizsargjoslas ap kapsētām - 300 m no kapsētu teritoriju robežu ārējās malas,

2) dzīvojamā apbūve kapsētu aizsargjoslu teritorijās pieļaujama tikai pie nosacījuma, ka atbilstoši normatīvu prasībām tiek nodrošināta centralizēta ūdensapgāde,

3) kapsētas aizsargjoslas teritorijā aizliegts ierīkot jaunas dzeramā ūdens ņemšanas vietas, izņemot gadījumus, ja ir veikti iespējamās dzeramā ūdens ņemšanas vietas bakterioloģiskās aizsargjoslas aprēķini un konstatēts, ka iespējams nodrošināt kvalitatīvu dzeramo ūdeni;

2. aizsargjoslas ap atkritumu poligoniem un notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm:

1) **Grafiskajā daļā** attēlota 100 m aizsargjosla ap rekultivētajiem atkritumu apglabāšanas poligoniem.

7.tabula. Atkritumu apglabāšanas poligoni Madonas novadā

Pagasts	Izgāztuve	Piezīmes	Rekultivācijas gads	Kadastrs	Platība (ha)
Aronas	Lindes	Pašvaldības	2013.	7042 010 0338	3.74
Aronas	Cīruļi	Privāts	Netiekplānots		0.74
Barkavas	Mālsala	Pašvaldības	2011.	7044 007 0082	0.38
Barkavas	Dubītes	Pašvaldības	2012.	7044 002 0131	0.19
Kalsnavas	Siliņi	Pašvaldības	2012.	7062 008 0075	0.68
Ļaudonas	Kalnieši	Pašvaldības	2012.	7070 010 0125	0.66
Liezēres	Vālēni	pašvaldības	2012.	7068 011 0064	0.48
Mārcienas	Sūņi	Pašvaldības	2011.	7074 003 0078	0.80
Mētrienas	Pērles	Pašvaldības	2012.	7076 008 0258	0.22
Ošupes	Grāvmalas	Pašvaldības	Nav inf.	7082 013 0020	1.35
Praulienas	Ienāškalniņš	Pašvaldības	2011.	7086 010 0198	1.07
Praulienas	Silnieki 0,4ha	Pašvaldības	2011.	7086 006 0094	0.34
Praulienas	Jurupe	Pašvaldības	2011.	7086 006 0160	0.13
Vestienas	Lauski	Pašvaldības nomā	2012.	7096 007 0048	0.31

2) Piecus gadus pēc teritorijas rekultivācijas pabeigšanas nav atļauta nekāda veida saimnieciskā darbība. Plānotā izmantošana pēc piesārņotās vietas sadzīves atkritumu izgāztuves teritorijas rekultivācijas ir mežsaimnieciskā izmantošana (apmežošana).

3) **Grafiskajā daļā** attēlotas 100m aizsargjoslas ap notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm saskaņā ar 8.tabulu.

8.tabula. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas Madonas novadā

Pagasts	NAI nosaukums	NAI adrese	Tips	Jauda
Aronas	Kusas NAI	Kusa, Aronas pagasts	BIO	400
Aronas	Lauteres NAI	Kusa, Lautere	MEH	60
Barkavas	Barkavas pagasta NAI	Barkavas pagasta NAI	BIO	200
Barkavas	Stalīdzānu NAI	Stalīdzāni, Barkavas pag.	MEH	40
Bērzaunes	Bērzaunes NAI	Bērzaune	BIO	200
Bērzaunes	Iedzēnu NAI	Iedzēni, Bērzaunes pag.	MEH	5
Bērzaunes	Sauleskalna NAI	Bērzaunes pagasts	BIO	400
Dzelzavas	Aizpurves NAI	Aizpurve, Dzelzava	BIO	90
Dzelzavas	Dzelzavas pagasta NAI	Dzelzavas pag.	BIO	200
Ļaudonas	Ļaudonas pagasta NAI	Ļaudona	BIO	200
Kalsnavas	Jaunkalsnavas NAI	Kalsnavas pag.	BIO	100
Kalsnavas	SIA "Kalsnavas miesnieks"	Ragāres, Kalsnava pag.	MEH	20
Kalsnavas	SIA "Rīga Bestsprit" NAI	Jaunkalsnava, Rūpnīcas 1	BIO	200
Kalsnavas	Veckalsnavas pienotavas NAI	Veckalsnava, Kalsnavas pag.	MEH	20
Kalsnavas	ZAET NAI	Aiviekste, Kalsnavas pag.	BIO	90
Lazdonas	A/S "Madona" NAI	Ruļļi, Lazdonas pag.	BIO	100
Liezēres	Liezēres pagasta NAI	Liezēre, Liezēres pag.	BIO	100
Liezēres	Ozolu NAI	Ozoli, Liezēres pag.	BIO	200
Mārcienas	Mārcienas pagasta NAI	Mārcienas pag.	BIO	300
Mārcienas	Mārcienas pagasta NAI	Mārcienas pag.	BIO	200
Mētrienas	Mētrienas pagasta NAI	Mētrienas pag.	BIO	100

Ošupes	Degumnieku NAI	Degumnieki, Ošupes pag.	BIO	200
Ošupes	Ošupes pagasta NAI	Ošupes pag.	BIO	200
Lazdonas	Lazdonas pagasta NAI	Lazdona	BIO	700
Praulienas	Praulienas pagasta NAI	Praulienas pag.	BIO	200
Sarkaņu	Biksēres	NAI Biksēre, Sarkaņu pag.	BIO	90
Vestienas	Vestienas pagasta NAI	Ezermaļi, Vestienas pag.	MEH	50
Madonas pilsēta	A/S "Madonas ūdens" NAI	Madona	BIO	4000
Madonas pilsēta	SIA "Ziemeļu nafta" NAI	Madonas pilsēta	MEH	864

14.5. Drošības aizsargjoslas:

1. aizsargjoslas ap naftas un naftas produktu cauruļvadiem, degvielas uzpildes stacijām, bīstamu ķīmisku vielu noliktavām:

- 1) **Grafiskajā daļā** attēlotas aizsargjoslas ap degvielas uzpildes stacijām (DUS) 25 m no tvertnēm un degvielas uzpildes iekārtām;
- 2) ap automobiļu gāzes uzpildes stacijām (GUS) 25 m no tvertnēm un degvielas uzpildes iekārtām;
- 3) Projektējot, būvējot un ekspluatējot degvielas un sašķidrinātās gāzes uzpildes stacijas (DUS un GUS), un citus riska objektus jāievēro normatīvo aktu prasības. Attālumus no degvielas un gāzes uzpildes stacijām līdz citiem objektiem nosaka normatīvie akti, papildus jāievēro sekojoši attālumi no degvielas un gāzes pildnēm un pazemes rezervuāriem:
 - 1) 50 m līdz dzīvojamām un publiskām ēkām;
 - 2) 30 m līdz mežu masīviem.

2. Drošības aizsargjoslas ap Madonas naftas bāzi:

- 1) Drošības aizsargjoslas 800 m zonā ap Madonas naftas bāzi (skatīt **grafiskās daļas** kartēs „Teritorijas plānotā izmantošana” :
 - Nav atļauta bērnu aprūpes un izglītības iestāžu, objektu un teritoriju plānošana un paplašināšana, sociālās aprūpes, kā arī veselības aizsardzības un aprūpes iestāžu, objektu un teritoriju plānošana un paplašināšana un atklātu sporta, tūrisma, rekreācijas un atpūtas teritoriju plānošana. (19.07.2005. MK noteikumu Nr. 532 „Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem” 58.2 un 58.3 apakšpunkts.)
 - Ja paredzēta jaunu sporta, tūrisma, rekreācijas, atpūtas, kultūras un citu sabiedrisko objektu vai jaunu dzīvojamo ēku būvniecība, kā arī Madonas naftas bāzes rekonstrukcija un/vai paplašināšana un bīstamo kravu pārvadājumu vai pārkraušanas intensitātes būtiska palielināšana, jāveic riska apdraudējuma papildu novērtēšana un saskaņā ar 19.07.2005. MK noteikumu Nr. 532 (59.3. apakšpunkta) prasībām paaugstinātā riska objekta atbildīgajai personai jāveic papildu tehniskie pasākumi apdraudējuma avotā, lai nodrošinātu rūpniecisko avāriju riska samazināšanu un līdz minimumam samazinātu ietekmi uz cilvēku un vidi.

- Uzņēmums ir atbildīgs par sabiedrības informēšanu par veselībai kaitīgo iedarbību lielas naftas produktu noplūdes vai degšanas gadījumā un veicamajiem pasākumiem, lai mazinātu apdraudējuma potenciālās sekas.
- 2) Drošības aizsargjoslas 550 m zonā ap Madonas naftas bāzi:
- Nav pieļaujama jauna dzīvojamā apbūve.
 - Paredzot jaunas autostāvvietas un transporta un gājēju kustības ceļu izvietojumu, citu komercdarbības objektu (ar lielu strādājošo skaitu) izvietojumu, jāveic riska apdraudējuma papildu novērtēšana un, ja nepieciešams, jāveic riska samazināšanas pasākumi apdraudējuma avotā.
 - Paredzot jaunu sprādzienbīstamu un ugunsbīstamu objektu, bīstamo vielu transportēšanas cauruļvadu un bīstamo kravu pārkraušanas staciju un šķirotavu izvietojumu un citu ražošanas objektu tai skaitā dzelzceļa Pļaviņas – Gulbene vai citu dzelzceļa pievadceļu un atzaru rekonstrukcijas īstenošanu pirms pašvaldības lēmuma par attiecīgu atļauju pieņemšanu, jāveic riska apdraudējuma papildu novērtēšana, ņemot vērā bīstamo objektu savstarpējo mijiedarbību potenciālu avāriju gadījumā un, ja nepieciešams, jāveic riska samazināšanas pasākumi.
 - Nav pieļaujama jaunu objektu (dzelzsbetona rūpnīcas, kokapstrādes uzņēmuma) būvniecība un rekonstrukcija, ja tās īstenošanas rezultātā var palielināties rūpniecisko avāriju risks vai kļūt smagākas šādu avāriju sekas, izņemot gadījumus, ja tas ir būtiski Madonas naftas bāzes drošai darbībai.
 - Nav atļauts rīkot pasākumus ar lielu plānoto apmeklētību vai intensīvu cilvēku un papildus transporta kustību paaugstinātā riska objekta tuvumā.
- 3) 200 m zonā ap bīstamo objektu tā īpašniekam jānodrošina īpašu brīdinājuma zīmju par potenciālo bīstamību uzstādīšana.

3. Aizsargjoslas ap vēja elektrostacijām ar jaudu virs 20 kW:

- 1) Aizsargjosla ap vēja elektrostacijām ar jaudu virs 20 kW jānosaka vismaz 1,5 reizes lielāka par vēja elektrostacijas maksimālo augstumu. Precīzi aizsargjoslas jānosaka un jāattēlo detālplānojumos un būvprojektos, ņemot vērā vēja elektrostacijas jaudu, augstumu un ietekmes uz apkārtējām teritorijām;

4. Aizsargjoslas ap valsts aizsardzības objektiem:

- 2) **Grafiskajā daļā** attēlota 25 m drošības aizsargjosla ap lidlaukiem:

- Kalsnavas pagastā (70620080002) ,
- Praulienas pagastā (70860020018),
- Barkavas pagastā (70440040052, 70440040043),
- Ošupes pagastā (70820130152, 70820130076).

14.6. Tauvas josla

1. Tiek noteikta 4 m tauvas josla gar privāto ūdeņu krastiem, gar pārējo ūdeņu krastiem - 10m tauvas josla.

2. Tauvas josla netiek noteikta, ja privātie ūdeņi visā to platībā un tiem piegulošās sauszemes daļa pieder vienam un tam pašam īpašniekam un zvejas tiesības šajos ūdeņos nepieder valstij.
3. Tauvas joslas attēlojamas lokālplānojumos, detālplānojumos, zemes ierīcības projektos un būvprojektos.

XV TURPMĀKĀS IZPĒTES UN PLĀNOŠANAS TERITORIJAS

15.1. Vispārīgās prasības

1. Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā attēlotas lokālplānojuma un detālplānojuma teritorijas, kurām nepieciešamas turpmākie izpētes un plānošanas darbi, kā galveno darba uzdevumu uzstādot satiksmes infrastruktūras izveide un rekonstrukcijai, tai skaitā esošo autoceļu braucamo joslu paplašināšanai, veloceļu un gājēju ceļu izbūvei;
2. Teritorijās, kas rezervētas autoceļu un dzelzceļu trasēm ir atļauts:
 - 1) lauksaimnieciskā darbība - augkopība, sakņkopība, stādu audzētavas, biomasas audzēšana, kā arī izvietot mājlopu pagaidu mītnes, šķūņi, noliktavas, savvaļas dzīvnieku dārzi u.c;
 - 2) ierīkot tūrisma, sporta, rekreācijas objektus - kempingus, laivu piestātnes, kafejnīcas, moteļus, sporta laukumus, auto, moto, velotrases;
 - 3) ierīkot transporta infrastruktūras objektus - vietējas nozīmes ceļus, degvielas uzpildes stacijas, transporta stāvlaukumus, noliktavas, uzglabāšanas laukumus;
 - 4) ierīkot ģimenes dārziņus.
3. Lokālplānojumos un detālplānojumos precizē perspektīvo transporta koridoru un trašu vietas, izvēloties optimālāko risinājumu un vadoties no pētījumu rezultātiem, ja tādi ir veikti.
4. Pašvaldība var noteikt teritorijas plānojumā, kā turpmākās izpētes un plānošanas teritorijas, piesārņotās, potenciāli piesārņotās un degradētās teritorijas. Tādā gadījumā to atļauto izmantošanu nosaka lokālplānojumā.

15.2. Prasības lokālplānojumu, detālplānojumu, tematisko plānojumu un zemes ierīcības projektu izstrādei

1. Lokālplānojumi un detālplānojumi, tematiskie plānojumi tiek izstrādāti pamatojoties uz **Pašvaldības** lēmumu, saskaņā ar normatīvo aktu prasībām un spēkā esošo **Teritorijas plānojumu**.
2. Lokālplānojumi un detālplānojumi tiek izstrādāti visos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos, kā arī citos gadījumos, ja to izstrādes nepieciešamību, pieņemot lēmumu, pamato **Pašvaldība**.
3. Detālplānojumu izstrādā pirms jaunas būvniecības uzsākšanas vai zemes vienību sadalīšanas:
 - 1) ja apbūvei paredzētas vairāk kā 10 zemes vienības;
 - 2) ja plānotā zemes vienību sadalīšana vai apbūve rada nepieciešamību pēc kompleksiem transporta infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūves risinājumiem.

4. Detālplānojuma izstrādes nepieciešamību un tā detalizācijas pakāpi citos gadījumos, ņemot vērā izstrādes pamatojumu, nosaka **Pašvaldība**.

5. Izstrādājot detālplānojumus konkrētai teritorijai, jānosaka un/vai jāprecizē:

- 1) jaunveidojamo zemes vienību robežas;
- 2) ielu sarkanās līnijas;
- 3) zemes vienības apbūves rādītājus;
- 4) minimālos attālumus no zemes vienības robežām līdz ēkām un citām būvēm;
- 5) ēku un citu būvju skaitu, to stāvu skaitu un augstumu;
- 6) inženiertehnisko apgādi;
- 7) transportlīdzekļu novietnes (ja nepieciešams);
- 8) visa veida aizsargjoslas un apgrūtinājumus;
- 9) prasības teritorijas inženiertehniskajai sagatavošanai (ja nepieciešams);
- 10) būvju un ēku izvietojumu (orientējoši);
- 11) piekļūšanu jaunveidojamajām zemes vienībām;
- 12) detālplānojuma īstenošanas kārtību;
- 13) citi rādītāji atbilstoši **Pašvaldības** apstiprinātajam darba uzdevumam detālplānojuma izstrādei;
- 14) **Pašvaldība** detālplānojuma darba uzdevumā var noteikt papildus prasības -veikt teritorijas augu sugu un biotopu izpēti, veikt ģeoloģisko izpēti, noteikt atļautās izmantošanas veidu ierobežojumus un izvirzīt stingrākas prasības, atkarībā no konkrētās teritorijas specifikas u.c.

6. Sadalot zemes vienību parcelēs, jaunveidojamai apbūvei teritorijās, kurās apbūve ir primārā zemes izmantošana un vēl nav izveidota ielu infrastruktūra, ne mazāk kā 20% no sadalāmās zemes vienības teritorijas jāparedz publiskai ārtelpai - ielām, publiskiem apstādījumiem u.tml. vajadzībām (šī norma piemērojama, ciktāl tā nav pretrunā ar citām šo **Apbūves noteikumu** normām, kas pieprasa lielāku brīvās zaļās teritorijas īpatsvaru).

7. Jaunbūvējamo infrastruktūras objektu izbūvei - ielām, ceļiem, galvenajiem inženierkomunikāciju tīkliem un būvēm, u.c., to izbūves teritorija ir jāparedz kā atsevišķa zemes vienība („Tehniskās apbūves teritorija (Ta)”, „Transporta infrastruktūras teritorijas (Tr)”), izņemot atsevišķus gadījumus, kad tas nav iespējams vai nav lietderīgi, saskaņojot ar **Pašvaldību**.

8. Izstrādājot lokālplānojumus un detālplānojumus, ir jāveido vienots ceļu tīkls ar kaimiņu zemes vienībām - strupceļu veidošana pieļaujama tikai atsevišķos izņēmuma gadījumos.

9. Ja detālplānojuma teritorijas robežās ir noteikti vairāki teritoriju izmantošanas veidi, izstrādājot detālplānojumu, pieļaujama teritorijas izmantošanas veidu robežu precizēšana saglabājot kopējās zemes izmantošanas veidu platību attiecības detālplānojuma teritorijā, un šīs izmaiņas nav uzskatāmas par **Teritorijas plānojuma** grozījumiem.

10. Par izstrādājamajiem detālplānojumiem 500 m robežzonās informē kaimiņu pašvaldības.
11. Zemes ierīcības projekti izstrādājami saskaņā ar normatīvo aktu un šo **Apbūves noteikumu** prasībām.

XVI BŪVTIESĪBU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA

16.1. Prasības būvprojektēšanai, kas uzsākta līdz jaunā teritorijas plānojuma spēkā stāšanās dienai

1. Visu veidu ēku un būvju būvprojektēšanas sagatavošanas, būvprojektēšanas, būvdarbu, pieņemšanas ekspluatācijā un nojaukšanas kārtību nosaka būvju un ēku projektēšanu un būvniecību reglamentējošie normatīvie akti.
2. Būvatļaujas tiek izdotas uz būvatļaujā norādīto laiku, bet ne mazāk kā uz 1 gadu;
3. Būvniecības iecere īstenojama saskaņā ar prasībām ko nosaka:
 - 1) **Teritorijas plānojums** un **Apbūves noteikumi**;
 - 2) lokālplānojums konkrētai teritorijai;
 - 3) detālplānojums konkrētai teritorijai;
 - 4) Plānošanas un arhitektūras uzdevums (PAU) vai būves nojaukšanas projekta uzdevums (BNU), izņemot vienkāršotas rekonstrukcijas un renovācijas gadījumos.
4. Būvniecības ieceres publiskās apspriešanas procedūras organizēšanas nepieciešamību, papildus normatīvajos aktos noteiktajiem gadījumiem, izvērtē un nosaka **Pašvaldības** būvvalde.
5. Par izstrādājamajiem būvprojektiem 100 m robežzonās informē kaimiņu pašvaldības.
6. Ja esošās ēkas vai būves ir likumīgi uzbūvētas vai tiek likumīgi projektētas, būvētas, pārbūvētas vai ierīkotas **Apbūves noteikumu** spēkā stāšanās brīdī, taču daži raksturlielumi neatbilst **Apbūves noteikumiem**, bet esošais zemes vienības izmantošanas veids atbilst **Apbūves noteikumiem**, tad:
 - 1) esošās ēkas un būves drīkst pārbūvēt vai atjaunot ar nosacījumu, ka pārbūvētas vai atjaunotas tās atbildīs visiem tiem **Apbūves noteikumiem**, kam atbilda esošās ēkas un būves un nekādas pārbūves, nepalielinās neatbilstību spēkā esošajiem **Apbūves noteikumiem**;
 - 2) nekādas pārbūves, izņemot ēku renovācija un restaurācija, nedrīkst palielināt neatbilstību šiem **Apbūves Noteikumiem**.
7. Ja ir akceptēts (saskaņots) būvprojekts vai izsniegta būvatļauja, vai izsniegts plānošanas un arhitektūras uzdevums (PAU), un to derīguma

termiņi nav beigušies līdz stājušies spēkā **Teritorijas plānojuma** grozījumi, īpašnieks ir tiesīgs turpināt būvniecību.

8. Ja pirms **Teritorijas plānojuma** un **Apbūves noteikumu** stāšanās spēkā uzsākta būvprojektēšana, bet beidzies Plānošanas un arhitektūras uzdevuma termiņš (PAU), **Pašvaldības** būvvaldei jāpārskata būvniecības ieceres atbilstība **Teritorijas plānojumam** un **Apbūves noteikumu** prasībām, veicot nepieciešamās korekcijas Plānošanas un arhitektūras uzdevumā (PAU), vai pagarinot esošo

16.2. Prasības zemes vienībām, kurām iesākta apbūve vai saimnieciskā nav atbilstoša teritorijas plānotai (atļautai) izmantošanai

1. Ja zemes vienības īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam līdz šo saistošo noteikumu vai detālplānojuma pieņemšanai ir saskaņots būvprojekts vai izsniegta būvatļauja, vai izsniegts plānošanas un arhitektūras uzdevums (PAU) un to derīguma termiņi nav beigušies, tad zemes vienībai ir neatbilstoša izmantojuma statuss un īpašnieks vai tiesiskais valdītājs ir tiesīgs turpināt iesākto darbību.

2. Neatbilstoša izmantojuma statusa zemes vienības īpašnieks vai tiesiskais valdītājs ir tiesīgs turpināt likumīgi iesākto izmantošanu, bet jebkura jauna būvniecība, esošo ēku pārbūve vai nojaukšana, vai cita saimnieciskā darbība jāuzsāk un jāveic atbilstoši šo saistošo noteikumu un lokālplānojuma vai detālplānojuma prasībām.

3. Visas neatbilstošās izmantošanas, ja tās likumīgi uzsāktas līdz šo saistošo noteikumu apstiprināšanai, var turpināties, ja tās neierobežo citi **Pašvaldības** saistošie noteikumi.

16.3. Prasības ēku un būvju rekonstrukcijai, restaurācijai un renovācijai, prasības ēkas un būves vai to daļu funkcijas maiņai

1. Jebkuru ēku, būvju vai to daļu funkciju maiņu ir nepieciešams saskaņot **Pašvaldības** būvvaldē.

2. Iepļānotajai jaunajai funkcijai ir jāatbilst šo **Apbūves noteikumu** atļautās izmantošanas prasībām.

3. Nav pieļaujama tādu funkciju paredzēšana, kas pasliktina apstākļus blakus nekustamajos īpašumos, apgrūtina piekļūšanu tiem, likumīgi uzsākto zemes izmantošanu, ēku un būvju ekspluatāciju vai pasliktina vides stāvokli.

4. Pārbūvējot kultūrvēsturiski nozīmīgas ēkas un būves, nav atļauta to fasāžu arhitektūras vienkāršošana un redzamo arhitektonisko veidojumu (aiļu aizpildījums, restojums, portāli, vitrīnas, logu apmales, sandriki, lizēnas, pilastri, dzegas, jumta logi u.c.) daļēja vai pilnīga likvidēšana vai pārveidošana. Nav atļauts izmainīt kultūrvēsturisko ēku logu un iestikloto ieejas durvju vērtņu dalījumu un krāsu.

5. Ja ēkas vai būves tehniskais stāvoklis ir pasliktinājies, tad īpašnieka vai lietotāja pienākums ir veikt ēkas vai būves remontu.

16.4. Ēku un citu būvju nojaukšana

1. Ēku un būvju nojaukšanai ir nepieciešama **Pašvaldības** būvvaldes izsniegta būvatļauja.
2. Kārtību kādā veidā sakārtojamas vai nojaucamas avārijas stāvoklī esošas ēkas un būves nosaka **Pašvaldības** saistošie noteikumi.
3. Nojaukto ēku un citu būvju vietas jānotīra un jānolīdzina, tajā skaitā arī pamati. Ja nojauktās ēkas vai būves vietā 6 mēnešu laikā netiek uzsākta jauna būvniecība, teritorija jārekultivē un jāapzaļumo.
4. Ja ēka vai būve atrodas avārijas stāvoklī, apdraud cilvēkus vai būtiski degradē ainavu un vidi, Madonas novada pašvaldība var uzdot tās īpašniekam ēku nojaukt. Ja īpašnieks neņem vērā atkārtotus brīdinājumus, **Pašvaldība** ir tiesīga tādu ēku vai būvi nojaukt, piedzenot no īpašnieka darbu izdevumus.
5. Aizliegts nojaukt kultūras pieminekļus. Pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskās apbūves nojaukšana jāaskaņo ar **Pašvaldības** būvvaldi.

16.5. Prasības teritorijas, ēku un būvju uzturēšanai

1. Nekustamā īpašuma īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam ir pienākums uzturēt kārtībā sava īpašuma teritoriju, kā arī visas uz tā atrodošās ēkas un būves. Nav pieļaujama teritorijas piesārņošana, piegružošana un aizaudzēšana ar nezālēm, kā arī apstākļu pasliktināšana blakus esošajās zemes vienībās. Pagalmi ir jāuztur tīri un sausi, nodrošinot lietus ūdeņu novadīšanu no teritorijas, lai netiktu appludinātas blakus esošās zemes vienības.
2. Visās teritorijās aizliegts pieļaut nekontrolētu latvāņu izplatību, nodrošinot latvāņu pļaušanu vismaz 2 reizes vienas vasaras sezonā un veicot pļaušanas darbus pirms auga ziedēšanas perioda, t.i., periodā līdz 23.jūnijam un periodā līdz 31.augustam .
3. Ciemos un citās urbānās teritorijās un lauku viensētu pagalmu teritorijās zāliena pļaušana veicama vismaz 3 reizes sezonā.
4. Ēkas īpašniekam vai ir tiesiskajam valdītājam jānodrošina nekustamā īpašuma estētiskā kvalitāte un jāuztur kārtībā ēkas fasādes, sienas, logi, durvis, jumts, ūdens notekcaurules, renes un citi elementi. Fasādes krāsošana jāveic saskaņā ar **Pašvaldības** būvvaldē saskaņoto krāsu pasi (*skatīt 12.7.pielikumā*) vai būvprojektā akceptēto krāsojumu.
5. Jumti jāizbūvē tā, lai ūdens no tiem netecētu uz kaimiņu zemes vienībām. Jānovērš iespēja ledus un sniega kupenu krišanai no jumta uz ietves un kaimiņu zemesgabalos. Katram namam ielas pusē ir jābūt ierīkotai lietus ūdens renei un notekcaurulei vai citai lietus ūdens novadīšanas sistēmai. Notekcaurules un to gali jāierīko tā, lai netraucētu kustību pa ietvi.
6. Atkritumu apsaimniekošanā jāņem vērā **Pašvaldības** saistošo noteikumu prasības.
7. Pārstājot audzēt un realizēt ātraudzīgos kārkļus, teritorijas, kurās tie auguši nedrīkst pamest un kārkļu audzes jāizvāc.

8. Sadzīves atkritumi jāapsaimnieko un regulāri jāizved, saskaņā ar **Pašvaldības** saistošajiem noteikumiem.

16.6. Nekustamā īpašuma lietošanas mērķa noteikšana

1. Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis (NILM) tiek mainīts, kad tiek uzsākt jebkura jauna būvniecība vai cita saimnieciskā darbība, mainās zemes vienības īpašnieks, zemes vienība tiek sadalīta, apvienota vai pārkārtotas tās robežas, ievērojot normatīvo aktu prasības.

2. *III nodaļas 3.1. sadaļā* norādītie nekustamā īpašuma lietošanas mērķi (NĪLM) atbilstoši katram **Apbūves noteikumos** noteiktajam un **Grafiskajā daļā** attēlotajam teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas veidam ir rekomendējoša rakstura.

16.7. Teritorijas plānojuma grozīšanas kārtība

1. **Teritorijas plānojuma** grozīšana jāveic normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

2. **Apbūves noteikumu** grozīšanu var pamatot un veikt ar **teritorijas plānojuma** grozījumiem.

3. Grozījumi **Apbūves noteikumos** nedrīkst grozīt normatīvajos aktos noteiktos noteikumus un radīt attiecīgo normatīvo aktu pārkāpumus.

4. Priekšlikumus **Teritorijas plānojuma** grozījumiem var ierosināt jebkura fiziska vai juridiska persona, bet **Pašvaldībai** nav pienākums lemt par **Teritorijas plānojuma** grozījumu izstrādes uzsākšanu pēc katra saņemtā priekšlikuma. Sādu grozījumu uzsākšanas nepieciešamība jāvērtē kontekstā ar **Pašvaldības** un augstākstāvošajiem teritorijas attīstības un plānošanas dokumentiem.

16.8. Noteikumu kontrole un ievērošana

1. **Apbūves noteikumu** izpildi kontrolē Madonas novada būvvalde un normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos arī citas institūcijas.

2. Par **Apbūves noteikumu** pārkāpšanu iestājas atbildība saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu un citiem normatīvajiem aktiem.

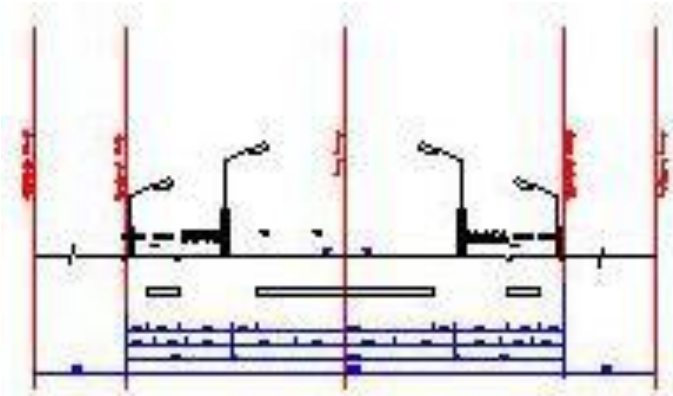
3) Vainīgajai fiziskajai vai juridiskajai personai ir pienākums novērst šo **Apbūves noteikumu** pārkāpumus.

4) Lēmumu par soda apjomu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa noteiktajā kārtībā, ņemot vērā pārkāpuma veidu, pieņem **Pašvaldība**.

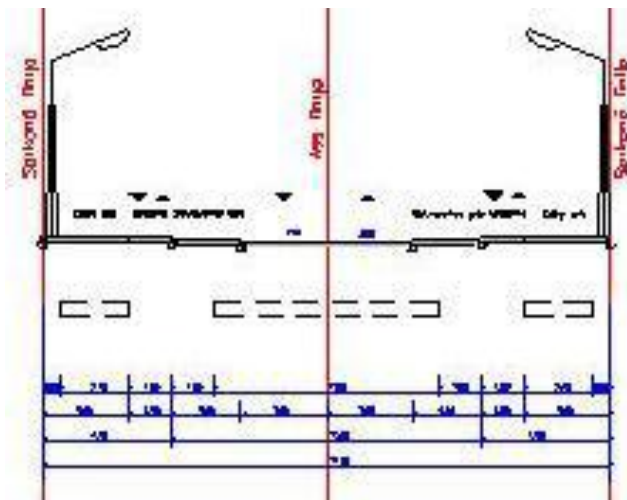
XVII PIELIKUMI

17.1. Pielikums. Rekomendējamie ielu šķērsprofili

Maģistrālās ielas optimālais šķērsprofils

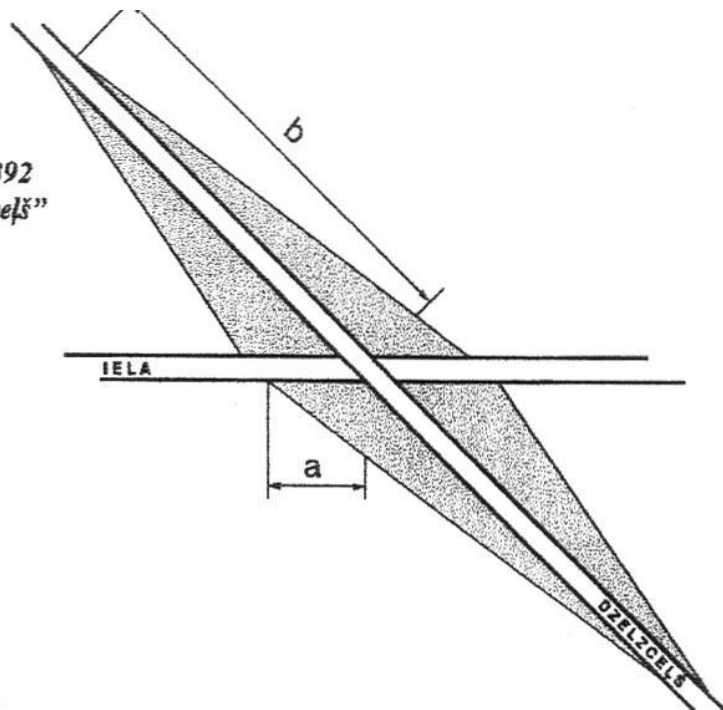

Vietējās ielas optimālais šķērsprofils

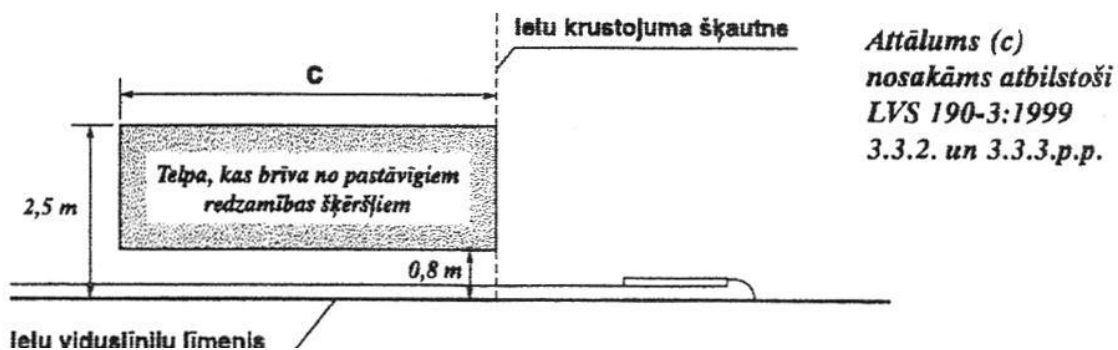
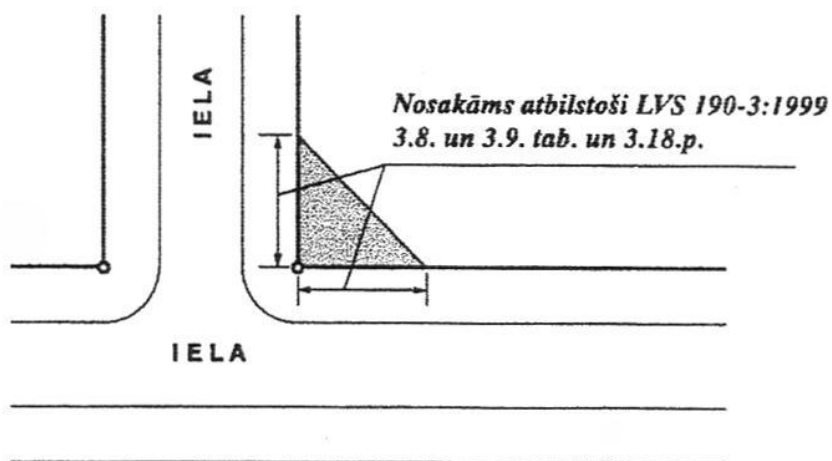

17.2. Pielikums. Redzamības nodrošināšana ielu krustojumos

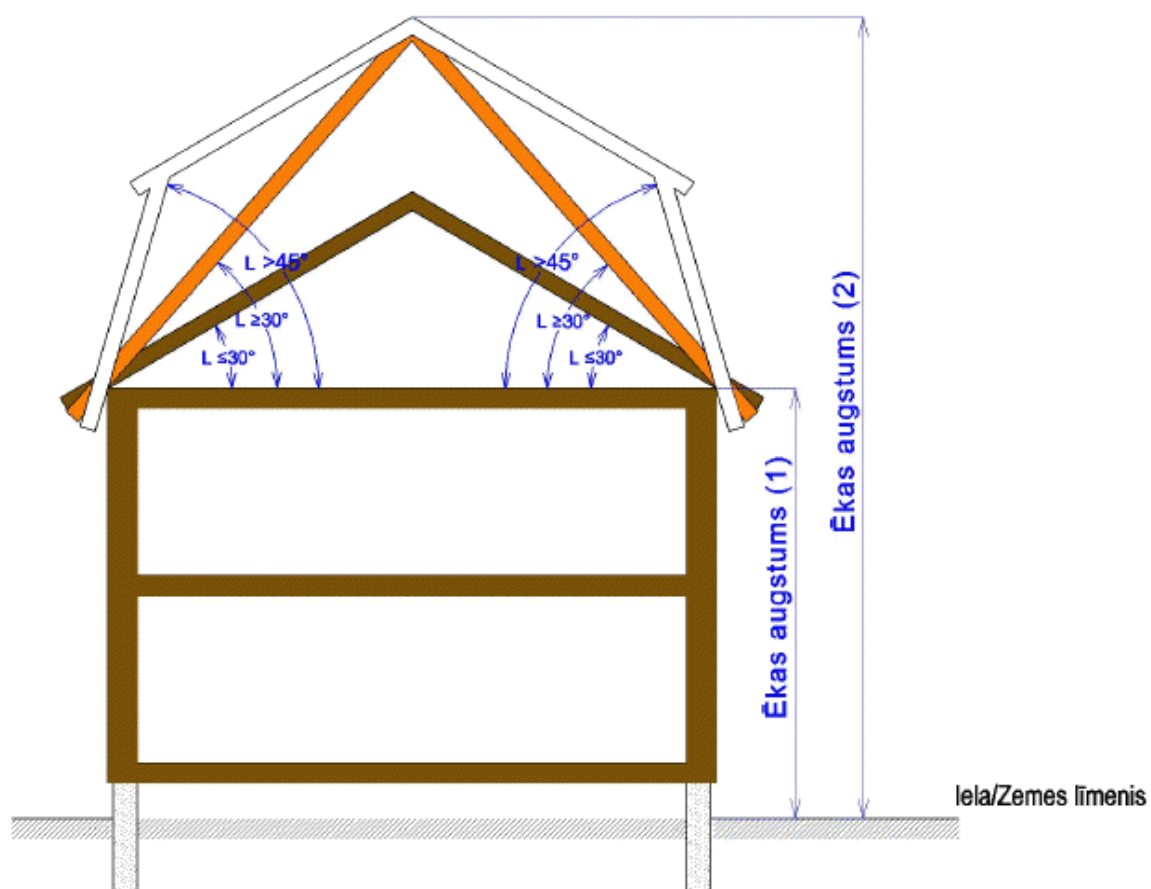
Pie krustojuma ar dzelzceļu vienā līmenī
Redzamības attālumus (a) un (b)
atbilstību MK 1998.06.10. not.Nr.392
saskaņo valsts a/s "Latvijas dzelzceļš"
Infrastrukturā pārvalde

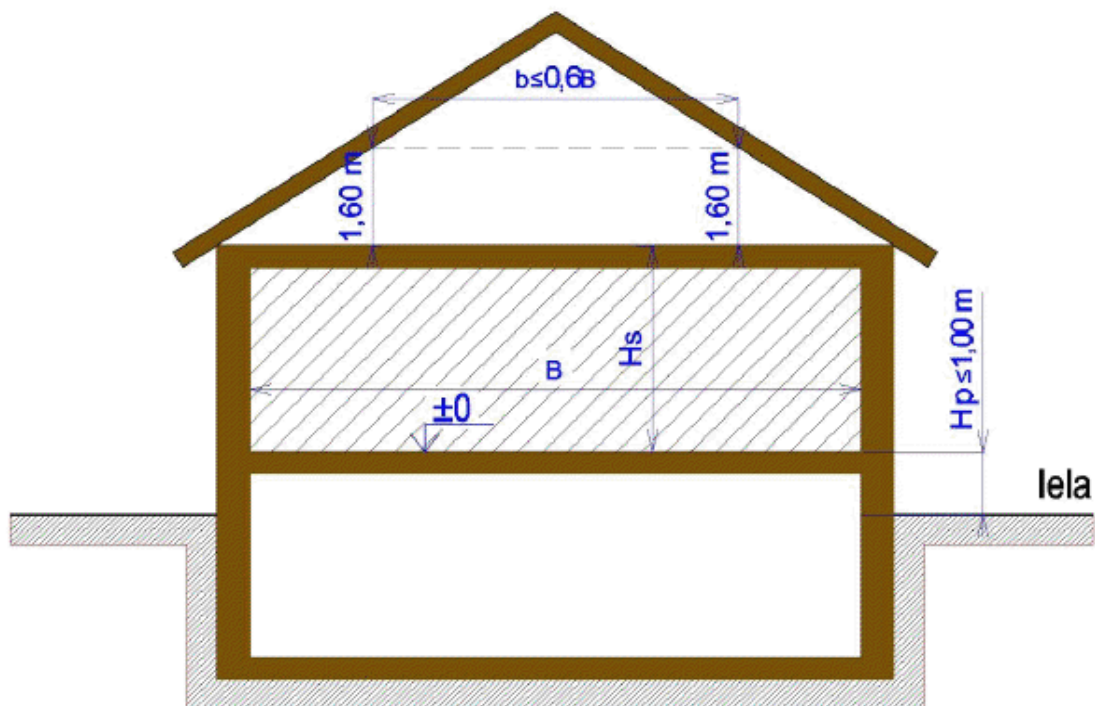
Uz stūra zemesgabala

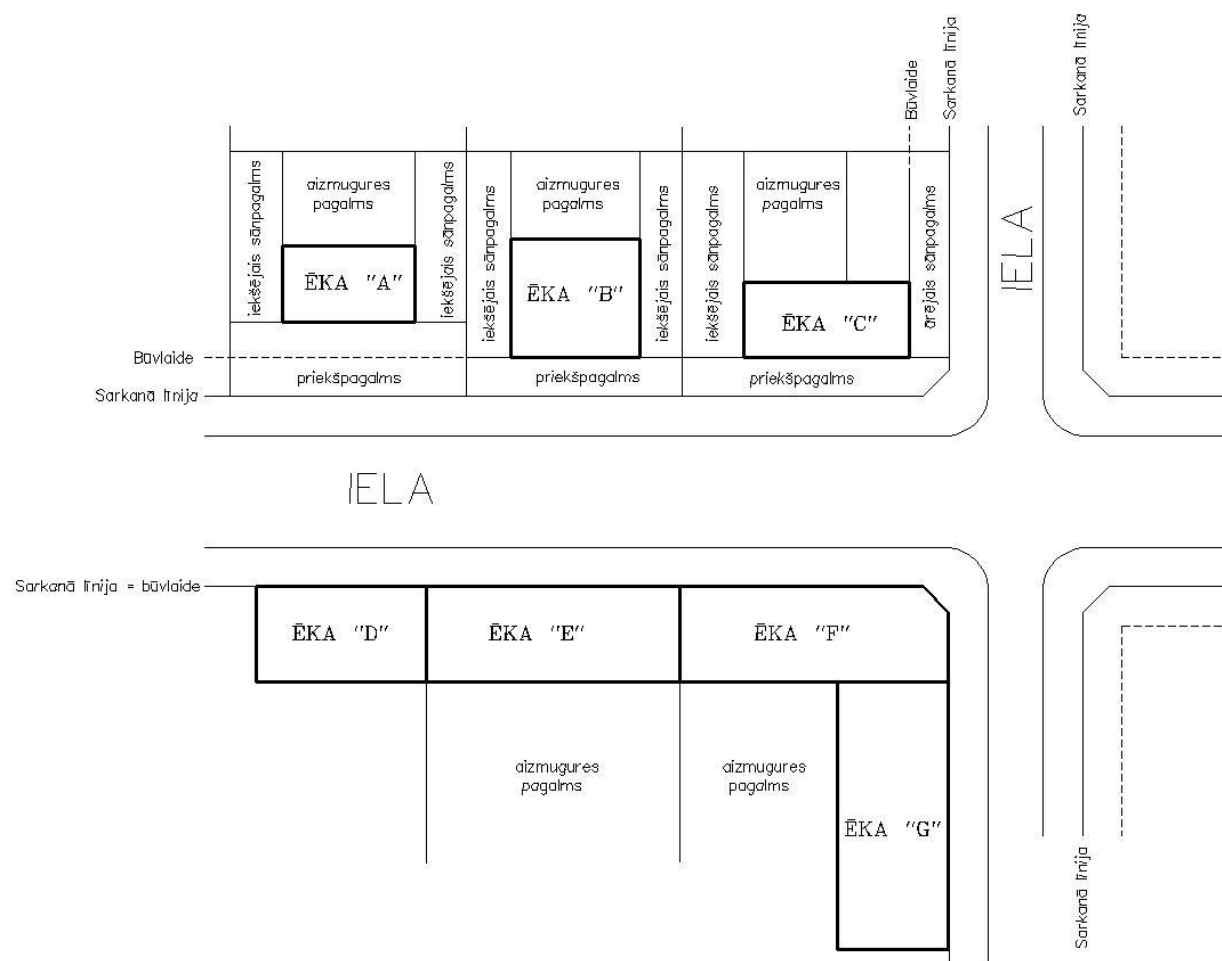
17.3. Pielikums. Ēkas augstuma noteikšana

17.4. Pielikums. Ēkas stāvu skaita noteikšana

17.5. Pielikums. Pagalmi

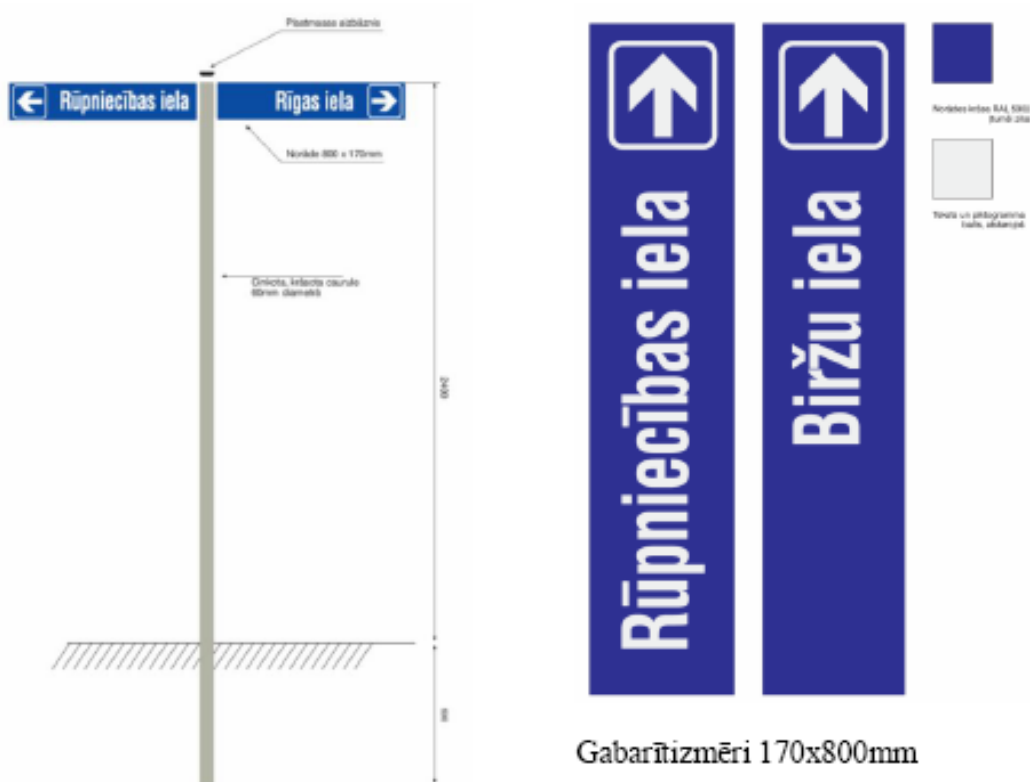

17.6. Pielikums. Mājas numuru zīmes un ielu plāksnes

Ēkas numuru zīmes paraugs

Ielu virziena norādes paraugs

17.7. Pielikums. Krāsu pase

Latvijas Republika

Madonas novada būvvalde

Saieta laukums 1, Madona, LV-4801, tālr.64860096, fakss. 64860079

Ēkas fasādes krāsošanas pase Nr.

Izsniegta 200 .gada.

Adrese	
Pasūtītājs	

Fotoattēls

1. Ēkas vispārējs raksturojums (esošais stāvoklis)

1.1.	Ēkas ekspluatācija	
1.2.	Vai ēka ir arhitektūras piemineklis	
1.3.	Fasādes apdare: Jumts Cokols vai cokolstāvs sienu virsma arhitektoniskās detaļas	
1.4.	Sevišķas piezīmes	

2. Krāsu pase

2.1.	Cokols vai cokolstāvs	
2.2.	Sienu virsma	
2.3.	arhitektoniskās detaļas	
2.4.	Koka detaļas (logi durvis aplodas u.c.)	
2.5.	Metāla detaļas (Vārti, nožogojums, margas, jumta teknes)	
2.6.	Piezīmes	

Ēkas īpašnieka skaņojums _____
(datums, paraksts un tā atšifrējums)

Madonas pilsētas arhitekts _____
(paraksts un tā atšifrējums)

17.8. Pielikums. Valsts nozīmes kultūrvēsturiskie objekti

Nr.	Nosaukums	Numurs	Nozīme	Teritoriālā vienība
1	Aroniešu apmetne	Nr. 1612	valsts	Aronas pagasts
2	Lazdiešu senkapi	Nr. 1613	valsts	Aronas pagasts
3	Ciskānu akmens krāvums	Nr. 1614	vietējas	Aronas pagasts
4	Dietlāvu senkapi (Pandera kalniņš)	Nr. 1615	valsts	Aronas pagasts
5	Ezermuižas senkapi	Nr. 1616	valsts	Aronas pagasts
6	Krastkalnu senkapi	Nr. 1617	valsts	Aronas pagasts
7	Kalnavaitu senkapi	Nr. 1618	valsts	Aronas pagasts
8	Kārķļu senkapi	Nr. 1619	valsts	Aronas pagasts
9	Kučuru senkapi (Zviedru kapi)	Nr. 1620	vietējas	Aronas pagasts
10	Kusas apmetne un senkapi	Nr. 1621	valsts	Aronas pagasts
11	Svētais kalns - kulta vieta	Nr. 1622	valsts	Aronas pagasts
12	Ošinieku Baznīcas kalns - kulta vieta	Nr. 1623	vietējas	Aronas pagasts
13	Ošinieku senkapi (Kapu kalniņš)	Nr. 1624	vietējas	Aronas pagasts
14	Kalnavaitu Karātavu kalns	Nr. 1625	vietējas	Aronas pagasts
15	Lauteres pilskalns	Nr. 1626	valsts	Aronas pagasts
16	Arnicēnu pilskalns	Nr. 1627	valsts	Aronas pagasts
17	Aronas grantsbedru senkapi	Nr. 1628	vietējas	Aronas pagasts
18	Vālēnu apmetne	Nr. 1629	valsts	Aronas pagasts
19	Zeduļu Baznīcas kalns - kulta vieta	Nr. 1630	vietējas	Aronas pagasts
20	Trušu senkapi	Nr. 1631	vietējas	Aronas pagasts
21	Zeduļu senkapi	Nr. 1632	vietējas	Aronas pagasts
22	Dārznīcas kalns	Nr. 1633	valsts	Aronas pagasts
23	Lisiņas(Aizkārķles,Bozēnu)pilskalns	Nr. 1634	valsts	Barkavas pagasts
24	Malmutas apmetne II	Nr. 1635	valsts	Barkavas pagasts
25	Aizkārķles senkapi	Nr. 1636	vietējas	Barkavas pagasts
26	Malmutas apmetne I	Nr. 1637	valsts	Barkavas pagasts
27	Bērzaunes viduslaiku pils	Nr. 1638	valsts	Bērzaunes pagasts
28	Kapmuižas senkapi	Nr. 1639	valsts	Bērzaunes pagasts
29	Bolēnu Acu avots-kulta vieta	Nr. 1640	vietējas	Bērzaunes pagasts
30	Brencēnu senkapi	Nr. 1641	valsts	Bērzaunes pagasts
31	Gožu senkapi (Kapu kalniņš)	Nr. 1642	vietējas	Bērzaunes pagasts
32	Kaņepēnu (Savītes) pilskalns	Nr. 1643	valsts	Vestienas pagasts
33	Bindēnu pilskalns	Nr. 1644	valsts	Bērzaunes pagasts
34	Lejasbrencēnu senkapi	Nr. 1645	valsts	Bērzaunes pagasts
35	Lipšu viduslaiku kapsēta ar krustakmeni	Nr. 1646	vietējas	Bērzaunes pagasts
36	Aronas kalns- pilskalns	Nr. 1647	valsts	Bērzaunes pagasts
37	Lejasgaiziņu senkapi	Nr. 1648	valsts	Bērzaunes pagasts
38	Skutēnu senkapi (Kapu kalniņš)	Nr. 1649	valsts	Bērzaunes pagasts
39	Sniķerēnu senkapi (Kapu kalniņš)	Nr. 1650	valsts	Vestienas pagasts
40	Spridzēnu senkapi (Zviedru kapi)	Nr. 1651	valsts	Bērzaunes pagasts
41	Susurēnu senkapi (Kapu kalniņš)	Nr. 1652	vietējas	Bērzaunes pagasts

42	Viesūnēnu senkapi (Kapu kalns)	Nr. 1653	vietējas	Bērzaunes pagasts
43	Bakanu ezera mītne	Nr. 1685	valsts	Dzelzavas pagasts
44	Gribažu pilskalns	Nr. 1686	valsts	Dzelzavas pagasts
45	Obzerkalns-pilskalns	Nr. 1687	valsts	Dzelzavas pagasts
46	Puntūža senkapi (Zviedru kapi)	Nr. 1688	valsts	Dzelzavas pagasts
47	Strūgukalna viduslaiku kapsēta	Nr. 1689	vietējas	Dzelzavas pagasts
48	Tūjānu senkapi	Nr. 1690	vietējas	Dzelzavas pagasts
49	Griguļu senkapi (Kapu kalns)	Nr. 1691	valsts	Dzelzavas pagasts
50	Ļaudonas viduslaiku pils	Nr. 1692	valsts	Ļaudonas pagasts
51	Sāvienas (Jokstu) senkapi	Nr. 1694	valsts	Ļaudonas pagasts
52	Vilču senkapi	Nr. 1695	valsts	Ļaudonas pagasts
53	Driķu senkapi (Zviedru kapi)	Nr. 1696	valsts	Ļaudonas pagasts
54	Sāvienas pilskalns	Nr. 1697	valsts	Ļaudonas pagasts
55	Driķšņu senkapi	Nr. 1698	valsts	Ļaudonas pagasts
56	Ķepšu senkapi	Nr. 1699	vietējas	Ļaudonas pagasts
57	Jaunzemju dobumakmens-kulta vieta	Nr. 1700	valsts	Ļaudonas pagasts
58	Kapsiliņu senkapi (Bada kapi)	Nr. 1701	valsts	Ļaudonas pagasts
59	Midzenīcu senkapi	Nr. 1702	vietējas	Ļaudonas pagasts
60	Rūcēnu senkapi (Krievu kapi)	Nr. 1703	vietējas	Ļaudonas pagasts
61	Siliešu senkapi (Smiltiena)	Nr. 1704	valsts	Ļaudonas pagasts
62	Matīsēnu senkapi	Nr. 1726	valsts	Kalsnavas pagasts
63	Daktiņu senkapi (Kapu kalns)	Nr. 1727	valsts	Kalsnavas pagasts
64	Īvēnu senkapi (Kapu kalns)	Nr. 1728	vietējas	Kalsnavas pagasts
65	Jaunrucenu senkapi (Krievu kapi)	Nr. 1729	valsts	Kalsnavas pagasts
66	Treikaiņu senkapi (Zviedru, Krievu kapi)	Nr. 1730	vietējas	Kalsnavas pagasts
67	Tutenu senkapi (Zviedru kapi)	Nr. 1731	valsts	Kalsnavas pagasts
68	Kalsnavas baznīcas senkapi	Nr. 1732	valsts	Kalsnavas pagasts
69	Salu ezera mītne	Nr. 1733	valsts	Madonas pilsēta
70	Ļazdonas pilskalns	Nr. 1734	valsts	Ļazdonas pagasts
71	Dzeņu senkapi	Nr. 1735	valsts	Liezēres pagasts
72	Liezēres ezera mītne	Nr. 1736	valsts	Liezēres pagasts
73	Lubejas pilskalns	Nr. 1737	valsts	Liezēres pagasts
74	Ozolmuižas senkapi	Nr. 1738	valsts	Liezēres pagasts
75	Avotiņu senkapi	Nr. 1739	valsts	Liezēres pagasts
76	Lejasvieglo senkapi	Nr. 1740	vietējas	Liezēres pagasts
77	Salnaskroga senkapi	Nr. 1741	valsts	Liezēres pagasts
78	Zvejnieku senkapi (Zviedru kapi)	Nr. 1742	vietējas	Liezēres pagasts
79	Bluku senkapi	Nr. 1743	vietējas	Liezēres pagasts
80	Cērpju senkapi (Bērzu kalniņš)	Nr. 1744	vietējas	Liezēres pagasts
81	Cērpju viduslaiku kapsēta (Ogu kalniņš)	Nr. 1745	vietējas	Liezēres pagasts
82	Dārznieku senkapi	Nr. 1746	vietējas	Liezēres pagasts
83	Dzeņu senkapi (Kapukalns)	Nr. 1747	vietējas	Liezēres pagasts
84	Lepēnu senkapi (Mēra kapi)	Nr. 1748	vietējas	Liezēres pagasts
85	Lejasstukuļu senkapi	Nr. 1749	valsts	Liezēres pagasts
86	Gulbēres senkapi	Nr. 1750	vietējas	Liezēres pagasts

87	Ogriņu apmetne	Nr. 1751	vietējas	Liezēres pagasts
88	Avotiņu pilskalns	Nr. 1752	valsts	Liezēres pagasts
89	Piekalneskurmu viduslaiku kapsēta	Nr. 1754	vietējas	Liezēres pagasts
90	Puļķu senkapi	Nr. 1755	valsts	Liezēres pagasts
91	Puļķa Velna akmens-kulta vieta	Nr. 1756	valsts	Liezēres pagasts
92	Tirguskalna senkapi	Nr. 1757	valsts	Liezēres pagasts
93	Liezēres pilskalns	Nr. 1758	valsts	Liezēres pagasts
94	Pelavu senkapi	Nr. 1759	valsts	Liezēres pagasts
95	Eiņu apmetne	Nr. 1759	valsts	Ošupes pagasts
96	Aronmūrnieku senkapi	Nr. 1760	valsts	Mārcienas pagasts
97	Lejniēku senkapi	Nr. 1761	vietējas	Mārcienas pagasts
98	Bliežukalna senkapi (Kapiņu sils)	Nr. 1762	valsts	Mārcienas pagasts
99	Brāžu senkapi (Zviedru kapi)	Nr. 1763	vietējas	Mārcienas pagasts
100	Mārcienas pilskalns	Nr. 1764	valsts	Mārcienas pagasts
101	Oliņu senkapi	Nr. 1766	valsts	Mārcienas pagasts
102	Pilskalns	Nr. 1767	valsts	Mārcienas pagasts
103	Plekšēnu Zviedru skansts-viduslaiku nocietinājums	Nr. 1768	valsts	Mārcienas pagasts
104	Viļumu viduslaiku kapsēta	Nr. 1769	vietējas	Mārcienas pagasts
105	Sildu pilskalns	Nr. 1770	valsts	Mētrienas pagasts
106	Zviedrukalna senkapi	Nr. 1772	valsts	Mētrienas pagasts
107	Smaudžu senkapi	Nr. 1774	valsts	Ošupes pagasts
108	Strūmeža senkapi	Nr. 1775	vietējas	Ošupes pagasts
109	Asnes apmetne I	Nr. 1776	valsts	Ošupes pagasts
110	Asnes apmetne II	Nr. 1776	valsts	Ošupes pagasts
111	Zviedzietas kroga (Zvidzes) apmetne	Nr. 1777	valsts	Ošupes pagasts
112	Aizāru senkapi (Augstā sala)	Nr. 1778	valsts	Praulienas pagasts
113	Aizpurvu senkapi (Krāsmata)	Nr. 1779	valsts	Praulienas pagasts
114	Baltiņu senkapi	Nr. 1780	valsts	Praulienas pagasts
115	Ubānu pilskalns	Nr. 1781	valsts	Praulienas pagasts
116	Praulienas skolas senkapi	Nr. 1782	valsts	Praulienas pagasts
117	Vecsaikavas (Kapukalnu) senkapi	Nr. 1783	valsts	Praulienas pagasts
118	Ubānu Baznīckalns (Ozolkalns)-kulta vieta	Nr. 1784	valsts	Praulienas pagasts
119	Praulienas senkapi (Krāsmata)	Nr. 1785	vietējas	Praulienas pagasts
120	Rozu senkapi	Nr. 1786	valsts	Praulienas pagasts
121	Sīļu senkapi (kapu kalniņš)	Nr. 1787	valsts	Praulienas pagasts
122	Trakšu senkapi	Nr. 1788	valsts	Praulienas pagasts
123	Upsta senkapi	Nr. 1789	valsts	Praulienas pagasts
124	Ganiņu viduslaiku kapsēta	Nr. 1790	vietējas	Praulienas pagasts
125	Biksēres senkapi	Nr. 1791	vietējas	Sarkaņu pagasts
126	Ižezera ezera mītne	Nr. 1792	valsts	Sarkaņu pagasts
127	Patkules senkapi	Nr. 1793	valsts	Sarkaņu pagasts
128	Doriņu senkapi	Nr. 1794	vietējas	Sarkaņu pagasts
129	Īvānu Velnakmens-kulta vieta	Nr. 1795	valsts	Sarkaņu pagasts
130	Kalnapieterēnu senkapi	Nr. 1796	vietējas	Sarkaņu pagasts

131	Kampaļu senkapi	Nr. 1797	valsts	Sarkaņu pagasts
132	Lejasku jauguļu senkapi	Nr. 1798	valsts	Sarkaņu pagasts
133	Rēķu viduslaiku kapsēta	Nr. 1799	vietējas	Sarkaņu pagasts
134	Strupīšu senkapi (Kapu kalniņš)	Nr. 1800	valsts	Sarkaņu pagasts
135	Vecdilmāņu senkapi	Nr. 1801	valsts	Sarkaņu pagasts
136	Jaunzemju Baznīcas kalns-kulta vieta	Nr. 1802	vietējas	Sarkaņu pagasts
137	Dzišļu senkapi	Nr. 1811	valsts	Vestienas pagasts
138	Putna kalns - pilskalns	Nr. 1812	valsts	Vestienas pagasts
139	Kalnaķelēnu senkapi	Nr. 1813	valsts	Vestienas pagasts
140	Lindēnu (Sloku) apmetne un senkapi (Kapu kalns, Kumeļa kalniņš)	Nr. 1814	valsts	Vestienas pagasts
141	Tropeļu senkapi (Kapu kalns, Zviedru kapi)	Nr. 1815	valsts	Vestienas pagasts
142	Kāla kroga senkapi	Nr. 1816	valsts	Vestienas pagasts
143	Boķu senkapi (Kapu, Vilku kalns)	Nr. 1817	valsts	Vestienas pagasts
144	Indrānu senkapi (Zviedru kapi)	Nr. 1818	vietējas	Vestienas pagasts
145	Jaunandrānu pilskalns	Nr. 2609	valsts	Aronas pagasts
146	Kapa plāksne Tizenhauzeniem	Nr. 4037	valsts	Bērzaunes pagasts
147	Dzelzavas muižas apbūve	Nr. 6475	valsts	Dzelzavas pagasts
148	Pils	Nr. 6476	valsts	Dzelzavas pagasts
149	Parks	Nr. 6477	valsts	Dzelzavas pagasts
150	Mārcienas muižas apbūve	Nr. 6478	valsts	Mārcienas pagasts
151	Dārzniecības siltumnīcas	Nr. 6479	vietējas	Mārcienas pagasts
152	Parks	Nr. 6481	valsts	Mārcienas pagasts
153	Klēts (Vestienas muiža)	Nr. 6488	valsts	Vestienas pagasts
154	Stallis	Nr. 6489	valsts	Vestienas pagasts
155	Ļaudonas viduslaiku kapsēta	Nr. 1693	vietējas	Ļaudonas pagasts
156	Vestienas muižas apbūve	Nr. 6487	valsts	Vestienas pagasts

17.9. Pielikums. Dižkoki

Nr.	Nosaukums	Teritoriālā vienība	Numurs
1	Parastais ozols	Bērzaunes pagasts	ID695
2	Parastais ozols	Bērzaunes pagasts	ID694
3	Parastais ozols	Bērzaunes pagasts	ID693
4	Parastā priede	Bērzaunes pagasts	ID319
5	Zviedrijas kadiķis (Auziņu paeglis)	Praulienas pagasts	DZi0364
6	Parastais ozols	Praulienas pagasts	
7	Parastais ozols	Praulienas pagasts	
8	Parastais ozols	Praulienas pagasts	
9	Madonas vītols	Madona	DZi1169
10	Dreimaņu ozols	Mārcienas pagasts	JK0134
11	Ozols parastais	Mārcienas pagasts	JK0133
12	Ozols parastais	Ļaudonas pagasts	JK0132
13	Priede parastā	Ļaudonas pagasts	JK0076
14	Priede parastā	Ļaudonas pagasts	JK0075
15	Parastais ozols	Kalsnavas pagasts	697
16	Parastais ozols	Kalsnavas pagasts	698
17	Parastais ozols	Kalsnavas pagasts	699
18	Parastais ozols	Kalsnavas pagasts	700
19	Parastais ozols	Kalsnavas pagasts	701
20	Parastais ozols	Kalsnavas pagasts	702
21	Parastā kļava	Kalsnavas pagasts	75
22	Parastā liepa	Kalsnavas pagasts	130
23	Parastā liepa	Kalsnavas pagasts	131
24	Parastā liepa	Kalsnavas pagasts	132
25	Parastā liepa	Kalsnavas pagasts	133
26	Parastā liepa	Kalsnavas pagasts	134
27	Parastā priede	Kalsnavas pagasts	320
28	Parastā priede	Kalsnavas pagasts	321
29	Parastā priede	Kalsnavas pagasts	323
30	Parastā priede	Kalsnavas pagasts	324
31	Vīksna	Kalsnavas pagasts	443
32		Lazdonas pagasts	
33		Barkavas pagasts	
34		Barkavas pagasts	
35	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Mārcienas pagasts	1225
36	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Mārcienas pagasts	1226
37	Parastā priede (Pinus sylvestris L.)	Mārcienas pagasts	1226
38	Ozolkroga dižākais vītols	Bērzaunes pagasts	DZi1165
39	vītols	Bērzaunes pagasts	DZi1164
40	vītols	Bērzaunes pagasts	DZi1163
41	Ozolkroga D vītols	Bērzaunes pagasts	DZi1162
42	Liepa	Kalsnavas pagasts	DZi1309

43	Liepa	Kalsnavas pagasts	DZi1308
44	Liepa	Kalsnavas pagasts	DZi1307
45	Liepa	Kalsnavas pagasts	DZi1306
46	Liepa parastā	Kalsnavas pagasts	DZi1222
47	Liepa	Kalsnavas pagasts	DZi1305
48	Liepa parastā	Kalsnavas pagasts	DZi1221
49	Liepa parastā	Kalsnavas pagasts	DZi1220
50	Veckalsnavas goba	Kalsnavas pagasts	DZi1396
51	Liepa	Kalsnavas pagasts	DZi1304
52	Veckalsnavas V-staru liepa	Kalsnavas pagasts	DZi1303
53	Liepa	Kalsnavas pagasts	DZi1301
54	Liepa	Kalsnavas pagasts	DZi1302
55	Liepa parastā	Kalsnavas pagasts	DZi1219
56	Liepa	Kalsnavas pagasts	DZi1300
57	Liepa	Kalsnavas pagasts	DZi1299
58	Veckalsnavas alejas liepa 5	Kalsnavas pagasts	DZi1218
59	Veckalsnavas alejas liepa 2	Kalsnavas pagasts	DZi1217
60	Liepa	Kalsnavas pagasts	DZi1298
61	Veckalsnavas alejas liepa 1	Kalsnavas pagasts	DZi1216
62	Liepa	Kalsnavas pagasts	DZi1297

17.10. Pielikums. Pašvaldības nozīmes dabas, kultūrvēsturiskie objekti un teritorijas

Pagasts	Vietējas nozīmes ĪADT dabas parka nosaukums	Zemes vienības kadastra nr.	kvartāls	nogabals	Platība, ha
Kalsnavas	Mācītāja muiža	70620060039	2	4	0.8
		70620060040	2	1.-3.	2.4
Kalsnavas	Veckalsnavas baznīcas parks	70620060038			0.7
Kalsnavas	J.Alunāna parks	70620110204			4.2
Mārcienas	Mārcienas muižas parks	70740040002	2	1.-2.	1.5
Sarkaņu	Biksēres parks	70900040126	1	3.-4.	0.9
Sarkaņu	Kalna Jaunzemji	70900070066	1	13.	0.4
Ļaudonas	Vilnas fabrika	70700070235	1	1.-4.	1.0
Ļaudonas	Meža parks	70700070094	1	1.-2.	0.8
Aronas	Lautere	70420050241	1	1.	1.9
		70420050242	1	2.	0.4
Lazdonas	Veclazdona	70660020006	1	1.	0.6
Praulienas	Mācītāja muiža	70860100099	1	1	1.9
Dzelzavas	Dzelzavas parks	???			

Pašvaldības nozīmes, Madonā

2.1.	*Arhitektūras piemineklis	viesnīca un traktieris	Poruka 2	1901.
2.2.	*Arhitektūras piemineklis	zirgu pasta stacija un vārti	Saules 7	1901.
2.3.	*Arhitektūras piemineklis	muižas nomnieka dzīvojamā ēka	Skolas 27	19.gs.
2.4.	*Arhitektūras piemineklis	stallis	Skolas 27	19. gs.
2.5.	*Arhitektūras piemineklis	magazīnas klēts	Skolas 10a	19.gs.
2.6.	*Arhitektūras piemineklis	cietums	Blaumaņa 10	19.gs.
2.7.	*Arhitektūras piemineklis	polīcijas iecirknis	Blaumaņa 12	20. gs. Sākumā
2.8.	*Arhitektūras piemineklis	apriņķa priekšnieka ēka	Blaumaņa 14	20. gs. Sākumā
2.9.	*Arhitektūras piemineklis	miertiesneša māja	Blaumaņa 16	20. gs. Sākumā
2.10.	*Arhitektūras piemineklis	sabiedriskā ēka	Blaumaņa 18	20. gs. Sākumā
2.11.	*Arhitektūras piemineklis	Lazdonas luterāņu baznīca	Kalpaka21	1802.-1805.

*Pielikums Madonas pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomitejas 1990. Gada 7. Decembra lēmumam Nr. 78

Bērzaunes pagasta padomes lēmums Nr.3 no 12.02.2009.
 „Par vietējās nozīmes aizsargājamo dabas
 pieminekļu sarakstu apstiprināšanu”

Pagasta nozīmes aizsargājamo dabas pieminekļu saraksts

#	Aizsardz. kārtas Nr.	Statuss	Pieminekļa veids	Pieminekļa nosaukums	Atrašanās vietas raksturojums	Kadastra numurs
1.	B05	Pagasta nozīmes	Dabas	Laimas likteņa loki	Madonas rajons, Bērzaunes pagasts pie Augustiem	70460010020 70460010023
2.	B06	Pagasta nozīmes	Dabas	Aizsargājama aleja	Madonas rajons, Bērzaunes pagasts, Bērzaune	70460080071 70460080309 70460080220 70460080289 70460080211 70460080220
3.	B07	Pagasta nozīmes	Dabas	Aizsargājama aleja	Madonas rajons, Bērzaunes pagasts, Bērzaune	70460080265 70460080033 70460080174
4.	B08	Pagasta nozīmes	Dabas	Aizsargājama aleja	Madonas rajons, Bērzaunes pagasts, Sauleskalns, Aleju iela.	70460080167 70460080066 70460080319 70460080162 70460080169 70460080170 70460090076 70460090077 70460090078 70460090080 70460090229 70460090263 70460090262 70460090106 70460090104 70460090192 70460080171 70460080168